

Kostas Kubilinskas

Stovi pasaku
n ♦ a ♦ m ♦ e ♦ l ♦ i ♦ s

Kostas

Kubilinskas

stovi pasakų
namelis

Iliustravo

Birutė Žilytė

Vilnius

1974

Lietuvių Kultūros Židinio New York
ANTANO MACEIKOS Vardo
BIBLIOTEKA

Skyrius

Nr. 3648

Stovi pasakų namelis,
Kir-vir-bam! Kir-vir-bam!
Ten senutė ir senelis
Seka pasakas vaikam.
Kir-vir-bam! Ne bet kam,
Tik labai geriem vaikam!

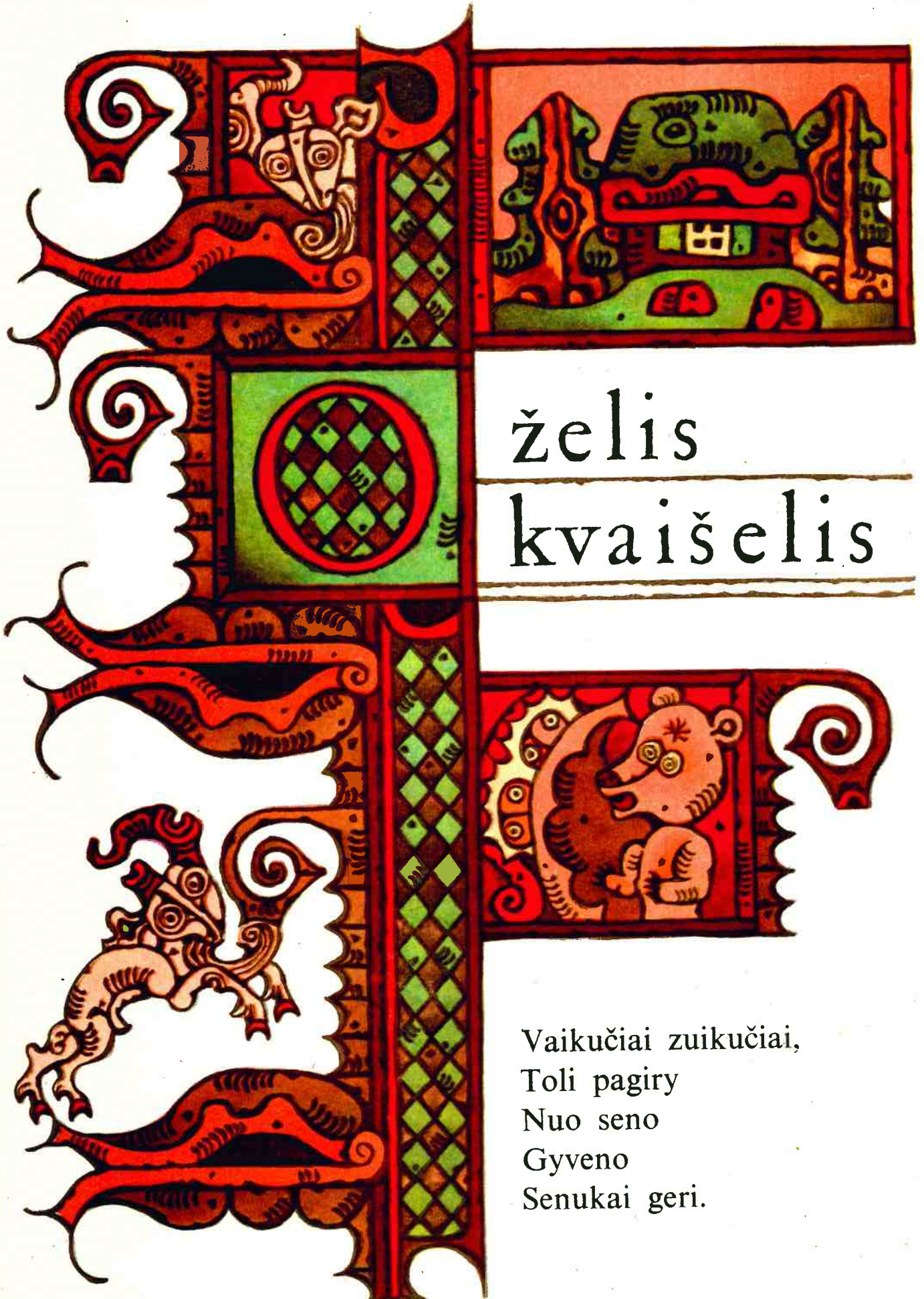
Kaip neklaužada oželis
Iškurnėjo į miškus,
Kaip senutė ir senelis
Verkė, radę jo ragus...

Apie seną seną jautį,
Kur norėjo ponas piauti.
Apie laumę ir broliuką —
Striuką buką Bebenčiuką.

Kaip tas strazdas eglę kirto...
Kiškis bėgo ir išgirdo.
Šimtametė eglė — triokšt!
Miško žvėrys — keberiookšt!

Pūtė šaltį Ledinukas,
Baltas baltas tartum pūkas.
O Rainiukas su gaidžiu
Statė namą po medžiu...

O kas buvo dar toliau,
Sužinosite vėliau.

želis

kvaišelis

Vaikučiai zuikučiai,
Toli pagiry
Nuo seno
Gyveno
Senukai geri.

Turėjo namelį
Šiaudų stogeliu
Ir baltą oželį
Riestu rageliu.

Oželis kvaišelis
Senukų neklausė:
Išbėgs iš pirkelės —
Ir jo nesugausi.

Bėgioja per dieną
Po tyrus miškus,
Palikęs du vienu
Abu senukus.

Kalbėjo senelė
Ir mokė ne sykį:
— Oželi kvaišeli,
Manęs paklausyki —

Nebėki, oželi,
Į tyrus miškus:
Prie miško, prie žalio,
Sutiksi vilkus.

O vilkas
Toks pilkas
Ir piktas žvėris.
Oželi kvaišeli,
Tave jis praris.

Oželis neklausė
Gerųjų senukų,
Pakrutino ausį,
Barzdele pabruko.

Prie žalio
Berželio,
Pačiam pagiry,
Turėjo darželį
Senukai geri.

Pasėjo senelė
Darželyje pupų,
Oželiui kvaišeliui
Tos pupos parūpo.

Jo prašė senelė,
Ant lysvės priklypus:
— Nelieski, oželi,
Teuždera pupos.

Bet kur tau oželis
Neklaužada lauks,
Kol pupos daržely
Prinoks ir užaugs.

Nulaužė, nugraužė
Jis pupų lapus
Ir stiebus gražiausius
Nukando perpus.

O želis kvaišelis

Prie daržo
Į beržą
Varnėnai sutūpę
Tam ožiui
Išdrožė:
— Ožy skeltalūpi,

Nei valgei, nei ėdei,
Išmynei darželį —
Ir kaip tau ne gėda,
Oželi kvaišeli?

Oželis kvaišelis
Varnėnų neklausė,
Po žalią
Darželį
Ragu nagu rausė.

Žydėjo daržely
Rausva aguona
Ir sako: — Oželi,
Gana jau, gana!

Ką valgys senukai,
Kai pupų nebus?
— Aguona, nešūkauk:
Nubriaukšiu lapus!

Nutilo vargšėlė
Baili aguona

Ir pupų daržely
Pravirko liūdna.

Pupsėjo pro šalį
Ežys pamažu
Ir sako: — Oželi,
Visai negražu:

Išlaužei,
Apgraužei
Senukų pupas, —
Taip daro tik jaučiai,
Suprastum jau pats...

Oželis ežiuką
Užpuolė: — Aš tau...
Tylėk! Toks mažiukas,
Tuoju subadau!

Ir ežį užklupo
Badyt rageliu.
Ežys jam į lūpą
Įdūrė spygliu.

Oželis nukūrė
Namo per laukus
Ir šaukia prie durų
Gerus senukus:

— Nelaukit,
Atšaukit
Greičiau dureles!
Nevalgęs, negėręs
Kelias dieneles!

Ileido oželį
Senukai geri
Į mažą namelį
Tyliam pagiry.

Pašėrė senelis
Oželį šienų.
Mekena oželis:
— Me-ke! Neskanu.

Paduoda senelis
Paparčių žalių.
Oželis kvaišelis
Juos bakst rageliu.

— Priplėkęs šienelis,
Papartis — kartus...
Saldus tik pienelis,
Saldus tik medus!

Senelis pasiūlė
Jam korį medaus.
Ipylė bobulė
Pienuko saldaus.

Palaižė pienelį
Ožys liežuviu
Ir sako: — Seneli,
Aš noriu žievių!

Sugižęs pienelis,
Medus
Nesaldus! —
Išdykęs oželis
Sau kaso padus.

— Oželi, ar pupų
Tiktai neskabei? —
Oželis pritūpęs
Atsako skubiai:

— Prie žalio
Darželio
Visai nebuvo, —
Už balto berželio
Miške grybavau.

Ir mešką lepešką
Darže pamačiau —
Pupas ji nuraškė,
Aš ją subadžiau.

Gauruota,
Spygliuota,
Kaip ylos šeriai —

Už pupą
Į lūpą
Įdūrė aštriai.

Bobule, prikūliau
Tą mešką lepešką:
Po krūmu ji guli,
Kauliukai tik braška.

Senukai nuliūdo,
Nelaimę išgirdę,
Ir plūdo
Abudu
Tą mešką beširdę.

Bet pupos parūpo,
Negal nusėdėti:
— Eime, ožy, pupų
Daržan pažiūrėti.

— Tu geras, oželi, —
Senutė pagyrė: —
Apgynei darželį,
Tik neiki į girią,

Nes vilkas ten gali
Pagauti tuojau. —
Didžiuojas oželis:
— Vilkų nebijau!

Aš mešką lepešką
Šį rytą prikūliau.
Jei vilkas patektų,
Aš jam tik į kaktą...
Budinkšt! — ir tas guli.

Trepena senukas
Su klevo lazda,
Ir straksi ožiukas
Šakota barzda.

Priėjo senukai
Ir mato — graudu:
Pažino ožiuko
Eibes iš pėdų.

Ežiukas kežiukas
Po ropės lapu
Sėdėjo pupsėjo
Ant ožio: — Pu-pu...

Sudarkė tiek pupų
Ožys bukasnapis, —
Kad jį kur į upę
Nuritintų lapės!

Burnojo ežiukas,
Širdis neatlyžo.
Gi žiūri — senukai
Trepena su vyžom.

O želis kvaišelis

Oželis, pabrukęs
Barzdele, — kartu.
Ežiukas sušuko:
— Nenaudėli tu!

Senukai iš karto
Ežiuką pažino, —
Senelė prie tvarto
Jį pienu vaišino.

Darže šeiminkų
Jis kuitė žoles:
Tai vabalus rinko,
Tai gaudė peles.

Oželis ežiuką
Pamatė staiga
Ir klykia:
— Laikykit!
Meška lepeška!

Varnėnai sušuko:
— Seneli, ežys!
Nelieskit ežiuko,
Čia kaltas ožys!

Rausva aguonėlė
Pridėjo: — Tas pats!
Sulaužė, suvėlė
Senelių pupas.

Senukas oželį
Tuoį čiupt už barzdos:
— Dviragi melagi,
Pagrauši lazdos.

Prikūlė oželį
Senukas šatra
Ir pupų darželį
Aptvėrė tvora.

Namo parsivare,
Oželį pririšo.
Pašiūrę uždare,
Kaiščiu dar užkišo.

— Seneliai jūs mano,
Paleiskit, gerieji, —
Oželis mekeno
Ir ašaras liejo. —

Paleiskit kiemelin,
Aš būsiu gerutis:
Klausysiu senelio,
Klausysiu senutės.

Ožys žemažiūris
Netiesą kalbėjo.
Seneliai pašiūrės
Atšauti nuėjo.

O želis. kvaišelis

Oželis nedoras
Tik barzdą pakratė
Ir šoko per tvorą
Seneliui pro petį.

Nubėgęs į daržą,
Aguoną nulaužė,
Pupas vėl sutaršė,
Ežiuką apdaužė.

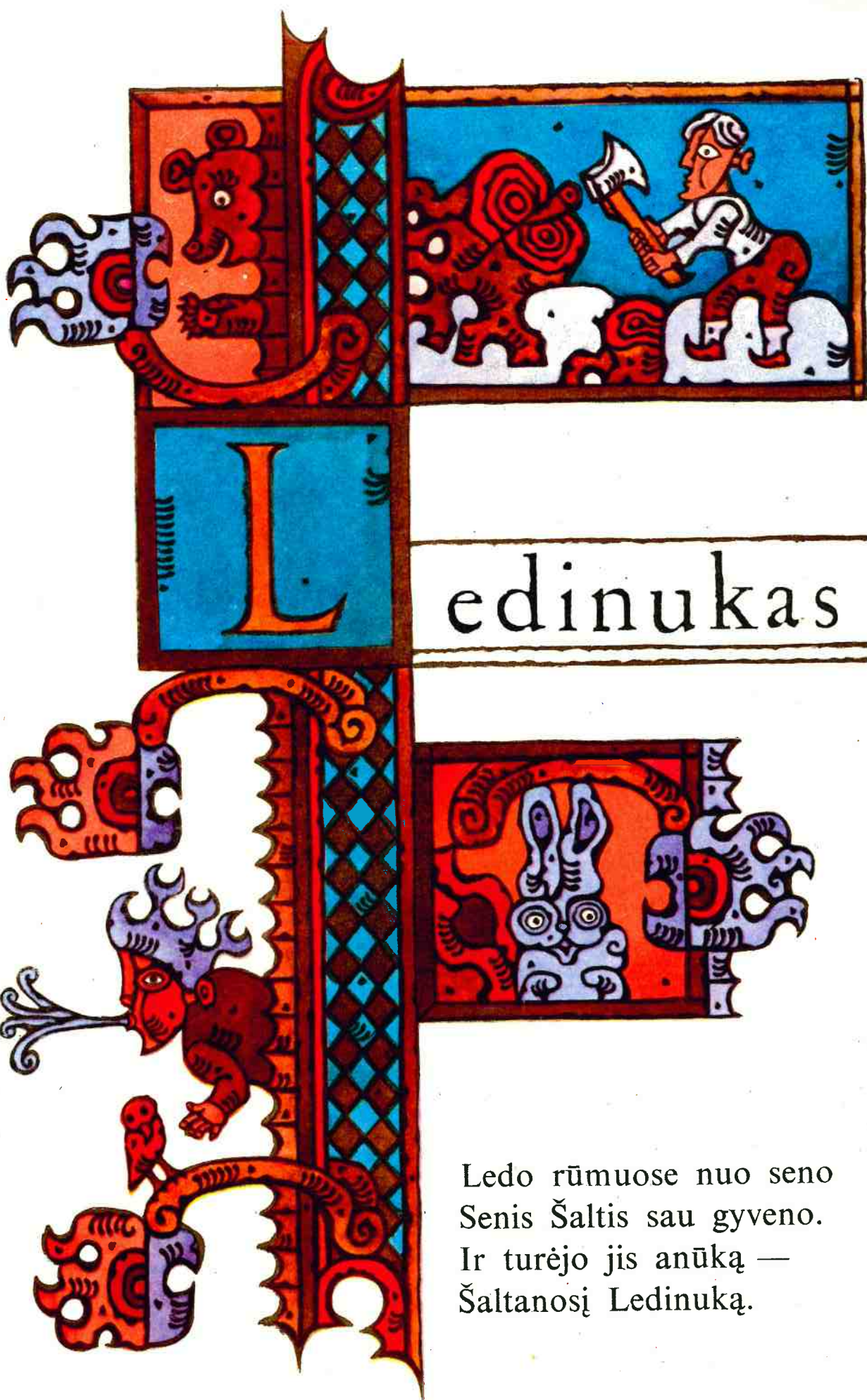
Dar šaukė seneliai:
— Sugrižki — kus-kus! —
Išbėgo oželis
Į tyrus miškus.

Išsikepė seniai
Po grikių paplotį, —
Oželio kvaišelio
Išėjo ieškoti.

Po girią, po žalią,
Ieškojo: — È! O!!
Oželi kvaišeli,
Sugrižki namo!

Apėjo seneliai
Miškus ir laukus,
Terado oželio
Ragus ir nagus.

Ledinukas

Ledo rūmuose nuo seno
Senis Šaltis sau gyveno.
Ir turėjo jis anūką —
Šaltanosį Ledinuką.

Geras buvo tas anūkas —
Šaltanosis Ledinukas:
Nesurūgęs, nesustiręs,
Bet... kur eina, ten ir girias:

— Moku kalti

Ledo tiltus,

Moku malti

Sniego miltus...

Zuikį puikį —

Užpustyti,

Ežį kežį —

Užmigdyti.

Miega varlės pūstažandės

Ir barsukas kietasprandis.

Ką barsukas! Aš ir mešką

Kai paspaudžiu — šonai braška...

Visą žemę, jei norėčiau,

Aš sušaldyti galėčiau!

Vienąkart per sniego pūgą

Šaltis vedasi anūką.

O anūkas

Ledinukas

Rateliu

Su snaigėm sukas.

Žiūri — važy sėdi ponas,

Nuo arielkos net raudonas,

Ir į kailinius storiausius
Storas ponas įsirausęs,
Ir kelius, ir ilgas kojas
Zebrų kailiais apsiklojęs.

Šast anūkas

Ledinukas

Ir po zebrų kailiais brukas:

Šaldo poną Šaltanosis,

Šąla

Bąla

Pono nosis...

Ir nuo rankų

Ligi kojų

Ponas kaulan suragojo.

— Na, matai, — anūkas girias, —

Ar, seneli, aš ne vyras:

Moku kalti

Ledo tiltus,

Moku malti

Sniego miltus.

Zuikį puikį —

Užpustyti,

Ežį kežį —

Užmigdyti

Ir sušaldyt storą poną,

Nuo arielkos net raudoną.

Visą žemę, jei norėčiau,
Aš sušaldyti galėčiau...

— Na jau, na! — jam Šaltis sako. —
Dar tau girtis neužteko.
Tau sušaldyt žemę knieti,
O sušaldyk tu valstietį.
Pažiūrėk — tenai už valkos
Pagiry jis kerta malkas.

— Chi! — nusijuokė anūkas. —
Aš nebūčiau Ledinukas,
Jei valstietį palei traką
Nesušaldyčiau į ragą.
Ką valstietis! Jeigu mešką
Kai paspaudžiu — šonai braška.

Pasigyrė, na ir dumia
Pas valstietį į pakrūmę.

O valstietis — malkas kerta.
Kirvis skamba. Darbas verda:
Užsimoja
Ir kad tvoja,
Tai net skiedros išlekioja.
Meta pirštines į šalį:
— Ū-ta-ta! Karšta dienele! —
Vienas sau valstietis šneka,
O jo rankoj kirvis žvaga.

Ledinukas

Galvą kraipo.

Pasižiūri.

Pasišaipo.

Ir galvoja: „Tu sušalsi

Ir kirvuko nepakelsi.

Va, ir bus tada, žmogeli, —

„Ū-ta-ta! Karšta dienele...“

Ir sutelkęs visą rūstį,

Jis pradėjo šaltį pūsti.

Kaklą rankom apsivijo.

Tuoj skrebučiai apšerkšnijo,

Tuoj ir ūsai apšarmojo,

O Šaltutis pagalvojo:

„Na, dar vieną šaltą gūsi,

Ir, vargšeli, tu pražūsi,

Suragosi kaip tas ponas,

Nuo arielkos net raudonas...“

Ir nušokęs nuo pusnyno,

Vėl jis pūsti pamėgino:

Griebia ausį, griebia nosį,

O valstietis nusikosi

Ir kiek gali

Stuobri engia,

Net sušalęs

Kirvis spengia.

Baltas baltas tartum pūkas
Tūpsi šaltas Ledinukas —
Čiupt už koju, čiupt už rankų
Ir į antį įsirango,
Bet valstietis nesušąla,
Tik į kelmą pleištą kala.
Šaltas sniegas žaižaruoja.
Karštas prakaitas garuoja.

Pagaliau žmogus prašneko:
— Na ir karšta čia prie trako!
Kur tas šaltis pasidėjo,
Duotų gūsi šalto vėjo.

Ledinukas net pašoko,
Vos iš apmaudo nesprogo
Ir, sutelkęs visą rūstį,
Vėl pradėjo šaltį pūsti.

O valstietis be skrebučių
Krauna malkas ant rogučių.
Baigęs darbą, ant kelmuko
Atsisėda, užsirūko...

Pailsėjo, pasėdėjo
Ir per girią nugirgždėjo.

Senis Šaltis atlingavo:

— Kur valstietis?

— Nuvažiavo!

— Na, matei dabar, sūneli,

Ką žmogus ir darbas gali.

Tau sušaldyt žemę knieti...

Ką ten žemę! Jei valstietį

Šaldei šaldei tu prie šilo —

Ne sušalo, o sušilo...

Nors valstietis apšerkšnijo, —

Darbas šalčio nesibijo!

Baltas baltas tartum pūkas

Susimąstė Ledinukas.

Ir nusivedė per pūgą

Šaltis tylintį anūką.

Katinėlis
ir gaidėlis

Katinėlis su gaidžiu
Statė namą po medžiu.
Pasistatė ir gyvena.
Dun-dun-dun! — kažkas dundena.
Iš lovelės atsikėlęs,
Klausia rainas katinėlis:
— Kas ten beldžias į duris,
Gyvulėlis ar žvėris?

— Aš, laputė, dun-dun-dun!

Įsileiskite vidun.

Aš prie ežero pakrančių
Visą dieną laukiau ančių,
Šniukštinėjau, lekavau,
Nė vienos nepagavau...

Ir atsako katinėlis,

Rainą uodegą iškėlęs:

— Eik, lapute, eik, begėde,
Ko prie mūsų durų sėdi.
Tu Rainiuko neapgausi
Ir gaidžiuko nepagausi.
Spruk į šalį! Spruk į šalį!
Neįleisiu į namelį.

Lapė snapė nesuglumo,

Tik atsigulė už krūmo

Ir, primerkus akį, laukia,

O Rainys gaidžiukui kniaukia:

— Eisiu eisiu aš peliauti,

Sau mėsytės pasigauti...

Giedorėli, tu palauk,

Niekam durų neatšauk.

Ir išėjo katinėlis,

Rainą uodegą iškėlęs.

O laputė apsilaižė,
Pasipustė, pasikaišė
Ir lekuodama prislinko
Prie gaidelio giesmininko:

— Ei gaideli pentinuotas,
Tu karoliais karoliuotas!
Už balselį šimtamylių
Net ir žmonės tave myli.
Ei gaideli, dun-dun-dun!
Įsileisk mane vidun.

— Kas ten beldžias, kas ten dunksi?

— Aš, gaideli raibaplunksni,
Aš esu raiba vištytė,
Moku sliėką iškapstyti.
Po kiemelį aš lakstau
Ir darželį tau kapstau.

O gaidelis šaukia jai:

— Kaip tu lapės nebijai?
Eik į vidų, eik greičiau,
Šiandien lapę aš mačiau.

Vos gaidys duris atvėrė,
Lapė snapė jį nutvėrė.
Dumia lapę per palaukę,
O gaidelis graudžiai šaukia:

— Katinėli rainakėli,
Gelbėk gaidį giedorėlį!
Lapė snapė plunksnas peša,
Lapė snapė gaidį neša
Per aukštuosius kalnelius,
Per lygiuosius laukelius,
Per žaliąsias lankesles,
Per gūdžiąsias gireles.

Vos Rainiukas tai išgirdo,
Nuo kalnelio kūliais virto,
Lapė snapė pasigavo
Ir gaidžiuką išvadavo.

Kitąryt Rainiukas kniaukia:
— Eisiu eisiu į palaukė,
Bėgsiu lėksiu papeliauti,
Sau mėsytės pasigauti...
Giedorėli, tu palauk,
Niekam durų neatšauk.

Ir išėjo katinėlis,
Rainą uodegą iškėlęs,
O laputė, ta begėdė,
Vėl prie gaidžio durų sėdi.

— Ei gaideli pentinuotas,
Tu karoliais karoliuotas!
Už balselį šimtamyli
Net ir žmonės tave myli.

Ei gaideli, dun-dun-dun!
Įsileisk mane vidun.

— Kas ten beldžias, kas ten dunksi?

— Aš, gaideli raibaplunksni.

Aš skalikas, aš smarkus!
Ieškau lapės po miškus.

— Oi, gerai, kad atėjai,
Kad nė lapės nebijai...
Eikš į vidų, eikš tuoju,
Nes laputės aš bijau.

Vos gaidys duris atvėrė,
Vėl laputė jį nutvėrė,
Vėl jį neša per palaukę,
O gaidelis graudžiai šaukia:

— Katinėli rainakėli,
Dreba mano skiauterėlė.
Lapė snapė plunksnas peša,
Lapė snapė gaidį neša
Per aukštuosius kalnelius,
Per lygiuosius laukelius,
Per žaliąsias lankeles,
Per gūdžiąsias gireles...

Vos Rainiukas tai išgirdo,
Nuo kalnelio kūliais virto,
Bet kojelę užsigavo
Ir laputės nepagavo.

Eina katinas, raišuoja,
Lazdele pasiramsčiuoja,
Ir užtinka jis pušyne
Lapės išraustą landynę.
Katinėlis žvilgt į vidų
Ir švelniu balsu pragydo:

— Vidury žalios giraitės
Šešios gražios laputaitės,
O gaidelis, o septintas,
Prie girnelių prirakintas...
Šešios gražios laputaitės,
Dar gražesnės uodegaitės,
O senoji lapė snapė
Pyragėlį šiandien kepė.
Duok, lapute, duok, kūmute,
Pyragėlio nors riekutę.

Senė lapė olą šluoja:
— Kas ten suopia, kas dainuoja?—
Vos iškišo nosį savo,
Katinėlis ją pagavo.

Lapė snapė nepajuto,
Kaip į maišą ją įgrūdo.
O Rainys prie urvo laukia
Ir toliau dainelę traukia:

— Vidury žalios giraitės
Šešios gražios laputaitės,

Katinėlis ir gaidelis

O gaidelis, o septintas,
Prie girnelių prirakintas...

Vos tik išlenda lapiukas,
Capt už nosies jį Rainiukas.
Kai visus maišan sukišo,
Maišą katinas užrišo,
Užsidėjo ant pečių
Ir parėjo su gaidžiu.

Tie lapiukai — jau garde,
Zoologijos sode!
Paprašykit savo tėtį,
Kad nuvestų pažiūrėti.

ebenčiukas
ir kvailutė

Seka pasaką senelė:
Pagiry — žvejų trobelė,
O trobelėje nuo seno
Trys sesutės sau gyveno.
Ir turėjo jos broliuką —
Striuką buką Bebenčiuką.

Dvi sesutės drobę audė,
Bebenčiukas žuvį gaudė,
O jauniausioji — kvailutė
Židiny ugneleį pūtė,
Kepė žuvį, paplotėlį,
Nešė broliui lauknešėlį.
Ir prie ežero atėjus,
Lauknešėlį pasidėjus,
Ji kasdien broliuką šaukė,
Net skambėdavo palaukė:

— Ė! Ū! Ū! Bebenčiuk!
Atsiirk, neužtruk!
Šen, broleli, pietų!
Šen, žuvelių keptų!

Laumė ragana gauruota,
Apsižergus ilgą šluotą,
Kartą paežere jojo
Ir voratinklius vyniojo.
Tik išjojus į palaukę,
Girdi: sesė brolių šaukia.
Ir pakreipus kreivą ausį,
Laumė klausė, klausė, klausė...
Vos kvailutė tik nuėjo,
Sausos šakos sutraškėjo,
Ir išjojus į palaukę,
Storalūpė laumė šaukia:

— Ė! Ū! Ū! Bebenčiuk!
Atsiirk, neužtruk!
Šen, broleli, pietų!
Šen, žuvelių keptų!

Bebenčiukas pasistiepia
Ir iš luoto atsiliepia:

— Mano seselės,
Mano jaunėlės,
Plonas balselis
Kaip volungėlės.
Žvejo brolelio
Tu neapgausi,
Aukso žuvelių
Tu nebegausi...

Joja ragana gauruota,
Apsižergus ilgą šluotą,
Ir prijojus kalvę seną,
Kalviui ragana lemena:

— Kalvi, kalvi,
Raudongalvi,
Aš tau duosiu marių žuvį,
Tu paplonink man liežuvį.

Kalvis kūju užsimojo
Ir liežuvį jai suplojo.
Laumė grįžta į palaukę
Ir plonai kaip sesė šaukia:

— È! Ū! Ū! Bebenčiuk!

Atsiirk, neužtruk!

Šen, broleli, pietų!

Šen, žuvelių keptų!

Žvejas balso neatskyrė
Ir prie kranto atsiyrė.
Laumė žveją pasigavo
Ir per girią nušuoliavo.

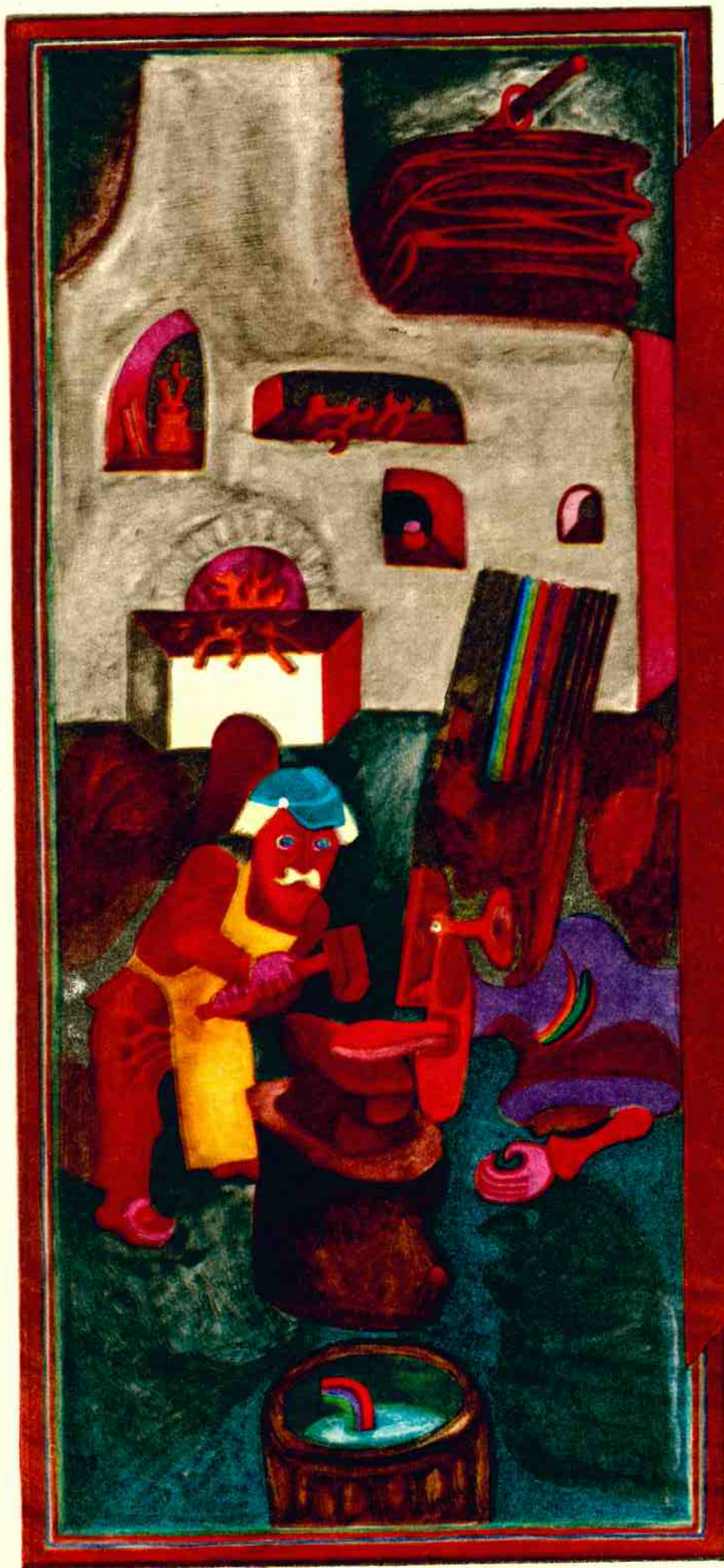
Takeliu per baltą smėlį
Neša sesė lauknešėlį
Ir, atėjus į palaukę,
Brolių šaukia, šaukia, šaukia...
Bet broliuko — anei aido,
Tik vėjelis nendres sklaido,
Ir pamato ji meldyne
Brolio valtį drebulinę.
Verkia sesė — ką daryti?..
Valty prašneka žuvytė:

— Leisk paleisk mane, sesele,
Aš parodysiu tau kelią,
Pasakysiu, kur broliukas,
Striukas bukas Bebenčiukas.

Ji žuvelę auksažvynę
Pliumpt į vandenį meldyne.
O žuvytė pasinėrė,
Vandenėlio atsigėrė
Ir, iškišus galvą, kalba:

— Ačiū, ačiū už pagalbą!
Pereik girią ir giraitę,
Rasi baltą obelaitę.
Paėjęjus kelio galą,
Rasi tu karvutę žalą.
Ten pasuksi į keliuką,
Rasi duonos kubiliuką.
Kai praeisi duoną rupią,
Pamatysi sraunią upę.
Pereik tiesiai per lieptelį,
Ten surasi tu namelį,
Sūriais, kumpiais paramstyta
Ir paparčiais uždangstyta.
Tam namelyje — broliukas,
Striukas bukas Bebenčiukas.

Į namus kvailutė grįžta,
O širdis iš skausmo plyšta.
Ir apsako, kur broliukas,
Striukas bukas Bebenčiukas.

— Ką čia paistai, ką veploji? —
Pyksta sesė vyresnioji. —
Eik iškepti pagranduką,
Aš surasiu Bebenčiuką.

Sesė, perėjus giraitę,
Randa baltą obelaitę.
Obelėlė šaką kelia:
— Kur eini, gera mergele?

O sesuo piktai sušuko:
— Ieškau brolio Bebenčiuko!

Obelėlė graudžiai kalba:
— Eikš, mergele, į pagalbą!
Vabalėliai šerdį graužia,
Obuolėliai šaką laužia.
Šen, mergele, šen, rūtele,
Krėsk nukrėski nors šakelę...

— Krėsiu... lauk! — sesuo atšovė. —
Griūk ir pūk, jei nepastovi!

O paėjus kelio galą,
Randa ji karvutę žalą.
Du ragus karvutė kelia:
— Kur eini, gera mergele?

Jai sesuo piktai sušuko:
— Ieškau brolio Bebenčiuko!

O karvutė graudžiai kalba:
— Eikš, mergele, į pagalbą!
Eikš, pamilši, eikš, pašersi
Ir pienelio atsigersi.

— Milšiu... lauk! — sesuo sušuko
Ir nuo karvės nususuko.

Paėjęjusi galiuką,
Randa duonos kubiliuką.
Kubiliukas tešlą kelia:
— Gal iškeptumei duonele?

— Kepsiu... lauk! — sesuo sušuko
Ir nuo duonos nususuko.
Ir palikus duoną rupią,
Ji priėjo sraunią upę.
Žiūri — lieptas netašytas,
Klumpių padais nudaužytas.

Tas lieptelis jos maldauja:
— Vilnys akmenis skalauja,
Meldai prausiasi kas rytas,
Tik aš vienas nevalytas...
[sibridus į upelį,
Tu nuplauk mane, lieptelį.

— Plausiu... lauk! — sesuo sušuko
Ir pikta nuo liepto spruko.

Pabėgėjusi į šalį,
Randa krūmuose namelį,
Sūriais, kumpiais paramstyta
Ir paparčiais uždangstyta.

Žiūri — laumė verda smalą,
Bebenčiukas girnas kala.
Laumės lūpa žemę siekia,
Taršos kudlos nusidriekę.

O prie kojų kaip angliukas
Kiurkso juodas jos šuniukas.

— Ko čia vaikštai? — rūsčiai niurna
Laumė ragana pikčiurna. —
Eikš, man vandens paduosi
Ir kaltūną pašukuosi!

Laumė snaudžia ir linguoja,
Sesė grėbliu ją šukuoja.
Kai tik ragana užsnūdo,
Bebenčiukas tuoj sujudo:
Laumės šunį — šmukšt po puodu,
Kad nelotų, neišduotų...

Bėga brolis ir seselė,
Kiek tik greitos kojos gali,
Metę raganą nelabą.
Ugi klauso — žemė dreba...

Apsižergus ilgą šluotą,
Lekia ragana gauruota,
Uosto pėdsakus šuniukas,
Juodas juodas kaip angliukas.
Vos pribėgus lieptą, klausia
Laumė ragana pikčiausia:

— Liepte, liepte netašytas,
Klumpių padais apdaužytas,
Tu per dieną čia gulėjai,
Ar mergelės neregėjai?

— Vykis, vykis, — laumė girdi, —
Čia prabėgo ta beširdė...

Vėl apžergus ilgą šluotą,
Lekia ragana gauruota
Ir, pasukus į keliuką,
Randa duonos kubiliuką.
Laumė ragana pikčiausia
Nekeptos duonelės klausia:

— Tešla, tešla iškorijus,
Tešla, tešla išakijus,
Tu per dieną čia pukšėjai,
Ar mergelės neregėjai?

— Vykis, vykis, — laumė girdi, —
Čia prabėgo ta beširdė...

Vėl apžergus ilgą šluotą,
Lekia ragana gauruota,
Ir lekuoja jos šuniukas,
Juodas juodas kaip angliukas.
Pabėgėjus kelio galą,
Randa laumė karvę žalą:

— Karve, karve nemilžtoji,
Kreivarage pamirštoji,
Tu per dieną čia gulėjai,
Ar mergelės neregėjai?

— Vykis, vykis, — laumė girdi, —
Čia prabėgo ta beširdė...

Dulka laumė per kalnelį,
Kiek tik šleivos kojos gali.
Nusileidus į pašlaitę,
Randa baltą obelaitę:

— Obelie rūgšti, laukine,
Tu rūgštesnė už rūgštynę,
Tu stovėjai palei kelią,
Gal regėjai tu mergelę?

— Vykis, vykis, — laumė girdi, —
Čia prabėgo ta beširdė...
Varsną kitą pabėgėsi
Ir mergelę suturėsi.

Lekia ragana, šniokštuoja,
Ir šuniukas vos lekuoja.
Laumė capt bėglius abudu
Ir į maišą juos įgrūdo.
Parsinešusi užrišo
Ir po lova pasikišo.
Maišą saugoja šuniukas,
Juodas juodas kaip angliukas.

Ir antra sesuo išėjo,
Bet obels nepagailėjo,

Nepamilžo ir karvutės,
Ir neiškepė duonutės...
Laumė ją maiše užrišo.
Ir po lova pasikišo.

O kvailutė po palaukę
Vaikštinėja, sesių laukia...
Nesulaukus verkt pradėjo
Ir ieškoti jų išėjo.

Greitai perėjus giraitę,
Randa baltą obelaitę.
Obelis viršūnę kelia:
— Kur eini, gera mergele?

— Ieškau sesių ir broliuko,
Striuko buko Bebenčiuko.

Obelėlė graudžiai kalba:
— Eikš, mergele, į pagalbą!
Vabalėliai šerdį graužia,
Obuolėliai šaką laužia.
Pagailėk, gera mergele,
Ir papurtyk nors šakelę.

Liemenėlį sesė krečia.
Obelėlė šlama: — Ačiū!

Paėjėjus kelio galą,
Randa ji karvutę žalą.
Du ragus karvutė kelia:
— Kur eini, gera mergele?

— Ieškau sesių ir broliuko,
Striuko buko Bebenčiuko.

O karvutė graudžiai kalba:
— Eikš, mergele, į pagalbą!
Prižiaumojau žalio šieno,
Negaliu panešti pieno.

Melžia žaląją kvailutė.
— Mū! — dėkoja jai karvutė.

Paėjėjus dar galiuką,
Randa sesė kubiliuką.
Kubiliukas tešlą kelia:
— Kur eini, gera mergele?

— Ieškau sesių ir broliuko,
Striuko buko Bebenčiuko.

Duona rauda ir maldauja:
— Niekas pečiun neišauja.

Pagailėjus jos, mergaitė
Tuoį rankoves pasiraitė
Ir išovė ją į pečių.
Duona pukši: — Ačiū... ačiū...

Vos pakepus duoną rupią,
Ji priėjo sraunią upę.
Žiūri — lieptas netašytas,
Klumpių padais nudaužytas.
Ėmė lieptas jos maldauti:
— Šen, sesut, mane nuplauti!

Sesė daugel negalvojo
Ir lieptelį numazgojo.

Kiek paėjusi į šalį,
Randa krūmuose namelį,
Sūriais, kumpiais paramstyta
Ir paparčiais uždangstyta.

— Ko čia vaikštai? — rūsčiai niurna
Sesei ragana pikčiurna. —
Eikš, man vandens paduosi
Ir kaltūną pašukuosi!

Laumė snaudžia ir linguoja,
O kvailutė ją šukuoja
Ir dainuoja jai lopšinę
Apie klumpę geležinę...

Laumė klausės ir užsnūdo,
O kvailutė tuoj sujudo,
Greit atrišo laumės maišą
Ir įkišo šunį kvaišą.

Bėga sesės ir broliukas,
Striukas bukas Bebenčiukas.
Apsižergus ilgą šluotą,
Vejas ragana gauruota,
Ir lekuoja jos šuniukas,
Juodas juodas kaip angliukas.
Vos pribėgus lieptą, klausia
Laumė ragana pikčiausia:

— Liepte, liepte netašytas,
Klumpių padais nudaužytas,
Kur, sakyki, rąste bukas,
Trys sesutės ir broliukas?

— Nežinau, — lieptelis sako, —
Traukis, ragana, nuo tako.

Vos tik laumė kelia koją,
Lieptas stačias atsistoja:
— Nepraleisiu, storalūpe!

Laumė šlumši palei upę
Ir, suradus seklią brastą,
Greitai pūkšt į kitą kraštą.
Vos pribėgus duoną, klausia
Laumė ragana pikčiausia:

— Tešla, tešla užraugtoji
Ir į krosnį pašautoji,
Kur sesutės ir broliukas,
Striukas bukas Bebenčiukas?

— Nežinau, — duonutė sako, —
Traukis, ragana, nuo tako!

Šoko laumė linkui šilo,
Kepalai kalnais iškilo.
Pasispiaudė laumė delnus
Ir pradėjo lipt į kalnus.
Visą naktį lipo lipo,
O iš ryto — šlumšt — nudribo.

Per tarpukalnes vingiuotas
Joja ragana ant šluotos
Ir, nujojus kelio galą,
Randa ji karvutę žalą.

— Karve, karve neraliuota,
Išvanosiu tave šluota.
Kur sesutės ir broliukas,
Striukas bukas Bebenčiukas?

— Nežinau, — žaloji sako, —
Traukis, ragana, nuo tako,
Nes ant šakių pakratysiu
Ir bematant subadysiu!

Barška klumpės geležinės,
Taršos kudlos pakulinės,
Bėga ragana pašlaite
Ir užtinka obelaitę.

— Obelie rūgšti, laukine,
Tu rūgštesnė už rūgštynę.
Kur sesutės ir broliukas,
Striukas bukas Bebenčiukas?

Obelėlė laumei sako:

— Traukis, ragana, nuo tako.
Pro šakas tu nepralysi,
Bebenčiuko nepavysi.

Obelis šakas supynė:

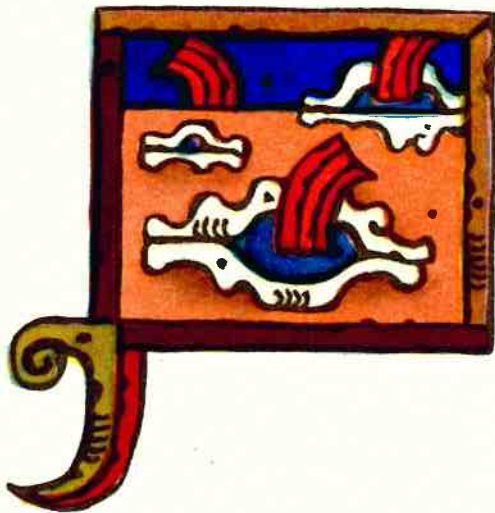
Kur žvelgi — šakų tankynė.

Kur pralįsti — laumė žiūri,
Lindo — nosį įsidūrė...
Nepralindo nė šuniukas,
Juodas juodas kaip angliukas.

Bėga laumė į palaukę,
Ugi žiūri — valtis plaukia:
Valty sesės ir broliukas,
Striukas bukas Bebenčiukas.

„Nepavysiu!“ — nusigando
Ir, parpuolusi ant kranto,
Laumė ragana gauruota
Laka vandenį mauruotą...
Ir šuniuką lakti moko.
Lakė lakė, kol susprogo.

Grižo sesės ir broliukas,
Striukas bukas Bebenčiukas,
Į trobelę savo seną
Ir lig šiol linksmi gyvena.

apie narsuji
strazda

Eglė ošia ir siūbuoja.
Strazdas tupi ir dainuoja:

— Kirsiu kirsiu
Aš eglyne
Žalią eglę
Ištekinę.
Storą lazda
Nusidrošiu,
Miško žvėris
Išvanosiu.

O pro šalį kiškis eina
Ir išgirsta strazdo dainą.
Kiškis stvėrės už ausų:
— Iš tikrųjų, kaip baisu!
Ką daryti? Ką daryti?
Bėgsiu lapei pasakyti.

Bėga kiškis — kinku linku —
Ir laputę susitinka:
— Oi kūmute, oi širdele,
Baisų triukšmą strazdas kelia...
Aš lekiu užkandęs žadą:
Strazdas eglę kirsti žada,
Storą lazdą jis darys.
Kam tik duosias, tas ir kris...
Ta lazda nuo šios dienos
Miško žvėris jis vanos.

Lapė dreba: — Ką daryti?
Bėkim vilkui pasakyti.

Bėga kiškis, bėga lapė,
Plūsta strazdą smailasnapį.
Pilką vilką susitiko
Ir abudu jam suriko:

— Strazdu brazdu! Strazdu brazdu!
Vilke, bėkime nuo strazdo!
Baisų triukšmą strazdas kelia:
Strazdas kerta eglę žalia
Ir ketina drožti lazdą...
Kaip sudrausti šitą strazdą?

Vilkas uodegą pabruko:
Nejuokais lazdos pabūgo.
— Ką daryti? Ką daryti?
Bėkim šernui pasakyti...

Bėga žvėrys ristele,
Linksta samanės šilė.
Šernas, gilių prižiaumojęs,
Kriuksi, baloj atsistojęs:
— Žvėrys, žvėrys, kriu-kriu-kriu!
Kur jūs bėgate būriu?

— Ak tu šerne nevalyvas,
Sklinda girioj didis dyvas:
Ar girdėjai apie strazdą,
Kur iš eglės drožia lazda?...
Ta lazda nuo šios dienos
Miško žvėris jis vanos.

Šernas kriūkia: — Ką daryti?
Bėkim meškai pasakyti,
Ji drūtesnė už visus,
Jai ir strazdas nebaisus.

Žvėrys bėga, lapatoja,
Šernas kriuksi, lapė loja...
O meška, užmigęs guoly,
Čiulpia koją kaip meduolį.
Mat, bites ji kopinėjo
Ir tik paryčiu parėjo.
Miško žvėrys ją apstojo,
Šaukė, kaukė ir maurojo:

— Ak tu meška! Tu lepeška!
Tau nuo miego šonai braška.
Žindi koją ir pūkšti
Ir pavojaus nejauti...
Kaukia, šaukia, kas tik gyvas:
Sklinda girioj didis dyvas.
Ar girdėjai apie strazdą,
Kur iš eglės drožia lazda?
Ta lazda nuo šios dienos
Miško žvėris jis vanos.

Vos išgirdus apie lazdą,
Tuoju meška iš guolio brazda,
Ir išklausi dar kartą,
Kaip tas strazdas eglę kerta,
Lepeškojė ėmė širsti:
— Mes neleisim eglės kirsti,
Mes neduosim niekados
Strazdui droždintis lazdos.

Žvėrys klausia: — Ką daryti?
— Ugi — eglę atlaikyti!
Jeigu žvėrys įsikirs,
Niekad eglė neparvirs...
Tik laikykite tvirtai!
Na, prie eglės — lapatai!

Žvėrys bėga, lapatoja,
Kaukia, kriuksi ir mauroja,
Ir sustoja jie šile
Po kerojančia egle.

Eglė ošia ir svyruoja,
Strazdas tupi ir dainuoja:

— Kirsiu kirsiu

Aš eglyne

Žalią eglę

Ištekinę...

Storą lazdą

Nusidrošiu,

Miško žvėris

Išvanosiu.

Šernas kriūkia, lapė loja,

O meška storai mauroja.

Kiškis straksi, vilkas kaukia

Ir visus į talką šaukia:

— Ei jūs žvėrys, ei galiūnai,

Tankių girių pasalūnai,

Ei, neleiskim eglės kirsti,

Ei, neduokim eglei virsti...

Miško žvėrys apkabinę

Laiko eglę ištekinę.

Girgžda eglė šimtametė,

O meška atstatė petį,

Vilkas sprandą panarino,

Šernas iltim užkabino,

Lapė uodega kaip šluota

Remia liemenį sakuotą.

O vėjelis eglę supa,
Kiškiui piškiui dreba lūpa...
Pupt! — gurgutis jam ant sprando.
Kiškis baisiai nusigando...
Ir staiga meška išgirsta:
— Eglė virsta! Eglė virsta! —
Kiškis klykdamas sušuko
Ir tiesiog į krūmus spruko.

Vilkas kaukia: — Meška, meška,
Iš tikrųjų eglė braška... —
O meška, įrėmus petį,
Verčia medį šimtametį:
Neišlaikius eglė — triokšt!
Žvėrys kūliais keberiokšt!

Lapei — uodegą prižnybo,
Meškai — letenos prilipo,
Šernas iltį nusilaužė,
Vilko sprandas pasišiaušė,
O kiškutis krūman kūrė
Ir kojytę pasidūrė.

Taip laimėjęs narsų mūšį,
Strazdas nutūpė į pušį
Ir dainuoja sau dainelę:

— Kirsiu kirsiu
Pušį žalią,
Storą vėzdą
Nusidrošiu,

Miško žvėris

Išvanosiu...

Nusigandę, nusiminę

Žvėrys ūbauja pušyne:

— Oi strazdeli raibagūži,

Jeigu mūsų tu nemuši,

Mes neliesime lizdų

Dagiliukų ir strazdų,

Nei apuoko, nei pelėdos,

Nei kurapkos kanapėtos.

— Na, gerai! Nuo šios dienos

Strazdas bausmę dovanos.

O dabar — namo keliaukit

Ir per visą girią šaukit

Apie narsų paukštį strazdą

Ir storiausią strazdo lazdą.

Brenda žvėrys nusiplūkę:

Šernas kriūkia, kiškis ūkia...

Kiau! Kiau! Kiau! — laputė loja,

O meška storai mauroja...

Ir kiekvienas giria strazdą

Ir eglinę strazdo lazdą.

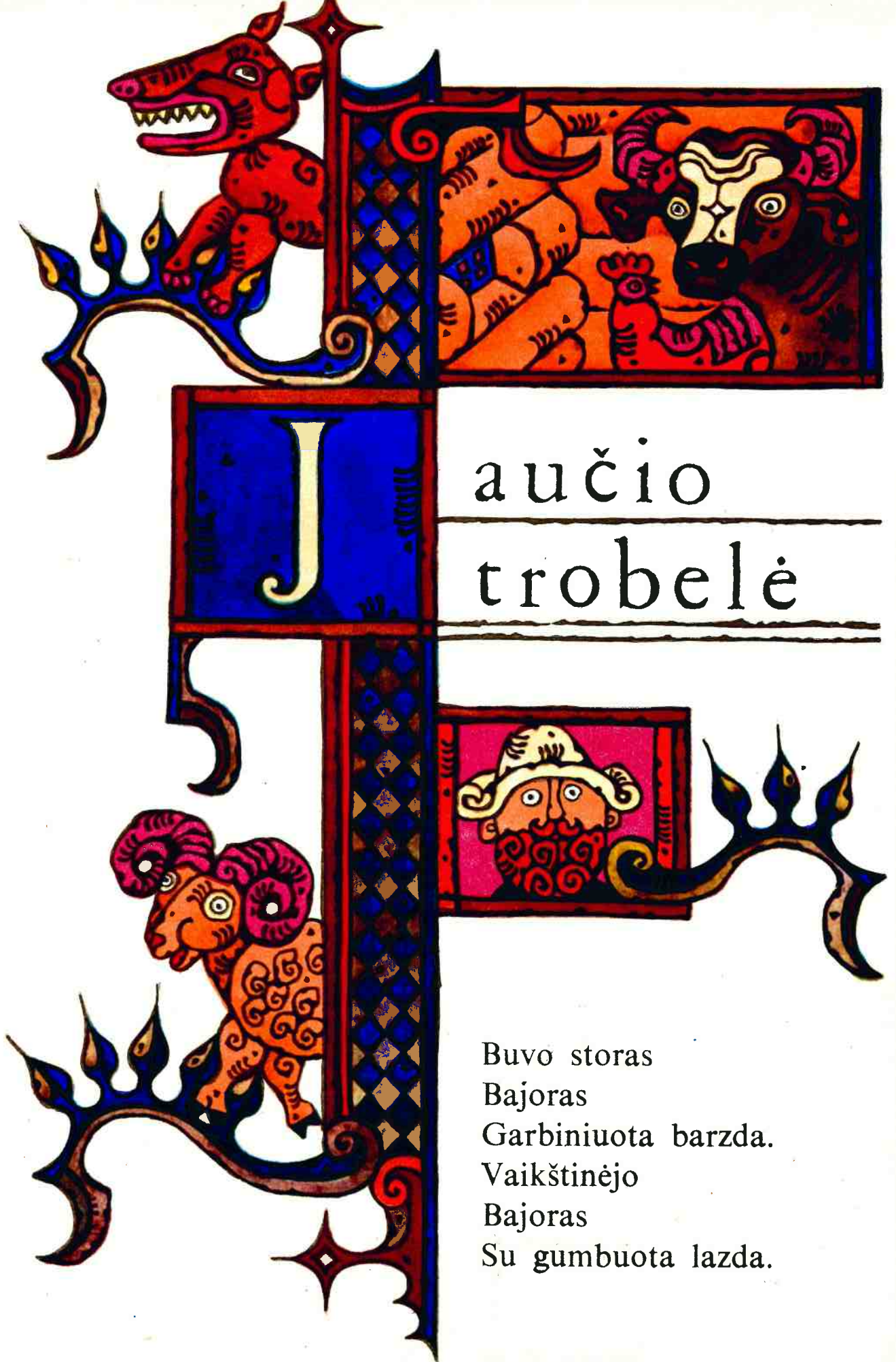
Aš girdėjau tankūmyne

Šią žvėrelių sutartinę.

Pakartoti paprašiau

Ir tošelėn užrašiau.

Jaučio
trobelė

Buvo storas
Bajoras
Garbiniuota barzda.
Vaikštinėjo
Bajoras
Su gumbuota lazda.

Vaikštinėjo po orą
Dvaro ponas puikus,
O pas poną bajorą
Jautis arė laukus.

Jautis kratinio kūlį
Tepaprašė tiktai, —
Ponas jautį prikūlė
Ir pagrasė piktai:

— Nepatinka dirvonai,
Tai į puotą kviečiu.
Sudoros tave ponai
Ten už skobnių plačiu.

Jautis poną pakratė,
Net pastiro barzda,
Ir į žemę taip metė,
Kad sulūžo lazda.

Bėga jautis kiek gali
Iš bajoro laukų
Ir sutinka gaidelį
Su kuoduočių pulku.

— Man, gaideli, įgriso
Pono duona sunki.
Aš trobelę statysiu, —
Gal ir tu sutinki?

— Kam gi trobą statytis?
Tu supraski mane:
Šiltos pono vištidės,
Daugel miežių svirne.

Brenda jautis per upę
Nerangia žingine.
Žiūri — žąsinas tupi
Prie upelio klane.

— Kurgi dūlini, jauti,
Taip vėlai vakare?
— Nusibodo vergauti
Pikto pono dvare.

Aš trobelę statysiu.
Gal ir tu sutinki?
Kai šienų apkamšysiu,
Bus trobelė jauki.

— Ne, lik sveikas, jauteli,
Aš gyvent negaliu
Be maurelio, be žalio,
Be kvakučių varlių.

Gausiu aš, girgitonas,
Avižėlių baltų
Ir gyvensiu kaip ponas
Su žąselėm kartu.

Eina jautis nuo klano.
Rudenėja laukai.
Mato, aviną gano
Dvaro skerdžiaus vaikai.

Jautis avino klausia,
Kaip jį ponas šeriaš:
— Man atrodo, geriausia
Mudviem trobą suręst.

— Trobą? — Avinas žiūri,
Nesupratęs kalbos. —
Tam, kas kailinius turi,
Nebereikia trobos.

Man bus šilta ir žiemą
Su storais kailiniais.
Sau mekensiu po kiemą
Su ėriukais švelniais.

Kvietė jautis ir ožį
Bėgt nuo pono globos.
Ir ožys jam išdrožė:
— Man nereikia trobos!

Kur nugraūšiu skiepelį,
Kur pakrimsiu šaknų,
Atsigersiu upely...
Na, ir taip gyvenu.

Takeliu pro malūną
Jautis slenka — vos vos...
Žiūri — katinas tūno
Prie pelytės olos.

— Katin patin rainasis,
Ko murksai tu lauke?
Gal ir tu poną mesi
Ir keliausi drauge?

— Neisiu, — katinas niurna, —
Pats, dviragi, žinai,
Nors ir ponas pikčiurna,
Bet puotauja dažnai.

O jau aš prie virtuvės
Ištvermingai budžiu,
Nučiumpu iš keptuvės
Aš kulšelių gardžių...

— Katin patin rainuotas,
Vagiliaut negražu.
Išvanos tavo šluotos
Pelenuotu ražu.

Jaučiui regis — kiekvienas
Laukia pono globos.
— Ką darysi, aš vienas
Eisiu ręsti trobos!

Jau žemė gruodėjo,
Jau buvo pašalę,
Kai jautis pradėjo
Statyti trobelę.

Vai plušo, vai dirbo,
Jėgų negailėjo.
Ir molio, ir virbų
Trobelei reikėjo.

Pats akmenis mušė
Ir kelmus išrovė.
Pats eglę ir pušį
Ir kirto, ir piovė.

Kai akmenis rito,
Net ragas nulūžo.
Čia balkis nukrito,
Ten stiklas sudužo.

Jis balkį atstatė
Ir stiklą įdėjo,
Ir pats nepamatė,
Kaip vilkas atėjo.

— Ir paikas tu, jauti,
Kad lūšną stataisi.

— O tu, savanaudi,
Be darbo bastaisi?

Štai ėmęs padėtum,
Trobelė pakiltų,
O žiemą sėdėtum
Ant priekrosnio šilto.

— Nereikia man, jauti,
Trobelės nė svirno,
Lengviau man papiauti
Kur avių, kur stirną.

Ūch! Jautis be juoko
Ant vilko supyko
Ir, stvėręsis kuoko,
Įniršęs suriko:

— Dar tyčiotis drįsi,
Tu girių tirone!
Tuoju suvarysiu
Ragus į pašonę!

— Ū! — vilkas sustūgęs
Dantim sučeksejo,
Bet, jaučio pabūgęs,
Į mišką nuėjo.

Jau sukosi snaigės
Po lauką, po kelią,
Kai jautis ten baigė
Statyti trobelę.

Jau trobelė pastatyta,
Jau trobelė įrengta.
Ir kūleliais apkamšyta,
Ir paparčiais uždengta.

Pasistatė pagal ūgį
Trobę rąstų apskritų
Ir sukrovė šieno kūgį,
Dešimt kupetų šiaudų.

Jaučio skobnios ažuolinės,
Ažuoliniai ir suolai.
Stovi keturios statinės,
O statinėse — pelai.

Tvoros pyška, speigas šaudo.
Straksi šarka alkana,
O tą šarką vilkas gauda, —
Nepagauna, ir gana.

Brenda vilkas ligi kelių
Per pusnynus, per gilius...

Ieško pėdsakų kiškelių,
Šaltis krečia kaulelius.

Staugia vilkas ant pusnyno
Balto sniego sūkury.
Stauk, vilkeli, prisiminęs
Jaučio trobą pagiry.

Kas čia daros, kas čia daros?
Ūžia, dunda visas dvaras.
Ponas kelia šaunią puotą,
Piauna gaidį pentinuotą.

O gaidelis: — Kakaryko! —
Ant kartelės tik suriko,
Pasipustė
Pentinus
Ir nušustė
Pro tarnus.

Lekia vargšas per pusnyną,
Kiek pentinai įkabina.
Gena tūkstantis šunų,
Lipa gaidžiui ant kulnų.

Vėjas ėmė sniegą pūsti,
Gaidžio pėdsakus užpustė.

Šunys gaidžio nepagavo
Ir nuo pono lupti gavo.

Kapnojas per girią
Vargšelis gaidys.
Plunksnelės pastirę,
Ir dreba širdis.

Jau snapas nušalo,
Kojelių nejaučia,
Karoliai pabalo,
O pūgos vis siaučia.

Gaidelis pamėlęs:
Gal vilkas užklupt?
Staiga riešutėlis
Po kojomis — pupt!

Gaidys nusigando
Ir plast ant šakos.
Gal ponas ten brenda
Pėdom iš paskos?!

Ir ponas, ir vilkas
Baugino gaidelį,
O vakaras pilkas
Jau apgaubė šalį.

Gaidelis, sulesęs
Šermukšnio uogelę,
Vėl taisos nedrąsiai
Į tolimą kelią.

Raibasis gaidelis
Namų pasigedo:
Sušalęs, išbalęs
Trobelę surado.

Stovėjo prie šilo
Ten jaučio namelis.
Iš kamino kilo
Toks šiltas dūmelis.

Gaidelis nusprendė
Nakvynės prašyti
Ir koja pabandė
Langelį krapštyti.

Snapu į langelį
Pabeldė gaidys:
— Įleiski, jauteli,
Sušalo širdis!

— O kas gi tu būsi?
— Gaidelis iš dvaro! —
Ir jautis rambusis
Duris atidaro.

— Koks speigas, koks oras...
Priglauskite, jauti...
Nedoras
Bajoras
Norėjo papiauti.

— Matai, — kalba jautis, —
Sakiau — bus blogai.
Su juo bičiuliautis
Tegali vilkai.

Gaidelis Raudonis
Ir jautis kartu
Gyvena be ponų,
Suktų ir piktų.

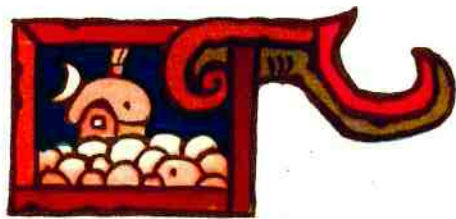

Kas čia daros, kas čia daros?
Ūžia, dunda visas dvaras.
Ponas kelia šaunią puotą,
Piauna žąsiną pūkuotą.

— Oi vargeli, varge mano! —
Žąsinėlis sugageno,
Nėrė tarnui pro skvernus.
— Girgt! — ir išskėtė sparnus.

Lekia žąsinas, plasnoja
Ir pasispiria dar koja.
Gena tūkstantis šunų,
Lipa tiesiai ant kulnų.

Vėjas ėmė sniegą pūsti,
Pėdas žąsino užpustė,
Šunys bėglio nepagavo
Ir nuo pono rykščių gavo.

Ai, žemelė balta,
Lyg balčiausia žąsis!
Ai, žiemužė šalta,
Lyg bajoro rūsys!

Žąsinėlis sniegu
Brenda, girgsi: — Gir-gar!
Pasprukau iš nagų,
Kur bedingsiu dabar?

Šąla snapas platus,
Brenda basas visai.
Jei turėtų batus,
Tai apsiautų jisai.

Nukrypavo sniegu
Prie upelės krantų.

Žąsinėliui baugu:
Kiek ten lapės pėdų!

Surakinta upelė
Storu šaltu ledu.
Šaltinėlio širdelė
Vos bevirpa — gūdu!

Atsigėrė vargšelis
Iš šaltinio skaidraus
Ir nuėjo sušalęs.
Kas gi šaltį sudraus?

Kur balti dobiliukai,
Kur upeliai greiti?
Krinta šerkšno perliukai,
Ne žiedeliai balti.

Žąsinėlis tapnoja.
Gūdžiai ošia giria.
Vargšas perbrido gojų
Tik vėlai vakare.

Žiūri — stūkso pirkutė,
Žiburiukas joje
Mirksi tartum akutė
Gilioje dauboje.

Žąsinėlis pabeldė
Ir prašneko balsu.

— Įsileiskite! — meldė. —
Aš iš dvaro esu.

Atpažino jį jautis,
Atpažino gaidys
Ir nuėjo atšauti
Girgitomui duris.

— Gir-gar-gar! — girgironas
Be žąselių baltų. —
Oi, kaip vijosi ponas
Su tijūnais kartu.

Neužmiršiu, kol mirsiu,
Pikto pono skriaudos
Ir dvarų nebegirsiu
Niekados, niekados!

Jaučio pirkioj gyvena
Trys bičiuliai geri.
Jautis krosnį kūrena —
Bus jaukiau kambary.

Kas čia daros, kas čia daros?
Ūžia, dunda visas dvaras.
Ponas kelia šaunią puotą,
Kerpa aviną gauruotą.

Avinas tik pasikratė
Ir kirpėjus žemėn metė,
Pasipustė
Sau nagus
Ir nušustė
Per sniegus.

Bėga avinas ir plūsta:
— Pusė kirpta, pusė skusta! —
Gena tūkstantis šunų,
Lipa tiesiai ant kulnų.

Vėjas ėmė sniegą pūsti,
Pėdas avino užpustė.
Šunys bėglio nepagavo,
Tik lazdų nuo pono gavo.

Švilpia vėjai gūdūs,
Baltos pūgos skrenda,
Avinas nuliūdes
Per pusnynus brenda.

Šąla plikas šonas
Ir viena kojelė.
Tik žiaurusis ponas
Taip kankinti gali.

Iš nusiminimo
Avinas subliovė.
Žiūri — tarp kirtimų
Piktas vilkas stovi.

Vilkas balsą kelia:
— Aš tave surysiu!
Iš ragų dūdele
Sau pasidarysiu.

Kai tave sukrimsiu,
Sėsiu kur po uosiu
Ir linksmi tarp kimsų
Dūdele dūduosiu.

Avinas nelaukė,
Dūmė kiek begali.
Žiūri — gi palaukė!
Pagiry — trobelė.

Avinas uždusęs
Prašės, kaip išmanė:
— Įsileisk, brangusis,
Aviną garbanį.

Niekados negrįšiu
Pas nelemtą poną.
Kažin ar pagysiu,
Skauda pliką šoną!

Jautis jam pasiūlė
Šieno krežį pilną:
— Valgyki, bičiuli,
Kol ataugš tau vilna!

Žąsinas gageno,
O gaidys giedojo,
Ir visi gyveno
Pirkioj be pavojų.

Kas čia daros, kas čia daros?
Ūžia, dunda visas dvaras.
Ponas kelia šaunią puotą,
Piauna ožį kaltūnuotą.

Tas ožys tarnam pro petį
Drykt padrykt — ir tiek jį matė...
Tarno saujoje barzda,
Pono rankoje lazda.

Ožiui barzdą jie nurovė,
Bet ožys miškan išmovė.
Gena tūkstantis šunų,
Lipa ožiui ant kulnų.

Vėjas sniegą ėmė pūsti,
Ožio pėdsakus užpustė.

Šunys ožio nepačiupo,
Piktas ponas juos prilupo.

Kas, vai kas aprašys,
Kaip sunku be namų!
Eina liūdnas ožys —
Neramu, neramu.

— Kaip nesmerkti skriaudos
Dvaro ponų žiaurių?..
Nei barzdos,
Nei lazdos
Nuo vilkų neturiu.

Kur nueisiu ašai,
Kas atvers man duris?
Aplėdėję beržai,
Pučia vėjas šiaurys.

Niekada, niekada
Ši skriauda neužgis.
Ir prisiekė barzda
Ponui keršyt ožys.

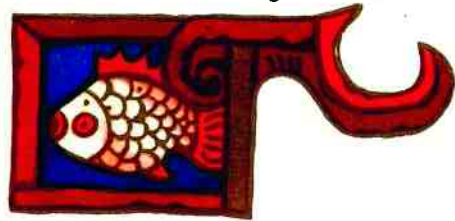
Per girias, per niūrias,
Brenda, ilsta visai...

Ak, nejaugi neras
Nė kūtelės jisai?

Pagaliau pagirys,
Ir mėnulis lauke...
Įžiūrėjo ožys —
Dunkso gunkso pirkia.

Dun-dun-dun!
Dun-dun-dun! —
Rageliu nageliu:
— Įsileiskit vidun,
Po šiaudų stogeliu.

Įsileido draugai,
Ir gyveno penki —
Užpustyti langai,
Bet trobelė jauki.

Kas čia daros, kas čia daros?
Ūžia, dunda visas dvaras.
Ponas kelia šaunią puotą,
Kepa žuvį pelekuotą.

Privažiavo daugel ponų,
Kunigaikščių ir baronų.

Povo plunksnos už kepurių,
O veidai balti kaip sūrių...

O tarnų! Pilna virtuvė!
Kepa, varto marių žuvį.
Ir Rainys ant „pečenyko“
Jau keptos žuvelės tyko.

Šurkus murkus žuvį čiupo,
Bet tarnai staiga užklupo.
Pasigavę ūsą peša
Ir pas poną Rainį neša.

Ponas rėkia: — Še tau, pani,
Vogt pelėgrauža sumanė!
Girnas po kaklu parišti
Ir į eketę įkišti!

Vienas tarnas Rainį neša,
Kitas tarnas ūsą peša,
Trečias — eketę jau kerta,
O Rainys kad šoks iš karto —

Pasipustė
Sau nagus
Ir nušustė
Per sniegus.

Gena tūkstantis šunų,
Lipa Rainiui ant kulnų.

Vėjas ėmė sniegą pūsti,
Rainio pėdsakus užpustė.
Šunys Rainio nepagavo,
Vėl nuo pono lupti gavo.

Ne, tai ne keliautojas
Brenda per pusnis, —
Slenka vagiliautojas
Katinas Rainys.

Vagiliauti pratinos
Rūmuos per balius.
Šniukštinėja katinas
Paukščių lizdelius.

Jaučio pirkioj šnekasi
Gyvulių svita.
Į langelį plakasi
Zylė sužeista:

— Įsileiskit! Šliaužioja
Katinas žvairys,
Sparną man išlaužė jau
Tas baisus žvėris.

Nesigaili niekieno
Nekaltų lizdų:

Dagiliukų, sniegunų,
Zylių ir strazdų.

Gydo zylę raišąją
Daktaras — gaidys
Ir sparnelį raišioja:
— Neverkšlenk, sugis...

Atsibastęs katinas
Beldžiasi: — Dun-dun! —
Laižo savo letenas,
Prašosi vidun.

— Na, užteks tau šliaužioti,
Katine Rainy!
Gal sparnelių laužyti
Zylei ateini?

Mes neįsileisime
Į namus vagies.
Mes tave nuteisime,
Kad blogai elgies.

Jautį katinas pažino
Ir kerėpla pavadino:
— Na, palauk tu, skėstaragi,
Paminėsi pono vagį!

Baisiai katinas supyko,
Jaučio įnamius paliko
Ir, nukūręs į miškus,
Vėl medžioja paukščiukus.

Ugi žiūri — styro vilkas,
Snukis rudas, kailis pilkas,
Žėri akys lyg žarijos.
Miaukia katinas ir bijos.

— Katin patin, šurkau murkau,
Tuoju pusny tave suniurkau!
Ko bastaisi pagiry,
Ar pastogės neturi?!

— Nežudyk manęs, kaimyne,
Tau pranešiu gerą žinią.
Netoli gyvena jautis,
Toks kerėpla savanaudis.

Jeigu nori jautį pauti,
Aš galiu tau patarnauti.
Eik prie durų ir prašykis,
Pasipiausi — bus laimikis!

— Šurkau murkau, nieko gero:
Jautis durų neatdaro,
O pro langą lįst baugu,
Gal nudurt smailu ragu.

Aš jau kartą ten buvau,
Kaip mokėjau melavau,
Bet iš kailio jis pažino
Ir duris užsikabino.

— Tu ėriuką pasigauk
Ir kailiuką jo numauk.
Į kailiuką pats įlįsi
Ir trobon įsiprašysi.

Vilkas šypsos: — Sutinku!
Aš avies ieškot slenku.
Tu už gerą žodį gausi
Vakarienei jaučio ausį...

Vilkas avį tuoj pačiupo,
Greitai kailinius nulupo,
Pats jos kailiais apsimovė
Ir prie jaučio durų stovi.

— Jauteli, jauteli,
Atverki duris.
Kojelės nušalę...
Toks vėjas šiaurys!

— O kas gi tu būsi?
— Avelė šur-burė! —

Ir jautis rambusis
Pro langą pažiūri.

Ir mato, sustirus
Trepsena avelė.

— Įleiskime, vyrai,
Kur dings ji, vargšėlė?..

— Įleiskime, ką gi! —
Ir avinas tarė,
O jautis dviragis
Duris atidarė.

Vos tiktai duris pravėrė,
Vilkas jautį tuoj ir stvėrė,
Įsikibo už ragų,
Dantys braška, net baugu.

— Kakaryko! Kakaryko!
Pulkit kulkit užpuoliką! —
Kirto avinas, ožys,
Žnybo žąsinas šnypšlys.

Kulia tartum spragilais.
Maišos vilkas su pelais.
Snapas žąsino įkaitęs,
Kur pačiumpa — kailis raitos.

Mušė, pešė, laukan rito,
Kol avikailis nukrito.
Žiūri vyrai — tikras vilkas:
Snukis rudas, kailis pilkas.

— Meskim laukan tą
biaurybę! —

Ir visi kartu sukibę
Trenkė vilką ant pusnyo
Ir duris užsikabino.

Guli vilkas kapliadantis.
Uodega tarytum pantis.
Kaulus gelia, dantys tirta.
Varna laukia, kad numirtų.

Ir gajumas! Atsigaivē,
Pasipurtė, pasiraivė:
Skauda šoną, peršti kinką —
Bet į mišką dar nuslinko.

O Rainys ant kalno miaukia
Ir sušalęs vilko laukia.
Pasitikęs meiliai klausia,
Ar palikęs jaučio ausį.

— Aš parodysiu tau ausį!
Ką uždirbai, tą ir gausi! —
Vilkas perpykęs sustaugė,
Čiupo Rainį ir pasmaugė.

Sėdi vilkas ir vaitoja,
Gelia dantį, skauda koją:
Nei pavyti, nei praryti —
Nebeliko kas daryti.

Serga vilkas ir klejoja:
Ant avies į mišką joja...
Kitą rytą varnos rado
Vilką gulintį be žado.

Jautis:

— Mū! Aš jautis! Aš dvylakis!
O ragai ragai... lyg šakės!
Tą, kas pulti mus bandys,
Jaučio šakės užbadys.

Gaidys:

— Kakaryko! Kakaryko!
Mes nebijom užpuoliko!
Tą, kas pulti mus bandys,
Užkaposiu aš, gaidys!

Žąsinas:

— Girgu gargu — girgironas!
Kas man vilkas, kas man ponas?!
Kol gyvenome po vieną —
Ponas kepė mus kas dieną.
Girgu gargu! Gir-gar-gar!
Mes nebijom jo dabar.

Avinas:

— Turim krežį šieno pilną,
Jau ataugo mano vilna.
Kas — ragu, kas — nagu!
Apsiginsim nuo vilkų!

Ožys:

— Man žila barzda ataugo,
O ragai nuo priešų saugo.
Me-ke-ke! Me-ke-ke!
Tegyvuoja mūs pirkia!

uvo buvo-
kaip nebuvo

Buvo buvo — kaip nebuvo:
Šlumšt į šulinį įgriuvo
Lapė, katinas, ožka,
Šernas, vilkas ir meška.
Lapė stypsi,
Šernas kriuksi...
Neišlipsi,
Nepaspruksi...

Čiulpia leteną

Meška,

Baksi katiną

Ožka...

Susitraukę,

Alkani

Žvėrys kaukia

Šuliny:

Nei prigulti,

Nei prisėsti...

Ką užpulti,

Ką suėsti?

Vilkas bando svirtį ryti,

Lapė — rentinį laižyti.

Šernas kriuksi:

— Kriu-kriu-kriu...

Gaila, gilių neturiu...

Tik staiga rainiukas klausia:

— Ar jūs žinot, kas skaniausia?

Šiltas pienas ir pelytė.

Jeigu imtų pienu lyti...

— Ką čia paistai kažin ką? —

Pasipiktina ožka. —

Ne pelytė

Ir ne pienas,

Tik žolytė,

Na, ir šienas...

O skaniausia — tai papartis!

— Ką tu! — lapė šoko bartis. —
Rainiaus piena,
Tavo šieną
Atiduočiau
Už vištieną...

— Ū! ne vištos... Ū! ne antys... —
Kaukia vilkas kapliadantis. —
Lape snape, nežinai,
Kad skaniausia — avinai...
Jeigu vieną
Pasigausi,
Kiaurą dieną
Sau pietausi...
Man vištelė —
Ne pora,
Trekšt sparnelį —
Ir nėra...

Šernas kriuksi:
— Kriu-kriu-kriu,
Paikas vilke, kai žiūriu...
Jei mokėtum,
Vilke, knist,
Tai žiūrėtum
Į šaknis...
O jei gilių paragautum,
Niekad avino nepiautum...

O meška, apžiojus koją,
Šernui linksi ir mauroja:

— Duočiau gilių tau kiek nori
Už medučio saldų korį...

— Me-e! — ožkelė barzdą krato. —
Mee! Me-es mi-irsime iš ba-ado!

— Bū! — meška

Pabūgo bado, —

Ta ožka

Tik barzdą krato...

Bū! — užtenka aimanuoti!

Žvėrys, imkime dainuoti!

Kas dainuos perdaug plonai,

Tą suvalgysim čionai.

O laputė

Čiužinėja:

— Gal pabūti

Man teisėja?

— Na, gerai! —

Meška sutinka

Ir storai

— Bū-bū! — surinka.

— Ū! Ū! Ū! — sustaugia vilkas,

Net pašiurpsta kailis pilkas.

Šernas kriuksi:

— Kriu-kriu-kriu!

Storą balsą aš turiu.

— Me-ke-ke! — ožka mekena

Ir barzdele pakretena.

— Miau-ramiau! — rainiukas miaukia,
O išalkę žvėrys laukia.

— Na, teisėja, ar žinai,
Kas dainavo per plonai?

— Kiau-kiau-kiau! —

Laputė sukas. —

Tai rainiukas

Katinukas...

Katinėli,

Ko tu tirti,

Rainakėli,

Ruoškis mirti...

Godūs žvėrys susižvalgė,

Čiupo rainį ir suvalgė.

Kitą rytą žvėrys klausia:

— Kas dabar dainuos ploniausiai?

O laputė

Čiužinėja:

— Gal pabūti

Man teisėja?

— Būk, pabūk! — meška jai būbsi

Ir ant dviejų kojų tūpsi.

Kriuksi šernas:

— Kriu-kriu-kriu!

Storą balsą aš turiu.

— Ū! Ū! Ū! — sustaugia vilkas,
Net pašiurpsta kailis pilkas.
— Me-ke-ke! — ožka mekena
Ir barzdele pakretena.

— Na, teisėja, ar žinai,
Kas dainavo per plonai?

— Tai ožkelė žilbarzdėlė
Per aukštai balselį kėlė...
Vai ožkele,
Ko tu tirti?
Rauk barzdele,
Ruoškis mirti...

Godūs žvėrys susižvalgė,
Čiupo ožką ir suvalgė.

Kitą rytą žvėrys klausia:
— Kas dabar dainuos ploniausiai?

Vėl laputė
Čiužinėja:
— Gal pabūti
Man teisėja?

— Būk, pabūk! — meška jai būbsi
Ir ant dviejų kojų tūpsi.
Šernas kriuksi:
— Kriu-kriu-kriu!
Storą balsą aš turiu... —

O jau vilkas kad užkaukia,
Net už mylių atsišaukia.
— Bū-bū-bū! — meška mauroja,
Lyg storiausiom dūdom groja.

— Na, lapute, ar žinai,
Kas dainavo per plonai?

— Kiau-kiau-kiau! — teisėja sėdi. —
Šernas moka tik kriuksėti.
Nors snukutį užriečiu,
Jo dainelės negirdžiu...

Godūs žvėrys susižvalgė,
Šerną čiupo ir suvalgė.

Kitą rytą vilkas klausia:
— Kas dabar dainuos ploniausiai?

O laputė
Stypinėja:
— Gal pabūti
Man teisėja?

— Būk, pabūk! — meška jai būbsi
Ir ant dviejų kojų tūpsi...
Vilkas kaukia pirmutinis,
O meška lyg iš statinės:
— Bumbu-rumbu! Bū-bū-bū!
Aš vis tiek storiau kalbu,
Ir dūduoju
Aš storiau,
Ir dainuoju
Aš geriau.

— Kiau-kiau-kiau! — laputė kiauksi. —
Ar tu kauksi, ar nekauksi,
Paikas vilke, tu meškos
Neprarysi kaip ožkos.
Argi tu dar nežinai,
Kad dainuoji per plonai...
Sužinosi, vilko skrandą,
Kai meška nusuks tau sprandą!

Tuoj meška gauruotapėdė
Čiupo vilką ir suėdė.

Kitaryt meška vėl klausia:
— Kas dabar dainuos ploniausiai?

O laputė
Stypinėja:
— Gal pabūti
Man teisėja?

— Būk, pabūk! — meška jai būbsi
Ir ant dviejų kojų tūpsi.

O laputė meškai sako:
— Tau storai maurot užteko.
Naują bylą sumaniau:
Kas dabar dainuos ploniau,
Tą šį rytmetį ankstyvą
Šuliny paliksim gyvą.

— Na, gerai! —

Meška sutiko

Ir storai

— Būbū! — suriko.

Lapė kiauksi: — Negerai,

Tu dainuoji per storai.

— Ką, lapute, man daryti,

Negaliu tavęs praryti.

— O žinai, ką padaryk —

Savo uodegą praryk!

Jei prarysi, nepuikuosi,

Daug ploniau tu uždainuosi.

Ir meška, užrietus sprandą,

Savo uodegą nukanda.

— Ar gerai? —

Meška vėl tūpsi

Ir storai

Lyg būgnas būbsi.

— Dar, meškute, negerai,

Dar dainuoji per storai.

— Ką, lapute, man daryti,

Negaliu tavęs praryti.

— O žinai, ką padaryk,

Savo iltis tu praryk!

Tik be ilčių, be dantų

Daug ploniau dainuosi tu.

Ir meška kaip kauliukus
Gurkt! — prarijo dantukus.
Vėl meška storai mauroja,
Tartum vario dūdom groja.

— Gal, lapute, jau gerai?

— Ne, meškute, per storai.

— Ką, lapute, man daryti,
Negaliu tavęs praryti...

— Negali, tai ir nereikia,
Pagyvenkim susitaikę.
Pakylėk mane į aukštį,
Gal pagausiu riebų paukštį,
Gal bitele su medum
Aš pagausiu tau pietum.

— Na, gerai, — meška mauroja
Ir, paėmus viena koja,
Lapę iškelia į aukštį,
Kad pagautų riebų paukštį
Ir atneštų jai pietum
Saldų korį su medum.

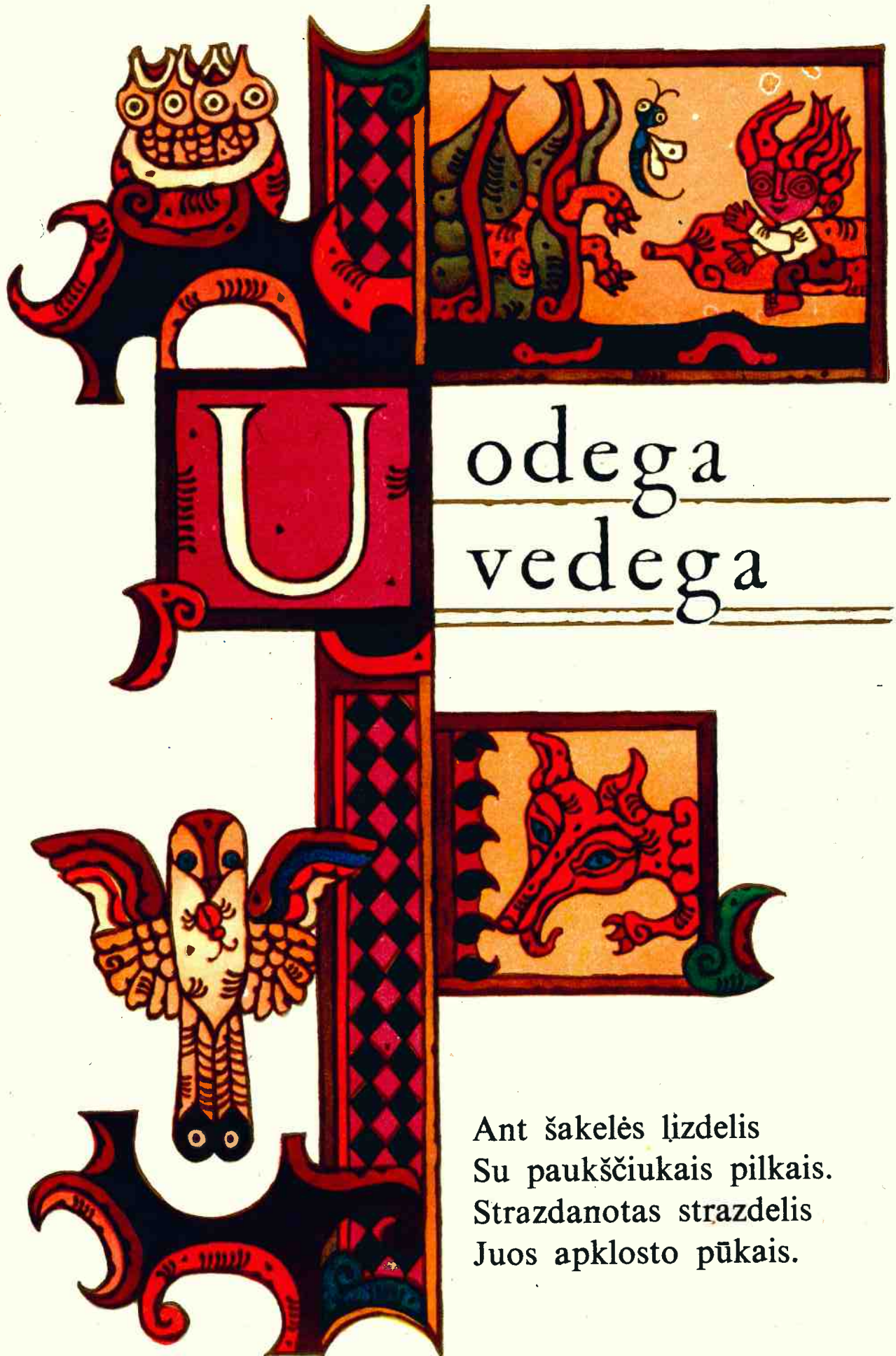
Drykt iš šulinio rudakė.
Ir meškutei tiek pasakė:
— Tu dainuoji negerai:
Per plonai ir per storai.
Kai medžiotojai išgirs,
Paiką kailį tau nudirs.

O meška storai maurojo,
Kol medžiotojai atjojo
Ir aptiko šuliny
Mešką sėdint vandeny.
Šimtas jaučių mešką traukė,
Šimtas vyrų grobio laukė.

Oi, tai buvo
Dyvų dyvas!
Bėgo griuvo
Kas tik gyvas
Pažiūrėt paikos meškos
Be dantų, be uodegos.

Aš atbėgau iš paskos
Pažiūrėt paikos meškos,
Gaidžio plunksnos paprašiau
Ir tą dyvą užrašiau,
Kad skaitytų jį vaikučiai
Ir meškučiai lepeškučiai,
Kad prie šulinio nelįstų
Ir pas mešką neįkristų,
Kad dainuotų jie gerai,
Nei plonai, nei per storai.

odega
vedega

Ant šakelēs līzdelis
Su paukščiukais pilkais.
Strazdanotas strazdelis
Juos apklosto pūkais.

Vabaliukais maitina
Su strazdiene kartu
Ir sparniukais juos gina
Jie nuo vėtrų piktų.

Budi strazdas prie lizdo
Strazdanotų sūnų,
Kad vaikai neiškristų,
Kol neturi sparnų.

Ir glūdėjo lizdelis
Po eglutės skara,
Ir ulbėjo strazdelis,
Kad pastogė gera:

Nei lietus nekrapnoja,
Nei saulutė užkais,
Tik išdykus risnoja
Voveraitė miškais.

Kas pažadino strazdą
Ankstų rytą šile?
Egi lapė ten brazda
Po egle, po egle.

Žiūri galvą užrietus
Lapė snapė slaptai:
„Va kur pietūs, tai pietūs,
Tik lizdelis aukštai...“

Atsisėdo laputė
Po egle, po žalia,
Apsišluostė snukutį
Zuikio uodegėle...

Mat, zuikutį pakėlė
Ir vejojo miškuos.
Tik pilka uodegėlė
Liko lapės naguos.

O zuikutis nukūrė
Samanotu raistu...
Lapė godžiai pažiūri
Į lizdelį strazdų.

„Na, strazdukai — ne zuikiai,
Nepabėgs nuo manęs.
Tai atšvėsiu aš puikiai
Strazdines vardines.

Jie palėkti negali
Ir nukris po egle...“
Strazdanotą strazdelį
Šaukia lapė šile:

— Vai tu strazde strazdeli,
Kur dingai, kur dingai?
Kam ne vietoj lizdelį
Suvijai, susukai?

Išpustyta, pūkuota
Uodega vedega.

Šmakšt — ir eglę sakuotą
Aš nukirsiu staiga!

— Oi lapute kūmute,
Oi, nebūk tu žvėris:
Palūkėk nors truputį,
Kol strazdukai išskris.

— Kad įsirsiu, kad kirsiu —
Zuikiai kūlvirsčiais dums...
Gaidį pusryčiams virsiu,
O vištytę pietums.

Vakarienei pritrūko
Man kulšelių gardžių,
Tai išvirsiu strazdukų,
Kai nukris po medžiu.

— Oi lapute rūtele,
Nesirūstink, nepyk.
Duosiu uogų kraitele,
Tik lizdelį palik!

Lapė klekt — atsisėdo
Po skėčiu paparčiu.
— Ne! Aš uogų neėdu
Nei saldžių, nei rūgščių.

Jei gražiuoju, strazdeli,
Atiduosi vaikus,

Tai paliksiu lizdelį,
Plunksneles ir pūkus.

Pasėdėsi, padėsi
Kiaušinukų švelnių
Ir daugiau išperėsi
Man strazdukų skanių.

Verkia rauda strazdelis
Pakukčiom, pakukčiom...
Srūva strazdo lizdelis
Ašarėlėm graudžiom.

O strazdukai pasnaudžia
Ir čirena linksmi.
Jie, vargšeliai, nejaučia,
Kas jų laukia žemai.

Kaip nuliūstų ši rytą
Jie, išvydę staiga,
Kad dėl jų išpustyta
Uodega vedega.

Strazdas ašarom plūsta
Samanotam šile.
Lapė uodegą pusto
Po egle, po egle...

— Čer-čer-čer! — atskrido šarka,
Pasitaisė margą švarką
Ir, išgirdus raudant strazdą,
Plast-paplast! — prie eglės plazda:
— Vai strazdeli ilgakoji,
Ko tu raudi, ko vaitoji?
Kas, vargšeli,
Tau nutiko?
Gal šilely
Kiaunė tyko?

— Oi šarkele varnele,
Lapė pusryčius virs.
Va, jau uodegą kelia,
Sako, eglę nukirs.
Vakarienei pritrūko
Ji kulšelių saldžių,
Tai ir tyko strazdukų,
Kol nukris po medžiu.

— Tai man dyvas!
A-ja-jai!
Toks rėkslyvas,
O bijai...
Kuo nukirs ji tankumyne
Žalią eglę ištekinę?

— Šiukštu! — strazdas draudžia šarką,
Įsikibęs jai į švarką. —

Va, matai, kokia ilga
Uodega kaip vedega:
Kai tik pokštels,
Kai tik kirs,
Eglė triokštels
Ir parvirs!

Šarka skraido tarp šakų
Ir nesitveria juoku:
— Tai man dyvas! Cha-cha-cha!
Uodega kaip vedega!
Sau giedoki
Ant šakos
Ir neboki
Uodegos!
Pasakyk, tegu vištėda
Savo uodegą prisėda!
Kiek rudeklė
Nebekirs —
Niekad eglė
Neparvirs!

Šarka strazdą suramino
Ir nuplėsčiojo pušynu.

Lapė uodegą pabruko:
— Strazde brazde, duok strazdukų!
Kiau-kiau-kiau!

Pasakiau,
Kad nelauksiu
Aš ilgiau:
Kirsiu eglę iš šaknų,
Virsiu strazdo kepenų!

— Kirsk, — jai strazdas sušuko, —
Jei beširdė esi.

Aš neduosiu strazdukų
Tau, vištėda baisi!

Lapė uodega pūkuota
Šmaukšt per liemenį sakuotą.

Ir sucipo

Laputaitė:

— Oi, prilipo

Uodegaitė!

Eina properšom nykštukas
Su šermukšnių kraitele,
Žiūri — uodegą pabrukus,
Kiauksi lapė po egle.

Pasilaužęs papartį,
Strykt nykštukas smarkus
Lapei kailį išperti
Už mažus strazdukus.

Nusigandus kad spruko
Lapė snapė staiga...
Kiau-kiau-kiau! — ir nutrūko
Uodega vedega!

— Va tai tau! Va tai tau!
Lapės uodegą radau.
Šilkavilnę, minkštą, purią...
Pasisiūsiu sau kepurę!

Ir nykštukas net sumuręs
Bėga siūdintis kepurės.
Pasisiuvo, pasikaišė,
Iš to džiaugsmo apsilaižė
Ir atbėgo pas mane
Su ausuota lapine.

Kad kepurė, tai kepurė!
Niekas šitokios neturi!
Už kepurės plunksna žydi,
Tik nykštuko nematyti...
Per sunki kepurė buvo,
Ir nykštuką ji užgriuvo.
Aš kepurę čiupt už kuodo
Ir nykštukui ją paduodu,
O nykštukas graudžiai žiūri,
Kad per didelė kepurė.

Strykt nykštukai
Lyg pirštukai
Atkurnėjo tekini...
— Šią kepurę,
Minkštą, purią,
Mes nešiosim septyni!

Užsidėjo
Jie kepurę
Septyni, septyni —
Ir nuėjo,
Ir nukūrė
Tekini, tekini...

Lapė skuodė pro šalį
Be ilgos
Uodegos.
Ir pamatė strazdelį
Ant šakos,
Ant šakos.

Strazdas mokė strazduką
Skristi paskui save.
— Strazde! — lapė sušuko. —
Kas pamokė tave?

Ar nenuoramos šarkos,
Ar tilvikai rėksniai? —
Lapė, akį primerkus,
Klausinėja lipšniai.

— Tai šarkelė varnelė...
Kas gudriau pasakys?
Bėk, vištėda, į šalį,
Iškaposiu akis!

Nebauginsi strazduką,
Beuodege striuka!
Ir gerai, kad nutrūko
Uodega vedega!

— Ak, tai šarka jam pasakė! —
Pasipiktino rudakė. —
Na, palauk, tu šarka tarka,
Kai nuvilksiu margą švarką,
Tai mane nuo tos dienos
Visos šarkos pažinos
Ir nė snapo nepražios
Ten, kur lapė ką medžios! —
Kiauksi lapė iš piktumo
Ir pasislepia po krūmu.

O plepūnē šarka plepa,
 Kiaušinius ant kelmo kepa
 Ir nejaučia, kaip laputė
 Čiaužia šliaužia po truputį.
 Ir prišliaužus iš paskos,
 Šarką capt už uodegos.
 Šarkos uodegą primynus,
 Rudą lūpą nukabinus,
 Lapė kiauksi:
 — Kiau-kiau-kiau!
 Aš ne sykį tau sakiau,
 Kad nepaikytum strazdų
 Ir negintum jų lizdų!
 Kai nulaušiu
 Sparniukus
 Ir apgraušiu
 Kauliukus,
 Tai, patauška, tu žinosi,
 Kur tau kaišiot smailą nosį! —
 Ir paraudus iš piktumo,
 Šarką nešasi už krūmo.

Šarka rėkia kiek gali:
— Oi, blogai! Oi, blogai!
Strazdanotas strazdeli,
Kur dingai? Kur dingai?

Strazdas lekia per palaukę.
Girdi — šarka rėkia, šaukia.
Strazdas, metęs uogų kekę,
Greitai šarkos gelbėt lekia.

Strazdas klausos: kas ten čėža?
Ugi lapė šarką peša!
— Oi lapute, — strazdas tarė, —
Nedaryk, kaip senis darė
Su senąja senele,
Su žila sengalvėle!

— Na, o ką tas senis darė:
Mušė, pešė ar išvarė? —
Žingeidi laputė stypsi,
O rudi jos dantys žybsi...

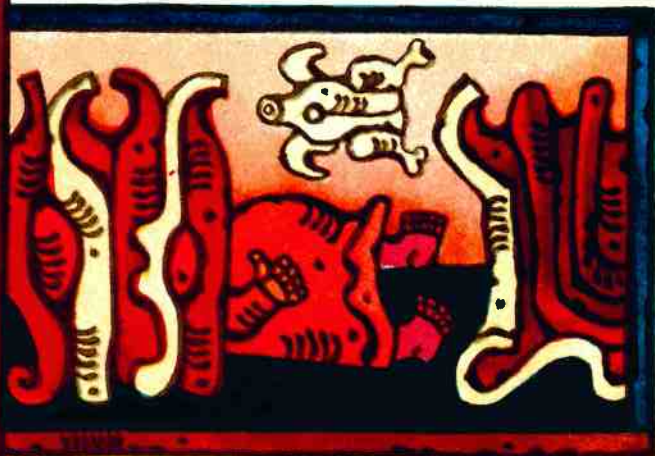
— Gi, idėjęs į statinę,
Tolei raičiojo po plynę,
Kol statinė ta suiro
Ir kauleliai jos išbiro.

— Chi-chi-chi! — smalsi laputė
Apsilaižė sau snukutį.
Brūkšt ji šarką į skardinę,
Na, ir raičioja pušyne.

Šarka plast už medžių grėdo,
Lapė klest! — ir atsisėdo.
Juokias strazdas ant šakos
Iš laputės, iš paikos:
— Še tau, lape, ir marga
Uodega kaip vedega!

Šoka šarka su strazdu.
Skrenda paukščiai iš lizdų
Ir sparneliais ploja,
Ir lumzdeliais groja...
Visame pušyne —
Šarkų gegužinė!
Šarkų gegužinė!

tingis ingis
dykaduonis

Tingis ingis dykaduonis
Kláusė kretančios žiniuonės:
Kur surasti
Aukso šalį,
Prisikasti
Jo kapšelj,
Aukso guolį
Pasikloti,
Graudžt raguolį
Ir miegoti?

Kur kepti karveliai skraido,
Riestainius karaliai svaido,
Pieno upės pievom teka,
O tą pieną — ingiai laka...
Prisivalgę, prisigėrę,
Ant pilvų rankas sunėrę,
Tingiai ingiai dykaduoniai
Guoly vartosi kaip ruoniai.
Kaip nueiti, kaip nuklysti
Į veltėdžių karalystę?

Tingis ingis dykaduonis
Nenustebino žiniuonės.
Ji taku pro baltą beržą
Ingį nuvedė į daržą.
— Še tau! — padavė kastuvą. —
Kask ir rasi aukso krūvą!

Tingis ingis atsiduso,
Bet žiniuonės jis pakluso:
Juk žiniuonė šimto metų,
Viską žino, viską mato.

Tingis ingis daržą kasa,
O gaidžiukai sliokus lesa.
Kasė ingis net sukaitęs,
Net rankoves pasiraitęs.
Neberadęs nė skatiko,
Tingis ingis kad supyko!
Trenkęs lopetą, pakluoėn
Nugoravo pas žinionę.

Ir iširdęs dykaduonis
Ėmė bartis ant žiniuonės:

— Kumpinėji

Tupinėji

Ir mane

Apgaudinėji —

Už pakluonės palei beržą

Sukasiau aš visą daržą,

Egi aukso — nė kruopelės!

Gal sugraužė auksą pelės?!

Guodžia kretanti žiniuonė

Tingi ingi dykaduonį:

— Kaip tau, ingi, ir ne gėda!

Pelės aukso juk neėda.

Tu surasi aukso lobį,

Jo dar niekas nepagrobė.

Eik, sūnau, rugių pasėti,

O kai jie pradės vešėti,

Sužinosi, kur auksinė

Užkerėtoji puodynė:

Kur bus aukso trupinėlis,

Ten nežels nei želmenėlis!

Tingis ingis dykaduonis

Klauso kretančios žiniuonės:

Sėja grūdus į molynę

Ir vis taiko į puodynę,

Kad nedygtų, kad nedygtų,

Kad puodynę jis užtikėtų...

Laukuose rugius pasėjęs,
Mąsto ingis niekadėjas:
„Kai surasiu
Aukso skrynią,
Na, ne skrynią,
Tai puodynę,
Mesiu švarką šimtalopį
Ir po galva aukso lobį
Suvyniosiu,
Pasiklosiu,
Išsižiosiu
Ir miegosiu...
Kai atlėks kepti karveliai,
Prisivalgysiu lig valiai,
Gulbės pieno
Atsigersiu
Ir į šieną
Pasinersiu,
Kad nuo vakaro lig ryto
Niekas miego netrukdytų.“

O rugučiai veša, kupa.
Vėl prikando ingis lūpą
Ir iširdęs pro pakluonę
Nužingsniavo pas žiniuonę.
Tingis ingis jai vapsėjo,
Kad rugius seniai pasėjo:

Virš molynės
Varpos žydi,
O puodynės —
Nematyti.

Guodžia kretanti žiniuonė
Tingi ingi dykaduonį:
— Dar, sūneli, laukia darbas,
Eik nukirski aukso varpas.
Mat, rugiai laukus užgobė
Ir nuo mūsų slepia lobį.

Kaip žiniuonės nepaklusti:
Ingis dalgį pasipustė
Ir kad kerta, tai jau kerta
Ir galvoja:
„Na, ši kartą
Kiaurą dieną
Dar pakėsiu,
Kol ražienoj
Aukšą rasiu.“

Kai visus rugius nukirto,
Tingis ingis vėl iširdo,
Trenkė dalgį ir pakluone
Vėl nuskuodė pas žiniuonę:

— Eik tu, sene žilaplauke,
Pažiūrėki į palaukę.
Niekur aukso — nė kruopelės!
Aš sakiau — sugraužė pelės,

Arba laumė kaltūnuota
Ten užtiko aukso puodą...

Guodžia kretanti žiniuonė
Tingi ingi dykaduoni:

— Ak, tos laumės, tos laumyčios,
Sugalvojo — pasityčios:

Auksą subėrė į varpas.

Vėl, sūneli, laukia darbas!

Bėk, skubėki per arimą,

Neški pėdus į klojimą.

Piktos laumės nebesnaudžia,

Sėdi staklėse ir audžia.

Audžia debesis audėjos,

Kinko lietų, kinko vėjus,

Kad lietutis atidulkęs

Nuskalautų aukso dulkes.

Pažiūrėk, sūnau, pro šilą

Debesis kaip kalnas kyla.

Atitoko

Dykaduonis,

Greit atšoko

Nuo žiniuonės,

Takučiu

Per lauką skuba,

Ant pečių

Po visą gubą

Neša tempia nuo pat ryto,

Kad lietutis nesulytų...

O griautinis gūdžiai griaudžia,
Girios ūžia, girios gaudžia.
Laumės, debesis išdrieķę,
Žaibo rykštēm vėjus pliekia,
Nori ingį pasivyti,
Aukso varpas išdraikyti.
Paskutinę aukso gubą
Tingis ingis nešti skuba.
Brūkšt klojiman — ir ant pėdo
Atsipūsti atsisėdo.
Laumės, debesis pradare,
Tartum žirnius krušą beria.
Juokias ingis iš laumėčių:
— Berkit žirnius ant akėčių!
Mano auksas — jau po stogu...

Piktos laumės vos nesprogo
Ir, apsukę šimtą vėjų,
Vėl į pelkes nudardėjo.

Ingis šypsos ir pakluone
Vėl žingsniuoja pas žiniuonę.
Giria kretanti žiniuonė
Tingį ingį dykaduonį:

— Padirbėjai, ir laumyčios
Iš tavęs jau nesityčios.
Neiki gulti —
Laukia darbas!

Reikia kulti

Aukso varpas.

Eik, sūneli, aš palauksiu,
Kol prikulsi skrynią aukso.

Tingis ingis dykaduonis
Klauso kretančios žiniuonės,
Grįžta tekinas per lauką,
Ima spragilą į ranką,
Kulia, bubsį, prakaituoja
Ir dainelę uždainuoja:

— Pats su pačia,
Duktė trečia,
Senis, senė
Ir piemenė...

Ankstų rytą prieš spingsulę
Ingis kulia, kulia, kulia...
Net ir naktį prieš mėnulį
Ingis kūlė, kūlė, kūlė.
Baigęs kulti, pro pakluonę
Vėl nuskuodė pas žiniuonę.

— O dabar, mieliausias vaike,
Išarpuoti auksą reikia!
Sukis! — ragina žiniuonė
Tingi ingi dykaduonį.

Šimtą pūrų gelsvo javo
Tingis ingis priarpavo.
Sūrų prakaitą nubraukęs,
Žiūri ingis susiraukęs.
Žarsto grūdus
Po klojimą
Ir nuliūdęs
Žliumbti ima:
„Dirbau, dirbau aš, vargšelis,
Gryno aukso — nė kruopelės!“

Graudžiai verkia
Ingis kluone,
Skaudžiai smerkia
Jis žiniuonę...
Ugi žiūri — ji atėjus,
Ant lazdelės atkretėjus.
Ir švelnia ranka žiniuonė
Glosto ingį dykaduonį:
— Šitie pūrai gelsvo javo
Tai, sūneli, auksas tavo!

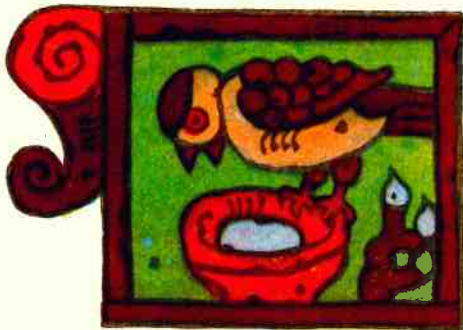
Tingis ingis atitoko
Ir iš džiaugsmo net pašoko.
Kad iškėlė ingis balių —
Prašmatnesnį už karalių:
Ir vyžuotą, ir batuotą
Ingis pakvietė į puotą,
Tik nepakvietė taukuotų
Žiaumių laumių kaltūnuotų.

Tai laumėčios
Kad įsirde —
Visos rėčiuos
Prisigirde...

Oi, tai buvo dyvų vaišės,
Su karvojais, su ragaišiais!
Gėrė žvirblis miežių alų,
Kol širdelė jam apsalo.

Kai sugrįšiu iš tų vaišių,
Tai parnešiu tau ragaišio,
O žila žiniuonė, sako,
Duos tau lapino pyrago...
Gardumėlis! A-ta-ta!
Va, ir pasaka baigta.

ilko

skrebučiai

Taku iš lūšnelės
Pro žalią žilvitį
Išėjo senelis
Avelių ganyti.

Ir trepsi
Senelis —
Trep-trepu! Trep-trepu!
Net klapsi
Kurpelės —
Klep-klepu! Klep-klepu!

Gi žiūri, kad guli
Akmuo jam ant tako.
— Kur kaukši, tėvuli? —
Seneliui jis sako.

— Avelių ganyti,
Sunkus akmenėli,
Motulė saulytė
Šį rytą prikėlė...

— Tai eikim
Abudu,
Aš būsiu piemuo... —
Sujudo,
Sukruto
Tingusis akmuo.

— Mane pasidėsi
Žilvičio pavėsy...
Avelėm sugulus,
Ramiai pasėdėsi.

Ir paskui senelį —
Rid-rido! Rid-rido!

Didžiulis
Storulis
Akmuo nusirito.

Senelis trepsena
Per gelsvąjį smėlį.
Gi žiūri — rusena
Maža kibirkštėlė.

— Kur kaukši, seneli?
— Avelių ganyti! —
Maža kibirkštėlė
Raudonai sušvyti.

— Priglauski,
Apsiauski
Nuo liūčių, seneli!
Papūsi
Ir jusi,
Kaip traška liepsnelė...

Užkursiu, seneli,
Tau riestą pypkutę,
Iškepsiu, seneli,
Tau grikių bandutę...

— Eime, kibirkštėle,
Man laužą uždegsi... —
Rausva kibirkštėlė
Patenkinta spragsi...

Kinkuoja senelis,
Per petį — krepšys...
Už krūmo
Suglumo
Ir spokso ežys.

Pūskuoja ir pupsi,
Ir ylas pašiaušia...
— Kur gungsi, seneli? —
Ežiukas jo klausia.

— Avelių ganyti! —
Atsako senukas.
— Jos dailios
Ir bailios, —
Nudžiunga ežiukas.

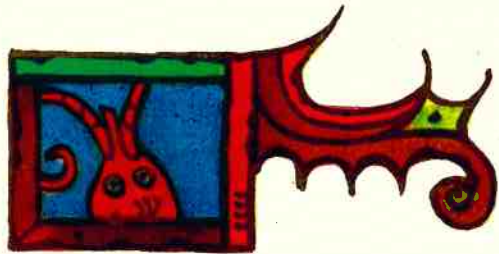
— Ir aš padabosiu
Bailias
Aveles,
O naktį medžiosiu
Peles
Smalsuoles...

Keliauja senelis,
Akmuo ir ežys.
— Kur einat? — jų klausia
Vėžys krebežys.

— Avelių ganyti! —
Atsako ežys.

— Keliaujam, brolyti! —
Nudžiunga vėžys.

— Aš žirklėm apkirpsiu
Bailias
Aveles,
O naktį išdirbsiu
Varlių skrandeles...

Išleido senelis
Avis iš pašiūrės,
Ir ganės
Garbanės
Avelės šurburės.

Ēriukai
Buriukai
Bėgioja po lanką.

Vagišius
Vilkišius
Užuolankom slenka...

Prislinko ir šoko
Į būrį ėriukų.

— Vagišius!

Vilkišius! —

Ėriukai sušuko.

Akmuo jau kad skėlė

Į vilką dilbakį.

Rausva kibirkštėlė

Tik spragt jam į akį...

Vagišius

Avišius

Iš kaimenės spruko

Ir, iltis iškišęs,

Kebėkšt ant ežiuko.

Jam ylom kad dūrė

Ežys ylnešys...

Su žirklem atkūrė

Vėžys krebežys.

Ir uodegą vilko

Tik čekšt ir nukirpo,

Vagišius

Avišius

Iš baimės nutirpo...

Nustėro, suglumo.

— A! Ū! — kad sustaugė...

Senelis už krūmo

Su kuoku jo laukė.

Kad vožė senelis

Tam vilkui su kuoku,

Net visos avelės

Nuleipo iš juoko.

O kailį numovė,

Ant pečiaus padžiovė,

Ėriukai

Buriukai

Iš džiaugsmo subliovė...

Laimingai,

Turtingai

Senelis gyvena.

Rausva kibirkštėlė

Jam laužą kūrena —

Ir bulves gruzdena

Karštuos pelenuos,

Ir pypkę rusena

Senelio delnuos.

Jam guolį pakloja

Ežys ylnešys.

Žuvų prižvejoja

Vėžys krebežys.

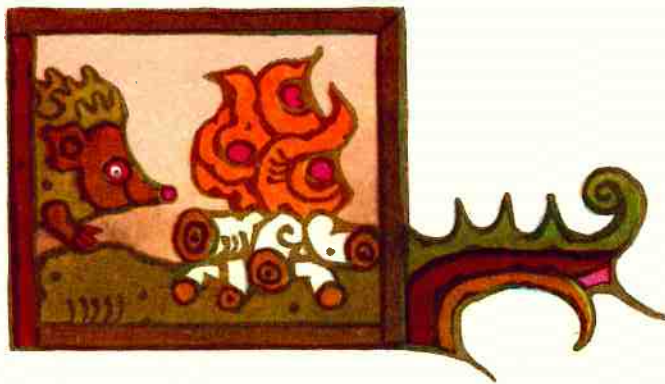
Vilko skrebučiai

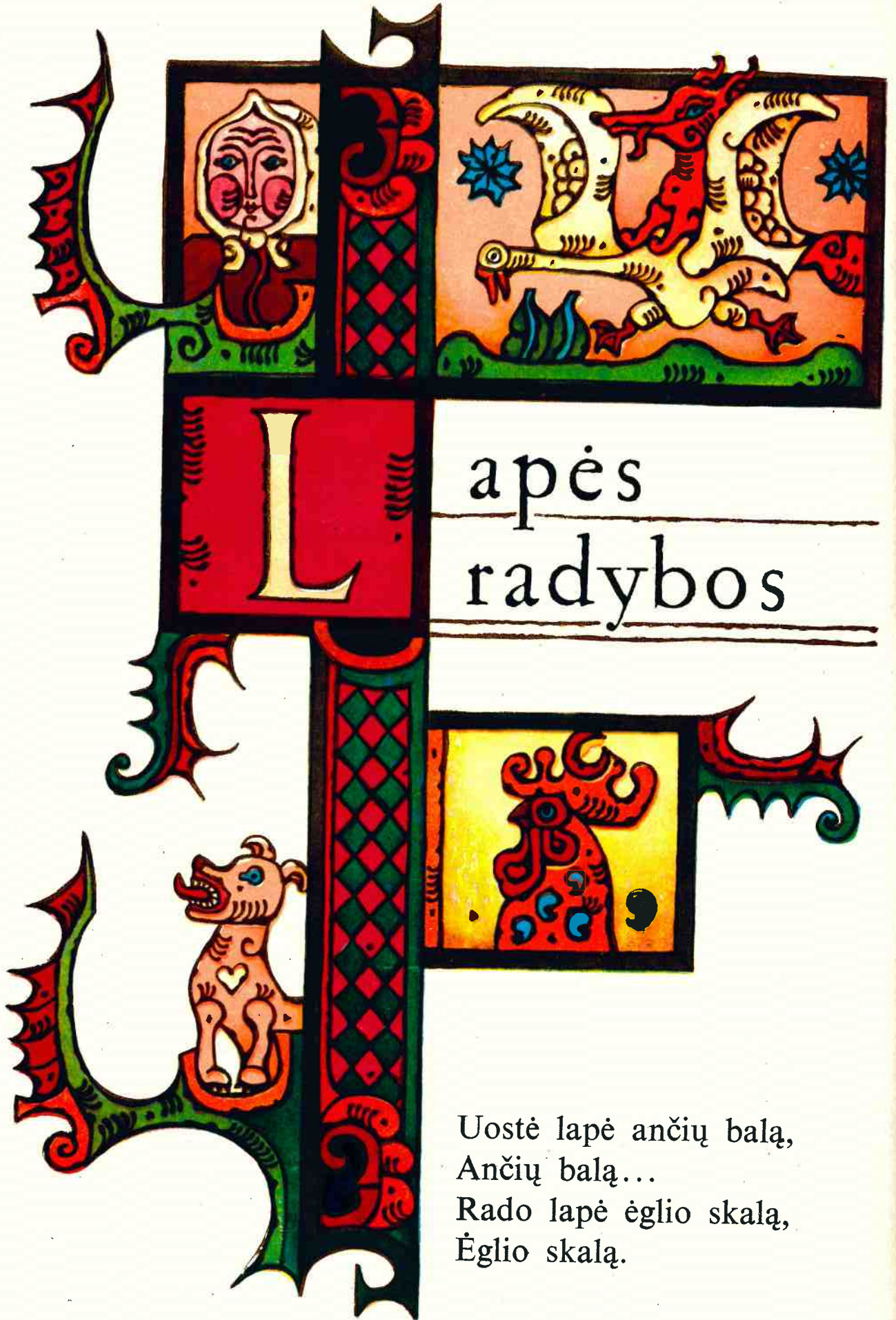
O kailį kur dėjo,
Ar žinot, vaikučiai?
Iš kailio išėjo
Seneliui skrebučiai.

Vėžiukas sukirpo,
Ežiukas pasiuvo.
Vai dirbo, tai dirbo,
Net prakaitas sruvo...

Tuo kailiu senelis
Dabar apsivilkęs.
Nebijo senelis
Nei vilko, nei vilkės.

Ir šiandien senelis
Ant akmenio sėdi...
Ar matėt?
Nematėt!
Eime pažiūrėti!

apės
radybos

Uostė lapė ančių balą,
Ančių balą...
Rado lapė ėglio skalą,
Ėglio skalą.

Stypsi lapė per kelmynę,
Per kelmynę
Pas kaimynę į nakvynę,
Į nakvynę.

— Duok, kaimyne, man
nakvynę,

Man nakvynę,
Gausi skalą pasmalinę,
Pasmalinę.

Ta skala tu pasišviesi,
Pasišviesi,
Audinėlį riesi tiesi,
Riesi tiesi...

Kad pririesi daug rietimų,
Daug rietimų,
Kad ištiesi daug audimų,
Daug audimų...

Močiai svočiai tai patiko,
Tai patiko.
Ir nakvoti lapė liko,
Lapė liko.

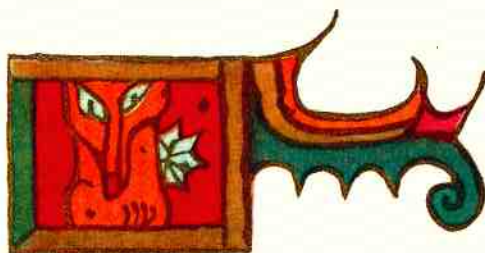
Naktį lapė stypt iš lėto,
Stypt iš lėto
Prie vištelių kanapėtu,
Kanapėtu.

Pasigavo lapė gaidį,
Lapė gaidį,
Tol pietavo, kol suraitė,
Kol suraitė.

Rytą lapė močiai kalba,
Močiai kalba:
— Ačiū, močia, už pagalbą,
Už pagalbą...

Naktį Sargis nebelojo,
Nebelojo.
Vilkas gaidį nudaigojo,
Nudaigojo.

Vai, bobulė graudžiai verkė,
Graudžiai verkė
Ir apkūlė Sargį margi,
Sargį margi.

Uostė lapė ančių balą,
Ančių balą,
Rado lapė pančio galą,
Pančio galą.

Skuodžia lapė per kelmynę,
Per kelmynę
Pas kaimynę į nakvynę,
Į nakvynę.

— Leisk, kaimyne, į nakvynę,
Į nakvynę,
Gausi virvę kanapinę,
Kanapinę.

Tu ožkelę prisiriši,
Prisiriši.
Po lankelę paganysi,
Paganysi.

Močiai svočiai pantis tiko,
Pantis tiko,
Ir nakvoti lapė liko,
Lapė liko.

Naktį lapė taisė ryklę,
Taisė ryklę,
Kol supaisė antį kryklę,
Antį kryklę.

Rytą lapė močią guodžia,
Močią guodžia:
— Sargis nieko neužuodžia,
Nežuodžia...

Vilkas pilkas taisė ryklę,
Taisė ryklę

Ir supaisė antį kryklę,
Antį kryklę.

Skaudžiai gaudžiai rauda močia,
Rauda močia,
Sargį lupa, Sargį kvočia,
Sargį kvočia.

Kam nelojo vilko pilko,
Vilko pilko,
Kam antelę jis nuvilko,
Jis nuvilko.

Girioj kerdžius rišo šluotą,
Rišo šluotą
Ir pamiršo molio puodą,
Molio puodą...

Skuodė lapė per giraitę,
Per giraitę,
Rado molio puodynaitę,
Puodynaitę.

Stypsi lapė per kelmynę,
Per kelmynę
Pas kaimynę į nakvynę,
Į nakvynę.

— Duok, kaimyne, man nakvynę,
Man nakvynę,
Atiduosiu tau puodynę,
Tau puodynę.

Močiai svočiai puodas tiko,
Puodas tiko,
Ir nakvoti lapė liko,
Lapė liko.

Naktį lapės akys dega,
Akys dega.
Peša lapė žąsį Gagą,
Žąsį Gagą...

Rytą lapė močiai šneka,
Močiai šneka:
Vilkas pešė žąsį Gagą,
Žąsį Gagą.

Verkia močia ant pečnyko,
Ant pečnyko,
Tik šunelis močiai liko,
Močiai liko.

— Močia svočia, nebeverki,
Nebeverki.
Kišk po pečium Sargį margi,
Sargį margi!

Tai ožkelė mekekiokė,
Mekekiokė

Močią svočią taip pamokė,
Taip pamokė.

Skuodė lapė pro kamara,
Pro kamara,
Rado lapė margą skara,
Margą skara.

Stypsi lapė per kelmynę,
Per kelmynę
Pas kaimynę į nakvynę,
Į nakvynę.

— Duok, kaimyne, guolį gerą,
Guolį gerą,
Aš tau duosiu margą skara,
Margą skara.

Skepetaitė močiai tiko,
Močiai tiko,
Laputaitė pirkioj liko,
Pirkioj liko...

O pečka vėl gundo lapę,
Gundo lapę.
Ką po pečium senė slepia,
Senė slepia?

Lapė snapė prasimerkė,
Prasimerkė
Ir po pečium šmurkšt pas Sargi,
Šmurkšt pas Sargi.

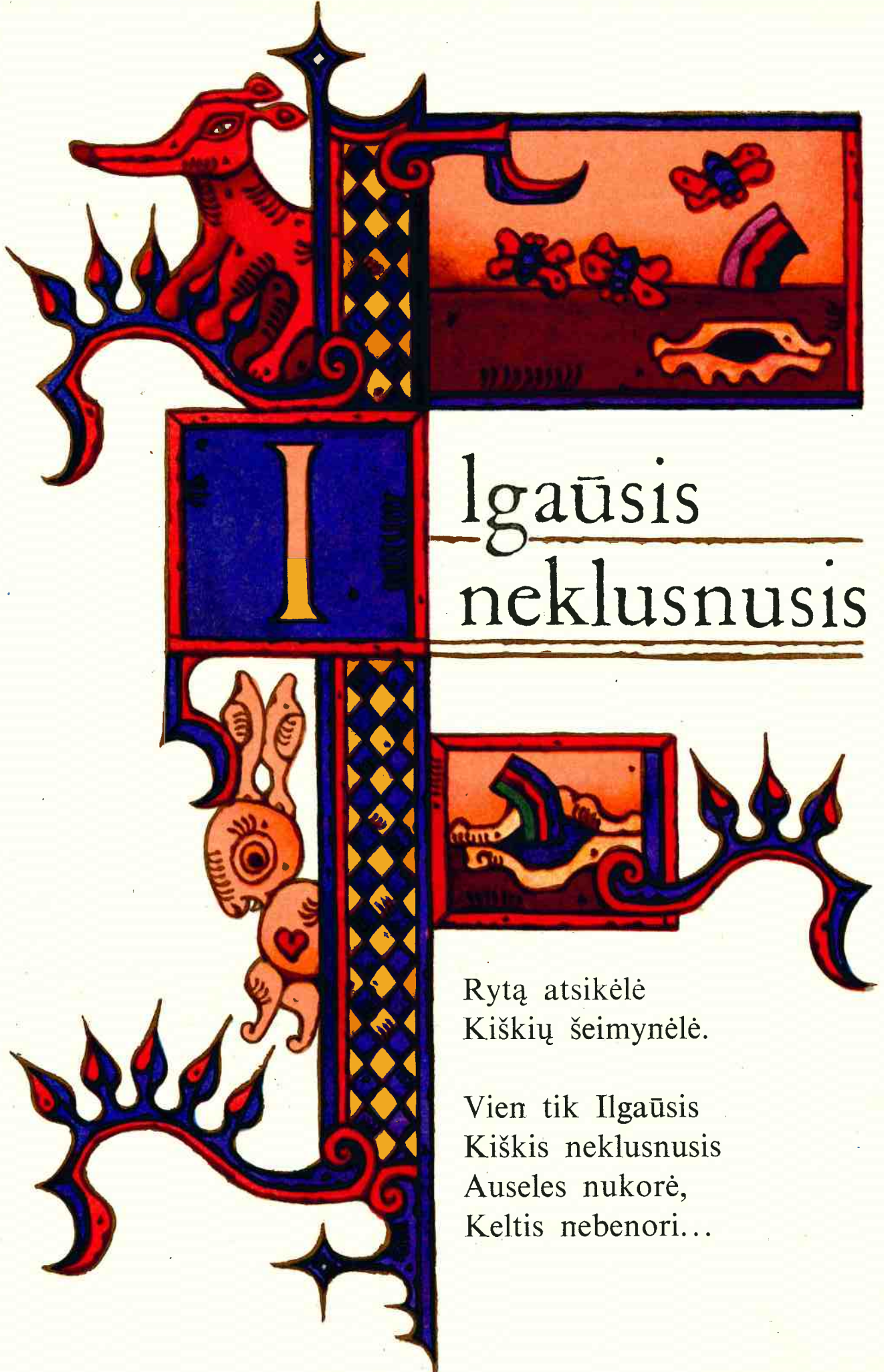
Sargis margis šoko loti,
Šoko loti...
Močia lapę šluota tvoti,
Šluota tvoti.

Sargis margis lapę čiupo,
Lapę čiupo,
Rudą kailį jai nulupo,
Jai nulupo.

Už laputės kailį rudą,
Kailį rudą
Pirko močia Sargiui būdą,
Sargiui būdą...

Pirko gaidį, antį Kriagą,
Žąsį Gagą,
O vaikučiam — po pyragą,
Po pyragą...

Pasakykit, kas paskaitė,
Kas paskaitė,
Ar patiko pasakaitė,
Pasakaitė?

Ilgaušis
neklusnūsis

Rytą atsikėlė
Kiškių šeimynėlė.

Vien tik Ilgaušis
Kiškis neklusnūsis
Auseles nukorė,
Keltis nebenori...

Rasele tyriausia
Kiškiai nusiprausia.

Vien tik Ilgaūsis
Kiškis neklusnūsīs
Auseles nukorė,
Praustis nebenori.

Kiškių šeimynėlė
Valgo kopūstėlį.

Vien tik Ilgaūsis
Kiškis neklusnūsīs
Auseles nukorė,
Valgyt nebenori.

Kiškis su šeimyna
Kopūstus sodina.

Vien tik Ilgaūsis
Kiškis neklusnūsīs
Auseles nukorė,
Dirbti nebenori.

Miško samanėlė —
Kiškio pagalvėlė.
Po pietų kiškučiai
Miega drūčiai drūčiai...

Vienas Ilgaūsis
Kiškis neklusnūsīs
Auseles nukorė
Ir miegot nenori.

Senas kiškis mokė,
Kaip pažinti lokį,
Kaip pažinti lapę,
Lapę rudasnapę.

Vien tik Ilgaūsis
Kiškis neklusnūsīs
Nieko nebeklausė,
Nieko nesimokė,
Tik, pakreipęs ausį,
Šoko kiškių šoki.

Po beržų alėją
Kiškiai vaikštinėja.
Kurgi Ilgaūsis
Kiškis neklusnūsīs?!

Jis kažko supyko
Ir namuos paliko.
Ko kiškutis pyksta?
Gal dantukai dygsta?!

Nuobodu. Zirzena musės.
Miškas ūkanoja.
Ilgaūsis
Neklusnūsīs
Tupi ir burnoja:

— Kā! Jie mano, kad aš vienas
Namuose tupēsiu...
Ot, ir eisiu,
Ir pažaisiu,
Ot, ir pastraksēsiu.

Ir išejo —
Pastraksėjo
Vienas apie kelma
Ir nudūmē,
Nukurnėjo,
Kur upelis alma.

Pažiūrėjo į upelį —
Kitas kiškis tupi:
Dvi ausytēs ir noselē...
— Sveikas, Skeltalūpi!

Ilgaūsis pasipūtes
Jam ištiesia koją.
Nepažīstamas kiškutis
Letenēlēm moja.

Ilgaūsis strykt per smēlį —
Džiaugias — draugā turi!
Ir į upēs vandenēlį
Prisikišēs žiūri.

Krypt ausyțę,
Šypt lūpyțę...
Egi ir pamatē,

Kad kiškutis
Pasipūtes
Mēgdžioja tą patį.

— Ak, tu šioks ir kitoks!
Dumk iš mūsų miško! —
Ilgaūsis jau kad šoks,
Net vanduo ištiško...

Ilgaūsis
Neklusnūsīs
Murkt ir pasinērē —
Vos beišplaukē uždusēs,
Vos tik neprigērē.

Varge! Varge!
Kiškis verkia...
Kailiniai sušlapę.
Kinku-linku —
Ir sutinka
Gudragalvę lapę.

Kiškis lapēs nepažino
Ir kūma ją pavadino:
— Man atrodo per ilga,
Kūma, jūsų uodega!

— Aš parodysiu tau kūmā,
Paikas ilgaausi!
Čia pat vietoje pas krūmā
Aš tave sugraušiu.

Ilgaūsis neklusnūsīs

Kiškis bēgt,
Kiškis rēkt,
O laputē — vytis...
Bēk, kiškuti,
Bēk, pilkuti!
Nēr kada dairytis...

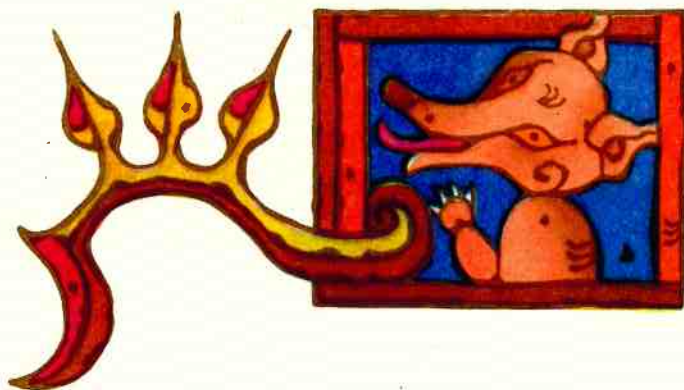
Parkurnējo,
Pardulkējo
Ī namus kiškutis,
Nepražuvo,
Nepakliuvo
Ī nagus laputēs.

Ir apsakē, kas nutiko
Paupy prie luoto,
Kaip jis bēgo nuo skaliko,
Rudo, uodeguoto...

Juokias kiškiai:
— Puikuolėli,
Pats save regėjai,
Kai į upės veidrodėlį
Iš arti žiūrėjai...

Ot, matai, dabar mauruotas,
Kailiniai sušlapę.
Tas skalikas uodeguotas —
Ne skalikas — lapė!

Ilgaūsis
Atsidusęs
Tupi tarp namiškių,
Ilgaūsis
Neklusnūsīs
Klauso senių kiškių.

ilkas uode-
gą prišalo

Senis rogėmis važiuoja.
Lapė pagiriu šmėžuoja,
Pasistiepus kyšt liežuvį:
„Egi senis veža žuvį!“

Vos užuodė ji žuvis,
Tuoju nuskuodė kaip šalvis,
Pabėgėjo už akių
Ir po krūmu kadagių
Plumpt! — Ir nekruta staiga
Nei galva, nei uodega.

O senukas kaip senukas
Su skrebučiais kailinukais
Pypkę papsi, dūmas kvepia...
Ir staiga — pamato lapę!
— Tai kepurių bus vaikučiams
Ir apikaklė skrebučiams!

Į roges įritęs lapę,
Po šiaudais ją senis slepia...
Šmaukšt šyvutei botagu —
Ir nugirgždino sniegu:
— Ata-ta! Parvešiu lapę...

O laputei žuvys kvepia.
Apsidairo ir iš lėto
Ji žuvis ant kelio mėto:
Vieną, kitą... penktą, šeštą
Švyst-pašvyst pro rogių kraštą.
O senukas pypkę krato
Ir negirdi, ir nemato,
Kad laputė, ta begėdė,
Jo visas žuvis išmėtė.

Apsižvalgiusi gudruolė
Dar šiaudais apžarstė guolį,
Pasišaipė iš senioko
Ir iš rogių drykt iššoko,
Susirinko žuveles
Ir nuslinko pro egles.

Į trobelę senis grįžo,
Sniegą nukrėtė nuo vyžų
Ir, užriesdamas ūsus,
Pasigyrė prieš visus:

— Ar jūs žinot, kur buvau,
Kaip aš lapę pagavau!
Tai kepurių bus vaikučiams
Ir apikaklė skrebučiams!

Ir basnirčiai šaltą žiemą
Išlėkė vaikai į kiemą.
Net senutė į prijuostę
Ašarėlę nusišluostė...
Pats senelis šiaudus krato:
Žiūri, žiūri, bet nemato
Nė laputės alkanos
Ir žuvelės — nė vienos...

— Ė, matai, kokia begėdė,
Atsigavo ir suėdė
Mano jauką ir žuvis
Ir nukūrė kaip šalvis...

Glosto senis anūkus
Ir vis dairos į laukus:
Jeigu lapę pamatytų,
Tai primanęs pasivytų...

O senelė plūsta seni:
— Neklausykit! Prasimanė!
Kas iš tavo apžavų:
Nei laputės, nei žuvų...

Ką darys — senelis tyli:
Neteisybės jis nemyli...
Jeigu lapė neapgaus,
Tai senelis ją pagaus.

Vilkas styrino iš bado,
Lapės pėdsakus surado
Ir atslinko į viešnagę
Pas laputę vištanagę.

Lapė snapė kepė žuvį.
Vilkas varvino liežuvį:
— Duok, lapute, paragaut!
— Eik, vilkeli, pasigaut!

Tik staiga — ugnis užgeso!
Lapė čiuprą pasikaso:
— Palūkėk, vilkeli, vaišių.
Aš miškely neužgaišiu,
Tik nubėgsiu po keru
Pasirinkti prakurų.

Ant kelmuko atsisėsk,
Nė kilbuko nesuėsk...
Nuo žuvelių, nuo žalių,
Tu susirgsi pilveliu.

Lapė, vilką pribauginus,
Nutapsėjo į brūzgynus.
Lapė tošį laužui krauja.
Vilkas krioši ir „žuvauja“.
Ir po vieną iš keptuvės
Dingo visos lapės žuvys.

Lapė grįžta. Vilkas sėdi
Ir gudrauti nesigėdi:
— Ak lapute tu plepi,
Kam gi žuvį tu kepi?
Aš, privalgęs ir žalių,
Nesiskundžiu pilveliu...

Lapė snapė griežia danti:
„Na, palauk tu, vilko panti!
Aš parodysiu, besoti,
Kaip keptuvėj tau žvejoti!“

Lapė stypčioja po traką
Ir vylingai vilkui šneka:
— Tau patinka žalios žuvys,
Tai neimsim nė keptuvės.
Einam, vilke, pasėdėsim,
Pažuvausim ir paėsime!

Ir per ežerą, per ledą
Lapė snapė vilką veda.
Radus eketę, atšoko
Ir iš tolo vilką moko:

— Vilke, uodegą įkišk,
Tik atgal neatsigrįšk:
Jei žuvelės pamatys,
Kaip avelės išlakstys.

Vilkas klausos, varva seilė...
Lapė glosto vilko kailį:
— Eik, vilkeli, eik, pilkasis!
Žuvys didelės kaip žąsys...
Jei per naktį pasėdėsi,
Tai per dieną nesuėsi.
Negaliu tavęs vedžioti,
Nes ir aš einu medžioti! —
Ir palikus vilką pilką,
Dingo krūmuose vagilka.

Vilkas uodegą įkišo
Ir į dangų nusigrįžo.
Mėnuo teka. Žvaigždės mirga,
O nuo šalčio ausys spirga.
Vėjas gairina veltėdį,
Bet vis tiek jis kantriai sėdi.
Speigas gnaibo vilko kinkas...
„Kimba!“ — džiaugias žuvininkas,

Laiko uodegą lig ryto,
Kad žuvų nenubaidytų.
Laikė laikė ir užsnūdo,
Ir nė auštant nepabudo.

Pagaliau išaušo rytas,
Per kalnelį saulė ritas,
O pakiemiais lapė braukia,
Kūlikus iš kluonų šaukia:

— Vyrų mūrai, ažuolai!
Kur brūkiai, kur spragilai!
Čiupkit lupkit kartis ilgas!
Ežere įšalo vilkas!

Ir sukilo vyrai tuoj:
— Tolia-tolia! Toj-toj-toj!
Mušti vilko! Mušti vilko!
Kol avelių nenuvilko...

Griebė grėblį, griebė šakę
Ir prie vilko kūliais lekia.
Visas ežeras tik dunda...
— Ū! — ir vilkas atsibunda...

Ir nustiro jis staiga:
— Oi, prišalo uodega! —
Vilkas kaupt, vilkas staugt:
— Kaip man uodegą ištraukt!

Kad pradėjo žmonės pult,
Kad pradėjo vilką kult,
Lūžta vėzdai ir bruktuvės!
— Še tau žuvys! Še tau žuvys!
Še už avi, už paršiuką!
Še už verši ir veršiuką!

Tai ne lazdos lūžta trioška,
Seno vilko kaulai poška...
— Ū! — sustūgo jis staiga.
Pokšt! — nutrūko uodega...
Jau kad ėmė vilkas bėgt,
Jau kad ėmė žmonės rėkt —
Lapė snapė už kelmuko
Vos iš juoko nepatrūko:
— Ar žinai dabar, besoti,
Kaip keptuvėje žvejoti?

O senelis kitą dieną
Pasitaisė rogių ieną
Ir su savo šyvute
Išvažiavo ristute.
Vėl prie ežero žuvauja,
Žuveles krepšelin krauja
Ir per dieną, per dienele
Traukia vieną šią dainele:

— Šile vile, žuvelė!
Saldi gardi mėselė...
Šile vile — prie jauko!
Varlės mėselė plauko...

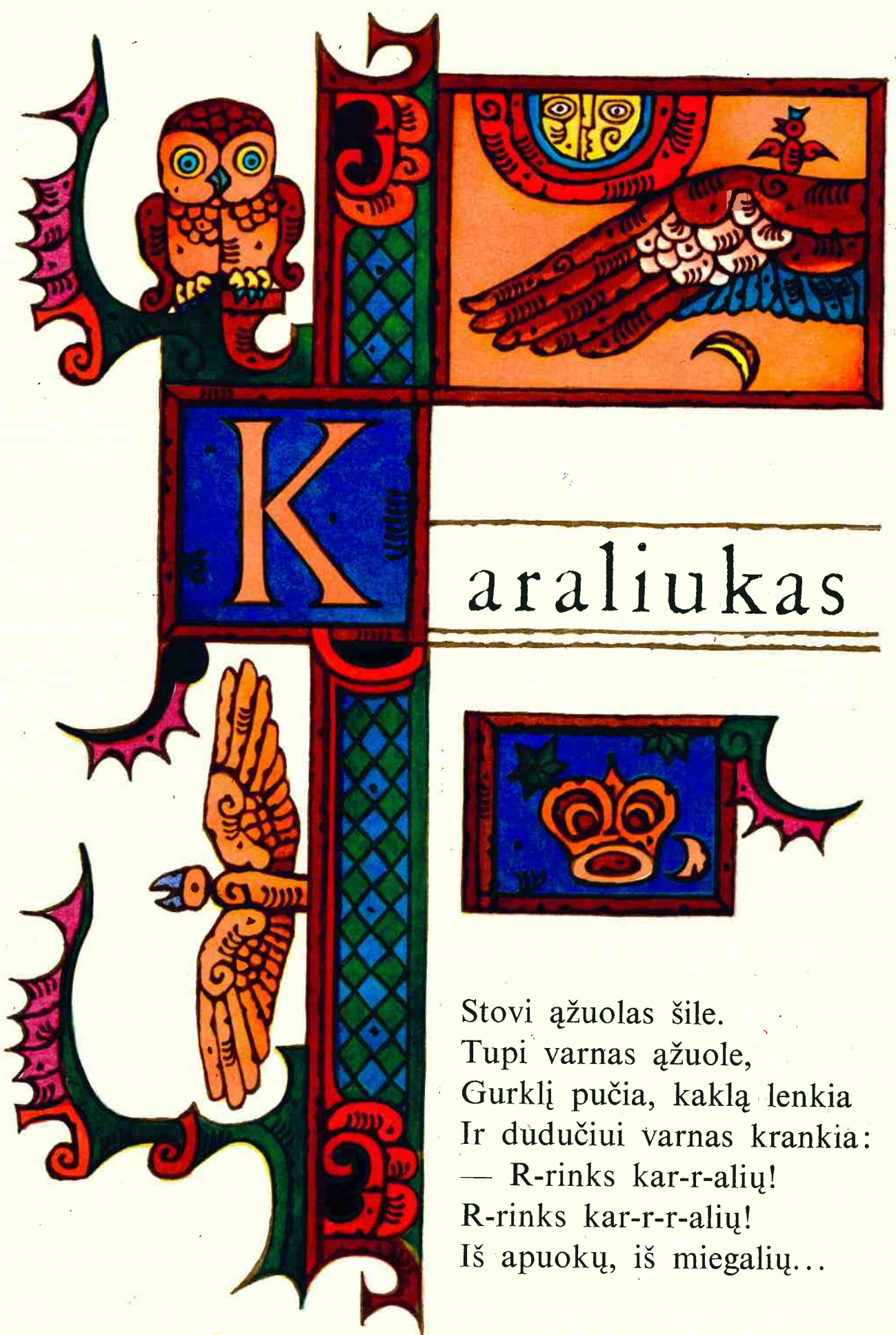
Lapė snapė smailaausė
Pažiūrėjo, pasiklausė
Ir, nubėgusi prie kelio,
Laukia grįžtančio senelio.
Vėl senelį pasivys
Ir iškraustys jo žuvis.

Temsta. Vakaras ateina.
Ir senelis, baigęs dainą,
Vėl su savo šyvute
Linksmas grįžta ristute.
Varsną kitą pavažiuoja,
Lapė snapė prašmėžuoja
Ir, nubėgus ties kalva,
Plumpt — ir drybso negyva.

— Ta pati! — nudžiugo senis,
Čiupt virvutę iš kišenės,
Kojas, uodegą surišo
Ir į šiaudus ją įkišo,
Ir tiesiog per kirtimus
Parvažiavo į namus.

Tai kepurių bus vaikučiams
Ir apikaklė skrebučiams!..
Kai vaikučiai jas nešios,
Visos lapės išsižios!

araliukas

Stovi ąžuolas šile.
Tupi varnas ąžuole,
Gurklį pučia, kaklą lenkia
Ir dudučiui varnas krankia:
— R-rinks kar-r-alių!
R-rinks kar-r-r-alių!
Iš apuokų, iš miegalių...

O dudutis su kuodu
Varnui suopia: — Dū-dū-dū...
Ko tu krunksi, ko tu krunksi,
Paikas varne juodaplunksni!
Niekas nerenka karalių
Iš apuokų, iš miegalių...

Šarka eglėje pakirdo,
Varno ištarmę išgirdo
Ir kad ims per mišką lėkt,
Ir kad ims garsiausiai rėkt:

— Ei kikiliai laibakojai!
Ei dagiliai basakojai!
Varnos, kuosos ir čiurliai,
Giesmininkai ir krankliai, —
Kas iš krūmų, kas iš palių, —
Lėkit! Rinksime karalių!

Ir iš miško susirinko
Visas pulkas giesmininkų:
Kas giedojo, kas dainavo,
Kas dūdelėmis rypavo...

— Ša! — suriko senis naras. —
Jau atvyko didis aras.
Pasiklausim to erelio,
Kaip mes rinksime karalių...

— Žalio miško giesmininka! —
Tarė aras iškilmingai. —

Kas aukščiausiai iš visų
 Pasikels už debesų —
 Bus karalius prakilnus...
 Na, tai miklinkit sparnus!
 Ir palikę melsvą šilą,
 Į padangę paukščiai kyla.
 Tik neužauga nykštukas
 Vogčiomis prie aro sukas
 Ir, palindęs po sparnu,
 Drąsiai kyla virš kalnų.
 Ilsta kielė ir zylutė,
 Dagiliukas ir gegutė,
 Varna, šarka ir pelėda
 Atgalios į mišką sėda.
 Vėtros ūžia, vėtros siaučia...
 Aras nieko nebejaučia,
 Neša suktąjį nykštuką
 Ir devintą ratą suka.
 Ligi saulės arą didį
 Vienas sakalas telydi,
 Bet ir jis pailsęs taria:
 — Tu karalius, didis are!
 Tu aukščiausiai iš visų
 Pakilai už debesų...
 — Ne! — atsiliepė nykštukas. —
 Aš karalius — karaliukas!
 Aš aukščiausiai iš visų
 Pakilau už debesų...

Tai pasakęs, purpt ir lekia
Per padangę mėlynakę.
Didis aras nususuko
Nuo neužaugos nykštuko,
Iš padangių nusileido
Ir po kalnus vienas skraido,
Ir į margą paukščių būrį
Jis ir šiandien nebežiūri.

Miško paukščiai kad supyko
Ant nykštuko apgaviko
Ir visi nykštuką puolė:
— Ak tu šelmi, pavyduoli,
Mes tavęs nekarūnuosim!
Mes karūnos tau neduosim!

— O vis tiek aš karaliukas! —
Čirškia priešgina nykštukas.

Būtų paukščiai jį sugavę,
Bet nykštukas — šmurkšt į drevę.
Ką daryti? Paukščiai lekia
Pas pelėdą išpūstakę,
Ją ant stuobrio pasodina,
Drevę saugot įgraudina,
Kad nykštukas neišlįstų
Ir į krūmus nenuskristų.

Ta pelėda — kaip pelėda:
Ant sausuolio atsisėda,

Gungso, gungso, atsidūsta,
Užsimerkia ir... užsnūsta.

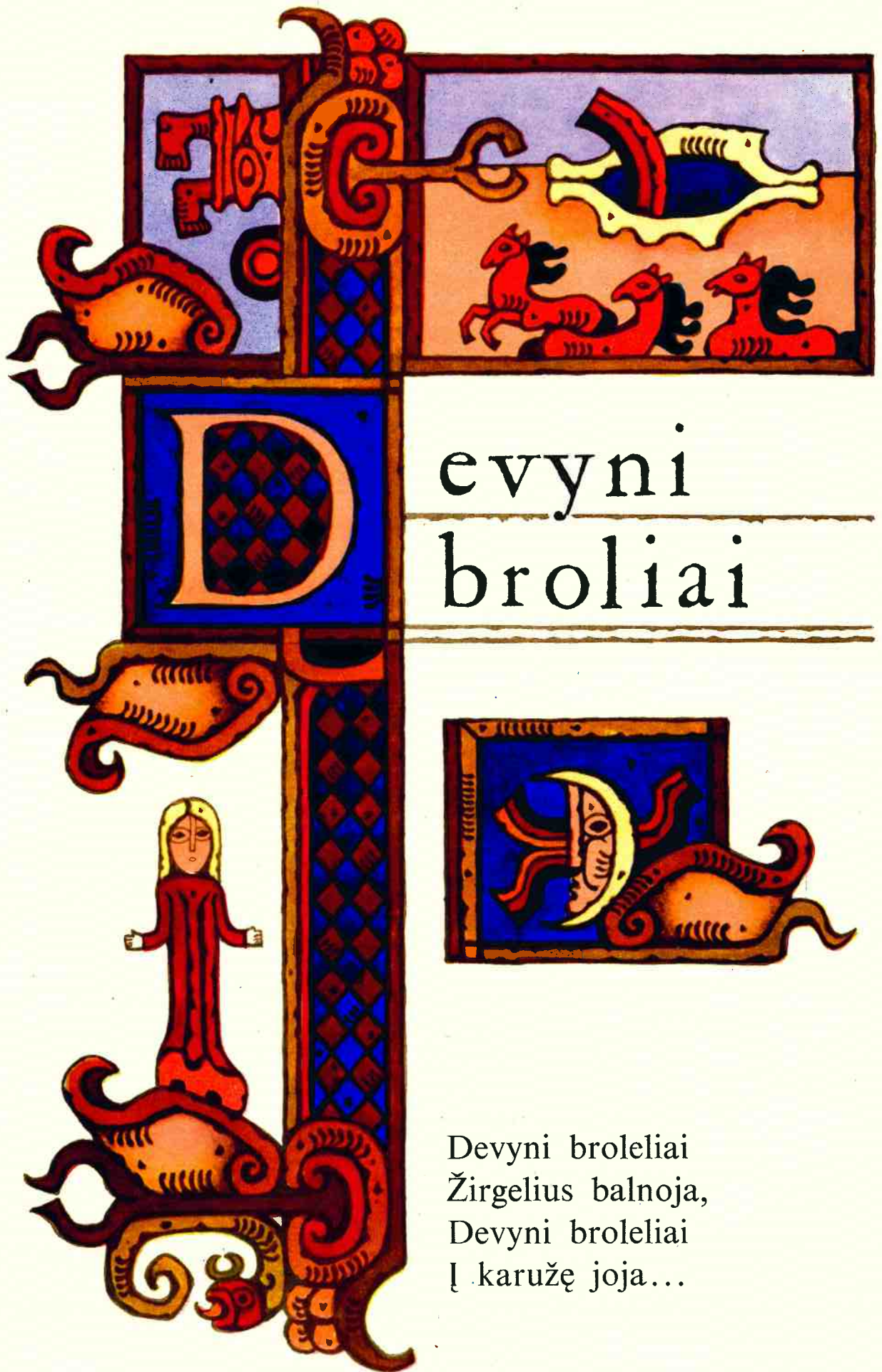
Vos nykštukas tai išvydo,
Iš drevės ramiai išskrido
Ir aplink pelėdą sukas:
— O vis tiek aš karaliukas!

Kai tik paukščiai tai išgirdo,
Neapsakomai įširdo
Ir kad ims pelėdą plūsti:
— Kaip galėjai tu užsnūsti!
Oi pelėda, bus blogai,
Kad sargyboj užmigai!

Nusigandusi pelėda
Vėl ant stuobrio atsisėda.
Sako, vargšė ir šiandieną
Saugo senąjį kamieną...

Stovi ažuolas šile.
Tupi varnas ažuole,
Gurklį pučia, kaklą lenkia
Ir dudučiui varnas krankia:
— Kar-rr! Kas buvo, kas nutiko —
Be kar-raliaus paukščiai liko!

Prieštarauja tik nykštukas:
— O vis tiek aš karaliukas!

Devyni
broliai

Devyni broleliai
Žirgelius balnoja,
Devyni broleliai
Į karužę joja...

Verkia jų seselė,
Verkia Elenytė
Ir devynis brolius
Per kiemelį lydi...

Išlydėjus brolius
Į toliausią kelią,
Gano Elenytė
Širmąją kumelę.

Kaklą apkabinus,
Širmąją priglaudžia
Ir liūdnai dainuoja
Dainą graudžią graudžią:

— Žvink sužvink, širmoji
Baltakarte mano,
Kur devynis žirgus
Brolužėliai gano...
Atsilieps žirgeliai
Tau, kaklus ištiesę,
Atsišauks broleliai,
Broliai devyniese!

Ir širma kumelė
Riestą kaklą lenkia
Ir žalioj lankelėj
Garsiai nusižvengia...

Nuo žvingaus žvengimo
Net miškai pakirdo,

Kai devynis žirgus
Žvingaujant išgirdo.

Važin pasikinkius
Širmąją kumelę,
Sesė Elenytė
Leidosi į kelią.

Ristele važiuoja
Per skarotą mišką.
Žiūri — gi kiškelis
Kūlverčiais atpyška.

— Oi gera mergele,
Kas miške nutiko...
Gena mane vieną
Tūkstantis skalikų.
Vyrai su šaudyklėm
Krūmuose už trako...

— Šok į važį! — sesė
Tam kiškeliui sako
Ir tolyn vingiuotu
Keleliu nutrinka.
Ir staiga prie raisto
Laumę susitinka.

Laumė, deglą kiaulę
Geldon pasikinkius,
Žagaru vanoja
Kiaulei per pakinkius.

O degloji kriūkia
Ir tiesiog per valką
Geldoj storalūpę
Piktą laumę velka.

Netoliese teka
Dvi mauruotos upės,
Ir sužvilga akys
Laumės storalūpės.

— Elen, einam maudytis, —
Laumė gūdžiai šneka: —
Šitoj upėj — kraujas,
Šitoj — pienas teka.

— Neiki, Elenyte, —
Jai kiškelis šneka: —
Šitoj upėj — kraujas,
Šitoj — pienas teka.

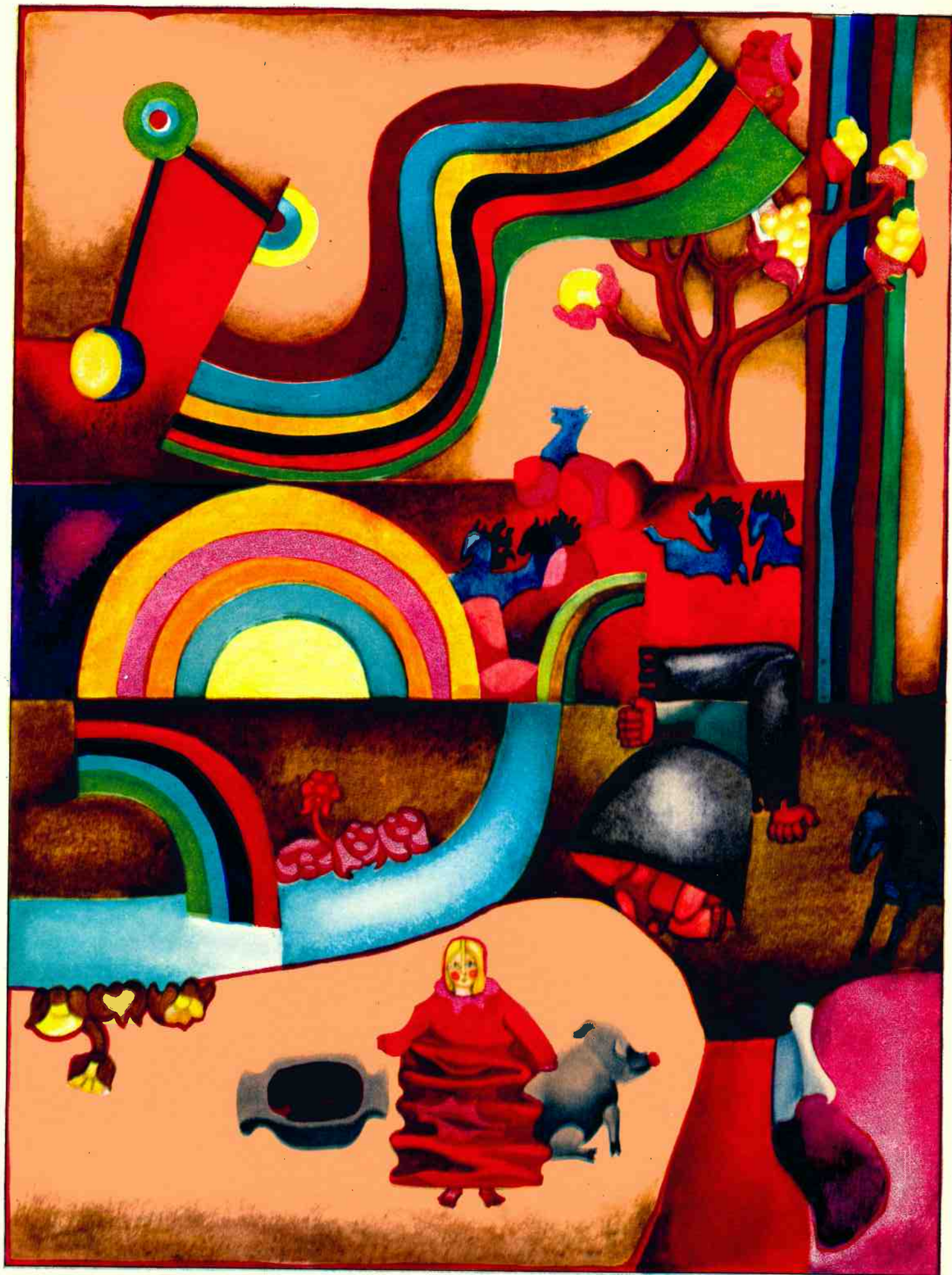
Vaigi, kad uždūko
Laumė ant kiškiuko,
Griebė ir galvytę
Jam staiga nusuko.

Vėl sesele laumė
Maudytis vadina —
Nebėra kiškelio,
Nebėra kas gina...

Ir krante palikus
Laumę storalūpę,

Brenda Elenytė
Maudytis į upę.

Piktos laumės akys
Ižūliai sužvilgo.
Greit ji Elenytės
Rūbais apsivilko.

Įsisėda važin
Laumė kaltūnuota,
Sesei Elenytei
Geldą atiduoda.

Už gūdžiosios girios
Kalnas sidabrinis.
Ten jos privažiuoja
Brolelius devynis.

Sesės Elenytės
Broliai nepažino,
Už baltų skobnelių
Laumę pasodino.

— Elena piemenė! —
Laumė broliams tarė
Ir žirgų ganyti
Sesę ji išvarė.

Gano Elenytė
Žirgus po palaukę,

Debesų laively
Mėnesėlis plaukia...

Gano ir dainuoja:
— Liūli-liūli-liūli...
Ką tėveliai veikia,
Pasakyk, mėnuli?

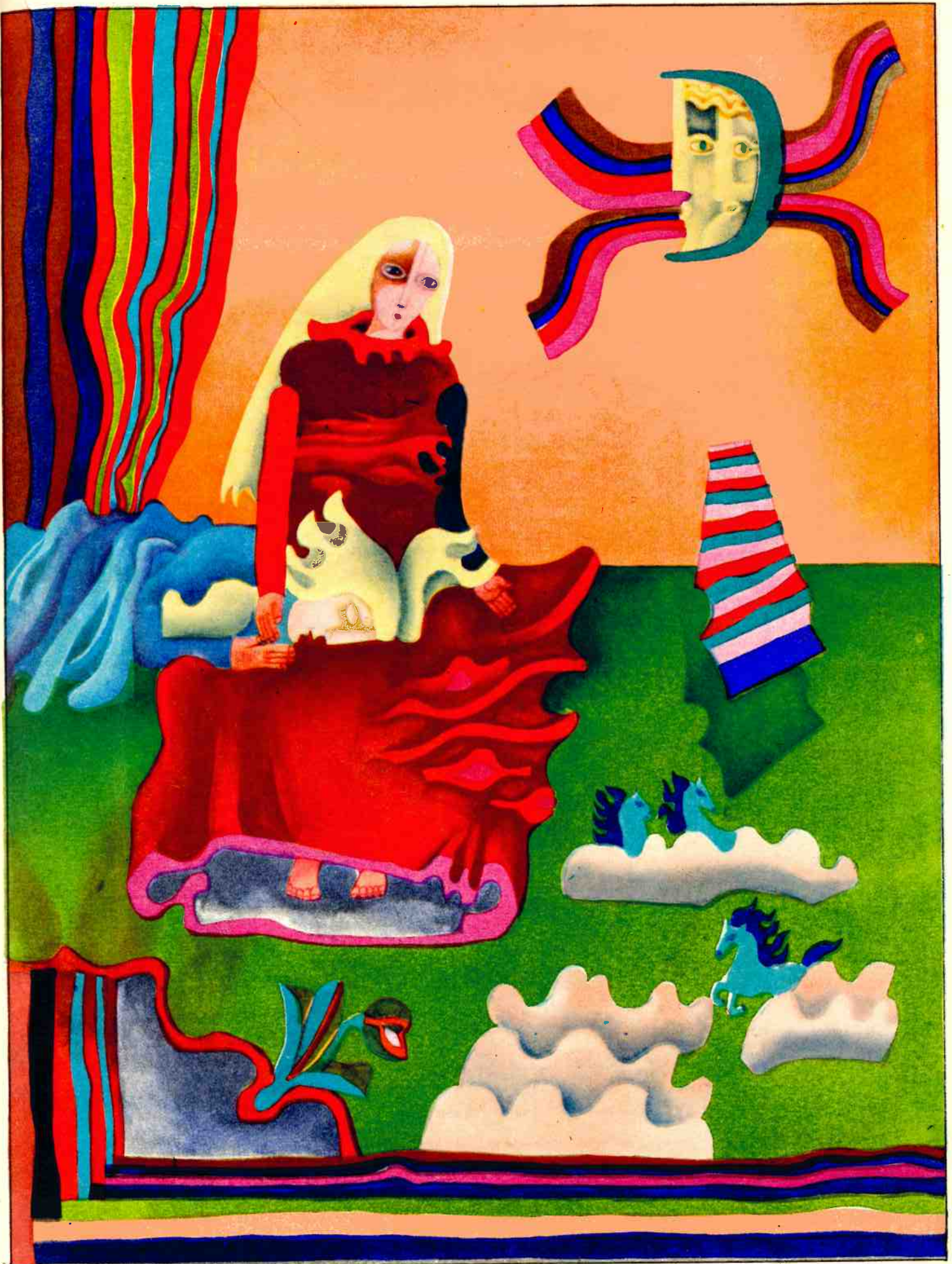
Debesų laively
Mėnesėlis plaukia,
Devynių brolelių
Sesei atsišaukia:

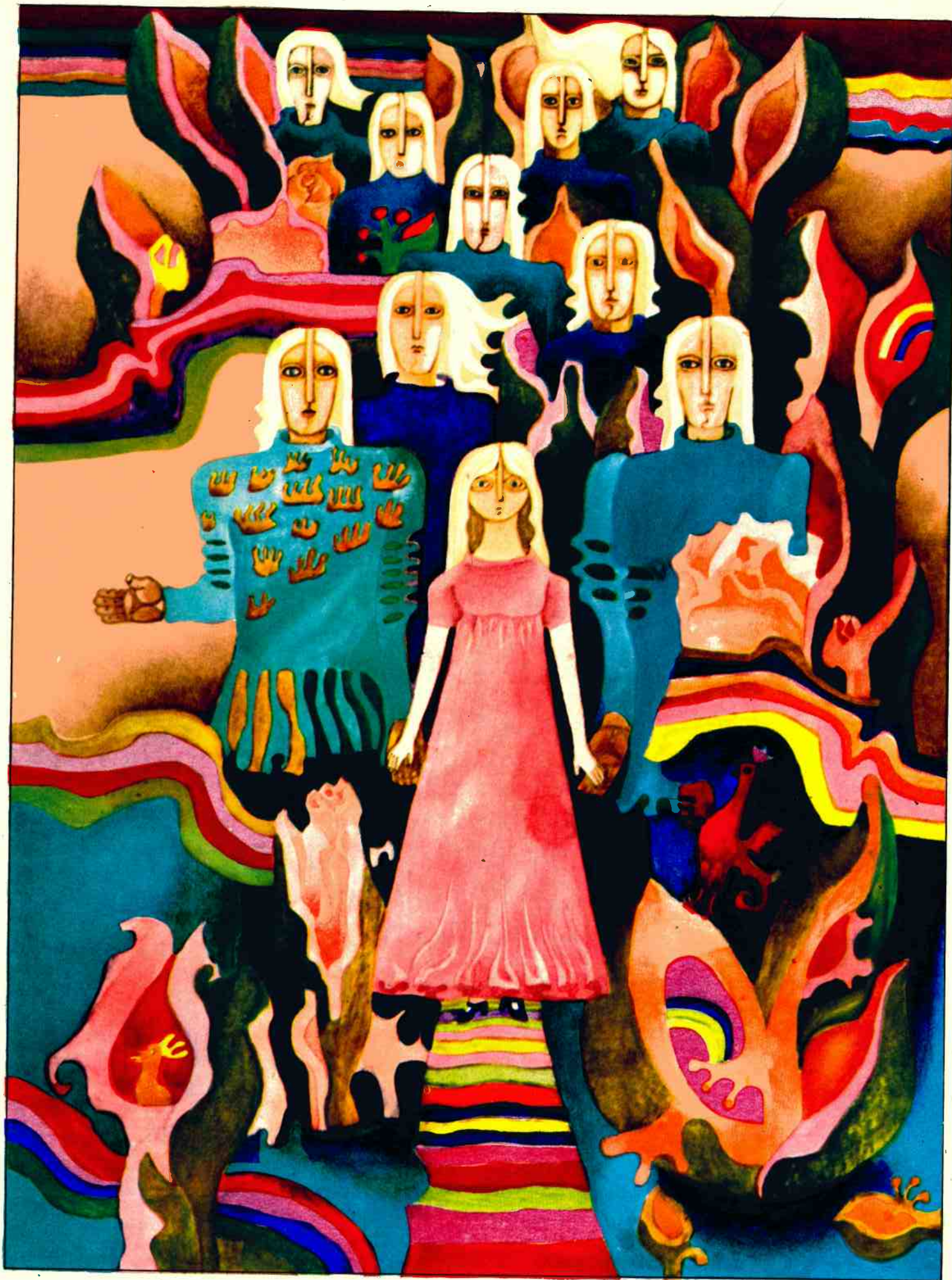
— Žilasai tėvelis
Šilko tinklą plaudžia,
O sena motulė
Aukso giją audžia...

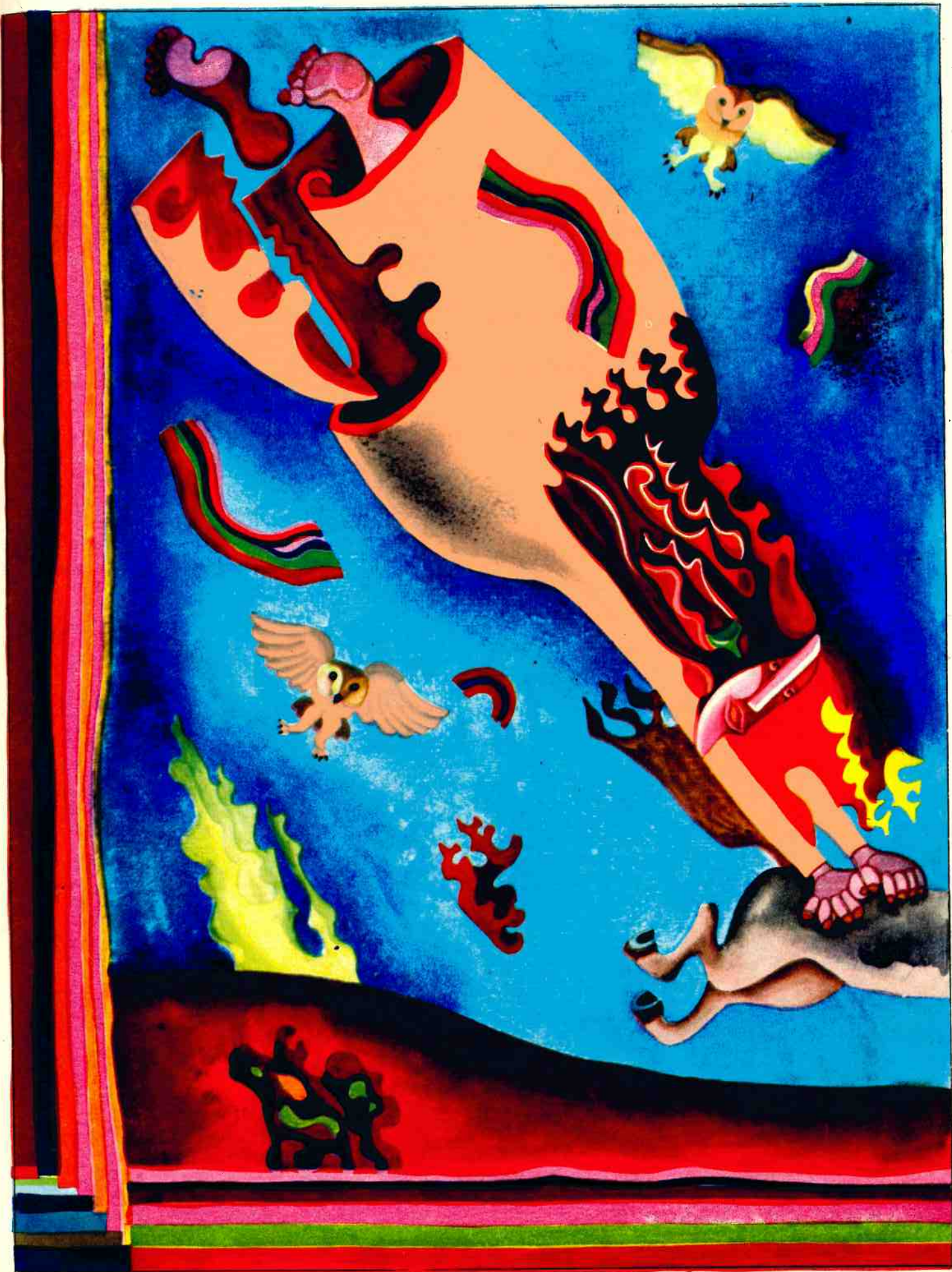
Mėgdžioja mėnulį
Laumė storalūpė:
— Bėdžiai tavo seniai
Užkrosnyje tupi.

Jaunesnysis brolis
Girdi sesės dainą
Ir per žalią lanką
Pamažu ateina.

— Pasakyk, mergele,
Kas tau širdį gelia,
Paieškok, mergele,
Man jaunam galvelę.

Lino garbanėlę
Elenytė sklaido,
Rieda ašarėlė
Nuo skaistaus jos veido.

Brolį apkabinus
Elenytė glaudžia
Ir liūdnai dainuoja
Dainą gaudžią gaudžią:

— Pasakyk, berneli,
Raituželi mano,
Kur devynis žirgus
Broluželiai gano?
Atsilieps žirgeliai
Tau, kaklus ištiesę,
Atsišauks broleliai,
Broliai devyniese.

Ir išvydo brolis
Elenytės žiedą,
Devynių brolelių
Grynu auksu lieta.

Sušaukė jis brolius,
Ir rankas ištiesę,
Lig žvaigždžių ją kėlė
Broliai devyniese.

Degutu ištepę
Širmąją kumelę,

Devyni broliai

Kitą rytą broliai
Piktą laumę kelia:

— Kelkis, mergužele,
Jau aušrelė mirga...
Kelkis, nuvaryki
Nuo vartelių žirgą!

Laumė susivėlus
Iš po duknų kelias,
Eina ji išėlus
Nuvaryt kumelės.

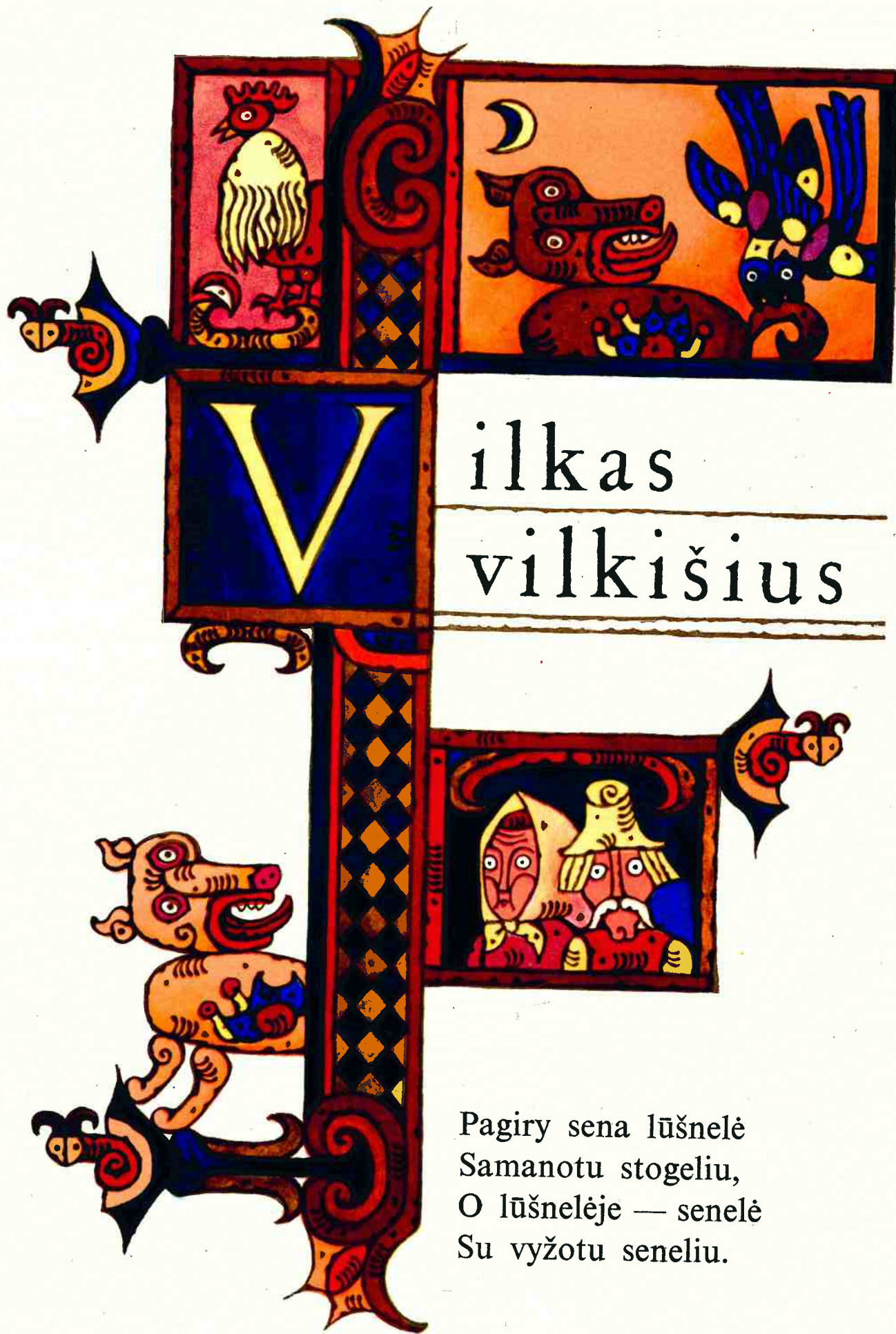
Kietu delnu tvojus,
Ji piktai sucipo...
Kojom spyrė — kojos
Ir delnai prilipo.

Devyni broleliai
Ristai širmei sako:
— Neški ją be kelio,
Neški ją be tako...
Nešk, širma kumele,
Raganėčią piktą,
Purtyk, kad kaulelio
Sveiko nebeliktų.

Ir širma kumelė
Išdidžiai sužvingo,
Šoko per kiemelį
Ir už kalno dingo...

Sako, ir šiandieną,
Vėjui suvilnijus,
Draikos po ražieną
Plonos laumės gijos.

ilkas
vilkišius

Pagiry sena lūšnelė
Samanotu stogeliu,
O lūšnelėje — senelė
Su vyžotu seneliu.

Du žili seneliai turi
Riebią avi Šurum-burę,
Raibą gaidį Kakaryko
Ir antelę Krypu-rypu,
Šurkų murkų katinuką
Ir oželį Striukum-buką,
Dar šunelį Sa-sa-sa...
Va ir pasaka visa!

— Ne visa! — gaidys suriko. —
Paklauskite, kas nutiko.

Styrino,
Dyrino
Vilkas iš girios.
Mušė jį,
Pešė jį
Šarkos įkyrios.

Vai, kad pagautų
Vilkas tas šarkas,
Vai, tai nurautų
Uodegas margas.

Copina vilkas,
Dantį galanda,
Seną lūšnelę
Užvėjoj randa.

Pasilypėjo,
Dirst pro langelį
Ir pastebėjo
Vilkas senelį.
Šaukia storu balsu,
Net seneliui baisu:

— Turi senis
Po pašiūre
Riebią avį
Šurum-burę...
Seni, seni,
Negaišuok,
Greit man avį
Atiduok!
Jei neduosi,
Sienas laušiu,
Po kulšele
Jus sugraušiu.

Ką darys žilagalvis senelis,
Verkia rauda pilkosios avelės.
Verkia senė prie verpstės žėglio:
— Neturėsiu aš vilnų kuodelio...

— Neliūdėkit, seneliai jūs mano,
Aš pabėgsiu, — avelė mekena.

Strykt avelė
Iš pašiūrės.

Drykt vilkišius
Žemažiūris.
Tuoį aveleį
Pasivijo,
Pasivijo
Ir prarijo.

Rytą vilkas
Vėl atėjo,
Pro langelį
Pažiūrėjo.

— Seni, seni! —
Kad suriko. —
Duok man gaidį —
Kakaryko!
Jei neduosi,
Sienas laušiu,
Po kulšeleį
Jus sugraušiu!

Ką daryti, senelis nežino,
Verkia rauda gaidelio pentinų:
— Kas prikels mane ankstų rytelį?

— Ko-ko-ko! — neraudoki, seneli,
Aš snapu godų vilką nukirsiu,
O pentiniais jam kailį nudirsiu.

Plast gaidelis
Iš pašiūrės.

Šast vilkišius
Žemažiūris.
Raibą gaidį
Pasivijo,
Pasivijo
Ir prarijo.

Rytą vilkas
Vėl atėjo,
Pro langelį
Pažiūrėjo,
Ant suoloelio
Pasilipo:

— Duok antelę
Krypu-rypu!
Jei neduosi,
Sienas laušiu,
Po kulšelę
Jus sugraušiu.

Ką darys žilagalvis senelis,
Verkia rauda krykliukės antelės.
Gailią ašarą braukia senelė:

— Kas rypuos,
Kas krypuos
Per kiemelį?

— Ko, seneliai, jums ašaras braukti?
Mes antelės! Mes mokame plaukti...

Kiek laputė prie kūdros šmėžavo,
O manęs ligi šiol nepagavo.
Aš į vandenį galvą įkišiu
Ir apgausiu tą vilką vilkišiu.

Plast antelė
Iš pašiūrės.
Šast vilkišius
Žemažiūris.
Ir pražiojo
Vilkas ryklę,
Ir prarijo
Antį kryklę.

— Antis pantis
Tai ne vaišės! —
Urzgia vilkas
Apsilaižęs
Ir atgal
Prie pirkios suka:

— Seni, seni,
Duok rainiuką!
Jei neduosi,
Sienas laušiu,
Po kulšėlę
Jus sugraušiu!

Byra ašara žilo senelio,
Oi, kaip gaila rainiuko murkalio.

Byra ašara vargšės senelės:

— Vai, sugrauš pagranduką man pelės.

O rainiukas burnelę sau prausia:

— Neliūdėkit, seneliai mieliausi!

Aš nuo vilko
Nagais atsiginsiu,
Aš tam žvėriui
Akis iškabinsiu!

Šapt rainiukas
Iš pašiūrės.
Lapt vilkišius
Žemažiūris.
Šurkų murkų
Pasivijo,
Pasivijo
Ir prarijo.

Kitą rytą
Vilkas kelias
Ir iš miško
Prie pirkelės
Drykt padrykt
Per sniego pūgą:

— Duok ožiuką
Striukum-buką!
Jei neduosi,
Sienas laušiu,

Po kulšele
Jus sugraušiu!

Ką darys žilagalvis senelis,
Verkia rauda ožiuko barzdelės:
— Ką ganysiu po girią girelę?
Kam šukuosiu šakotą barzdelę?

— Me-ke-ke! —
Ožys mekena. —
Neliūdėk,
Seneli mano!
Atstatysiu
Aš ragus,
Subadysiu
Aš vilkus.

Strykt ožiukas
Striukum-bukas,
O aplinkui
Vilkas sukas...
Stvėrė vilkas
Jį nagais
Ir prarijo
Su ragais.

Naktį vilkas
Vėl atėjo,
Ant tvoros
Pasilypėjo,

Staugia storu balsu,
Net seneliui baisu:

— Seni, duoklė ne visa!
Duok šunelį Sa-sa-sa!
Jei neduosi,
Sienas laušiu,
Po kulšele
Jus sugraušiu!

Ką darys — verkia rauda senelis:
— Nebelieka kam sergėt lūšnelės!
Kas per naktį naktele budės?
Kas apsaugot lūšnelę padės?

O šunelis apgraužė kauliuką
Ir ramina, ir guodžia senuką:
— Pasikviesiu greitus skalikus,
Išvaikysiu vilkus grobikus!

Garsiai lojo
Šunelis Sa-sa!
Bet miegojo
Žemelė visa...
Ir skalikai,
Ir kurtai greiti...
Nemiegojo
Tik žvėrys pikti.

Šmurkšt šunelis
Iš pašiūrės.

Drykt vilkišius
Žemažiūris.
Tuoį šunelį
Pasivijo,
Pasivijo
Ir prarijo.

Kitą rytą
Prieš aušrelę
Vėl senelį
Vilkas kelia:

— Seni, seni,
Negaišuok,
Greit senelę
Atiduok!
Jei neduosi,
Sienas laušiu,
Po kulšelę
Jus sugraušiu!

— Eik sau, vilke vilkišiau besoti!
Jau gana tau po langu smoksoti.
Aš neduosiu senelės praryti!
Aš neleisiu lūšnelės ardyti!

Vilkas pilkas
Pasišiaušė
Ir tik triokšt!
Duris išlaužė

Ir prarijo senelius
Ir keptuvę, ir skrylius,
Šaukštą,
Lėkštę,
Pagranduką
Ir netyčia net... peiliuką.
Prisirijęs apsilaižė
Ir ant krosnies įsitaisė.

O senelis užtiko peiliuką
Ir prarėžė vilkišiaus pilvuką.
Ir išleido į pirkele
Ir senele, ir avele,
Raibą gaidį Kakaryko
Ir antelę Krypu-rypu,
Šurkų murkų katinuką
Ir oželį Striukum-buką,
Ir šunelį Sa-sa-sa...
Va ir pasaka visa!

es gyvensim
bekaralių

Pasigavo varna vėžį
Ir prie upės jam išrėžė:

— Na ir paikas tu, vėžy,
Priekin atbulas šliauži...

Ramią šaką susirasiu
Ir tuojau tave sulesiu.
Varna taisos vėžį lesti,
Žiūri — lapė atsibastė...
Vos tik lapė ją pamatė,
Tuoį smailas ausis pastatė.
Apsimetusi meilia,
Čiauška tauška po egle:
— Oi varnele, oi juodoji,
Ką dūmoji, ką godoji?
Kas gražesnio už dailias
Juodas tavo plunksneles?
Oi varnele, nežinai,
Ką pasakė man varnai:
Skrenda lekia jie per girią
Ir kad giria, tai jau giria
Tavo balsą... tavo snapą...
Aš girdėjau, — lapė vapa, —
Kad, varnele, tu graži —
Į erelį panaši...
Išsimaudyk gulbės piene —
Būsi paukščių karaliene!
Karaliene išrinkta,
Tu turėsi būt balta...
Visos medžių šakos links,
Visos varnos susirinks,
Tu sėdėsi soste soti
Ir turėsi joms giedoti...

Ak varnele tu gražioji,
Ko snapelio nepražioji?

Neiškentus varna — krunkt!
O vėžys į upę kliunkt!
Varna, vėžį prasmoksojus,
Taip ir liko išsižiojus...

Egi lapė vėžį stvėrė,
Tas tik murkt — ir pasinėrė.
Lapė stypčioja krantu —
Dingo grobis! Apmaudu!
Mąsto šelmė: „Ką daryti,
Kaip tą vėžį man praryti?!“
Pagalvojusi truputį,
Vėžį šnekina laputė:

— Šen, vėželi, šen, vėžy,
Kur tu atbulas šliauži?
Atėjau aš tau, kaimyne,
Pasakyti linksmą žinią:
Visos varlės susirinks
Ir tave karalium rinks...
Plauk į krantą — sostas laukia!

Bet vėžys nuo kranto plaukia.
Pagaliau vėžys iškilo
Ir nedraugiškai prabilo:

— Kaip mielai, rudoji rykle,
Tu nutrauktum mano žnyplę,

Jeigu būčiau negudrus
Ir pakliūčiau į nasrus...

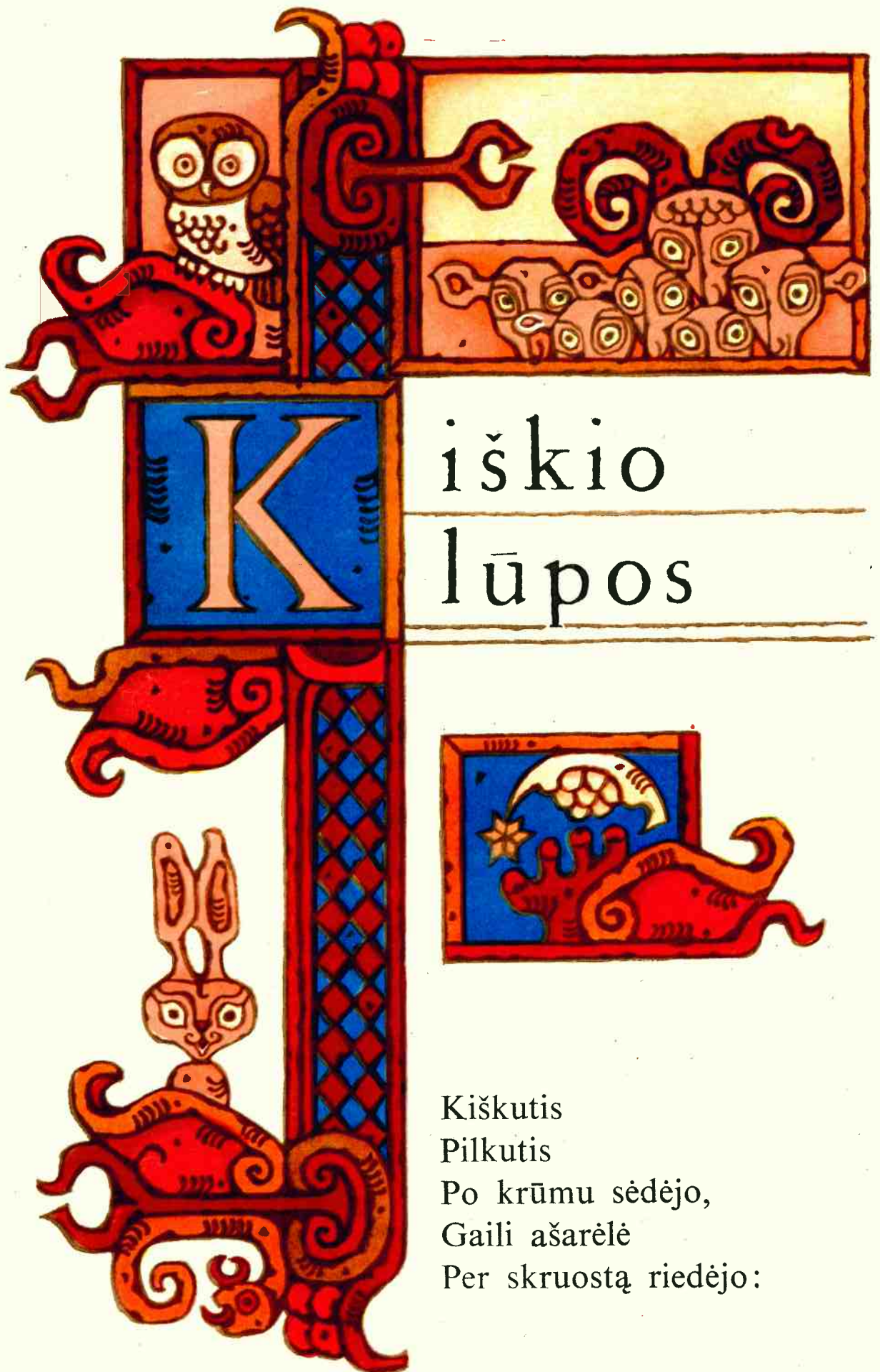
Apsimetusi teisinga,
Suopia lapė apgaulinga:

— Kaip, vėžy, tu nesigėdi
Taip nedraugiškai kalbėti:
Kiek aš varnai melavau,
Kol tave išvadavau...
Jei ne aš — tavęs nebūtų
Ir visi vėžiai pražūtų.

O vėžys, primerkęs akį,
Lapės žodžiais jai atsakė:

— Išsimaudyk gulbės piene,
Būsi paukščių karaliene.
Grauši baltas kulšeles
Ir voliosies po žoles...
Kai sėdėsi soste soti,
Nereikės vėžių vilioti.
Lik sveika! Laimingo kelio!
Mes gyvensim be karalių...

iškio

lūpos

Kiškutis
Pilkutis
Po krūmu sėdėjo,
Gaili ašarėlė
Per skruostą riedėjo:

— Nei vienas
Žvėrelis
Manęs nesibijo...
Šiandieną
Net pelės
Iš guolio išvijo.

Nei pulti,
Nei gintis...
Oi varge vargeli!
Tai eisiu
Skandintis
Į gilų upelį!

Ir striuoksi
Kiškutis
Per žalią
Girelę,
Nukoręs nosytę,
Nuleidęs galvelę.

Ir kliūva
Kojelės
Už viržių,
Už grūzdų...
Nevalgo vargšelis
Net „kiškio kopūstų“.

Genys raibaplunksnis,
Tupėdamas uokse,

Pakirdo,
Išgirdo —
Kiškutis atliuoksi...

Iškišo galvutę,
Išgirdęs jo raudą,
Ir klausia:
— Kiškuti,
Ko raudi?
Ką skauda?

Ir ašarą gailią
Nuo ūsų nušluostęs,
Kiškutis
Pilkutis
Pradėjo jam guostis:

— Ir lapė,
Ir vilkas,
Ir pempė kuoduota,
Ir šarkos
Vagilkos
Praeiti neduoda.

Manęs jie nebijo,
O aš — jų bijausi...
Va, šuo pasivijo
Ir perdrėskė ausį.

Visi mane gali
Nuskriausti,

Kiškiolūpos

Pravirkdyt...

Lik sveikas, geneli,
Einu prisigirdyt!

— Na, ko tau skandintis,
Baily Ilgausi,

Na, ko tau graudintis?

— Bijausi...

Bijausi...

— Nueisi,

Įlįsi

Į krūmus prie kelio

Ir pats pabaidysi

Ten pulką avelių...

Ir genio paklausęs,

Palikęs jį uokse,

Baikštus Ilgausis

Į krūmus nustriuoksi.

Palaukė prie kelio,

Ramiai pasėdėjo,

Kol pulkas avelių

Prie krūmų atėjo.

Kiškutis kad šoko

Kaip vilkas iš dūmų:

Ēriukai

Buriukai

Nukūrė nuo krūmų.

Minkštom letenėlėm

Katučių suplojęs,

Kiškutis Pilkutis

Iš džiaugsmo kvatojas...

Kad juokės,

Tai juokės,

Net lūpa jam skilo,

Ir linksmas,

Laimingas

Nudūmė link šilo.

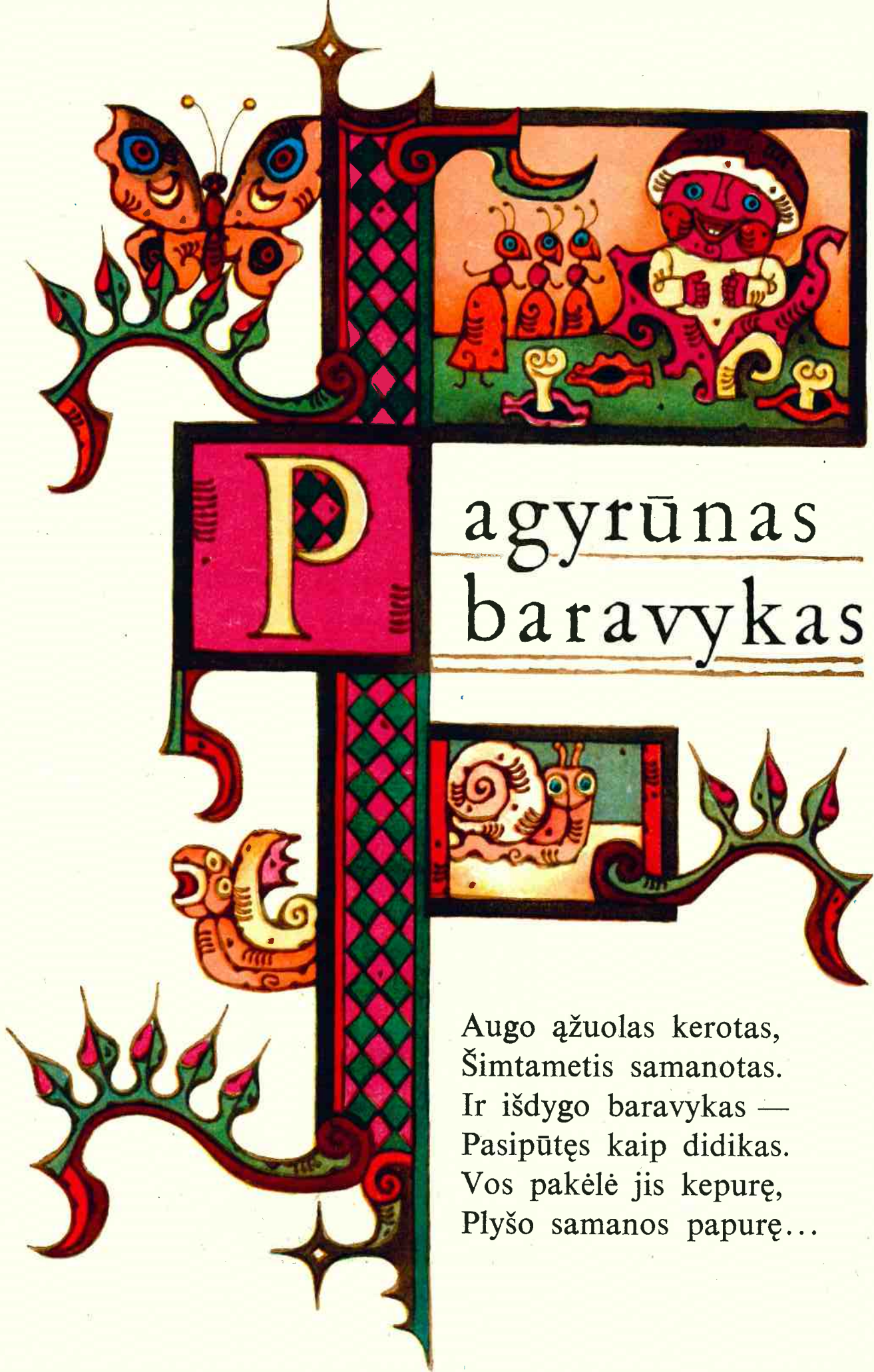
Dėl to ir šiandieną

Jo lūpos praskilę,

Bet neina kiškutis

Skandintis į gylę.

P agyrūnas
baravykas

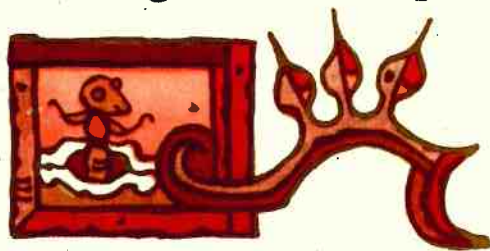
Augo ažuolas kerotas,
Šimtametis samanotas.
Ir išdygo baravykas —
Pasipūtęs kaip didikas.
Vos pakėlė jis kepurę,
Plyšo samanos papurę...

— Anava, koks aš galiūnas! —
Ēmē pūstis pagyrūnas. —
Aš po keleto dienu
Viskā versiu iš šakņu...

Tai išgirdus, skruzdēlytē
Bēga sraigei pasakyti.
— Kas ten pučias? Kas ten pučias? —
Klausia sraigē su ragučiais.

— Tai čia aš — miškų urėdas,
Baravykas kepurėtas!
Līsk greičiau į paparčius,
Nes nulaušiu ragučius...

Skruzdēlytē tuoj subruздо
Ir pasislēpē už grūздо.
Sraigē smuko po lapu:
— Jergutėliau, kaip šiurpu!

Šap-šap-šap! — lietus palijo,
Baravykas tuoj atgijo,
Atsigērē iki soties
Ir pradėjo vėl kėsnotis:

— Ei paparti žaliakarti,
Jau užteks tau lietu gerti:
Aš po keleto dienų
Viską versiu iš šaknų...

Papartėlis slepia žiedą,
Ašarėlė lapais rieda...

Šap-šap-šap! — lietus palijo,
Baravykas vėl atgijo.
Pasimuišęs savo guoly,
Drūtą ažuolą užpuolė:

— Traukis, medi storakoji,
Kam tu saulę man užstoji?
Aš po keleto dienų
Viską versiu iš šaknų...

Tyli ažuolas kerotas,
Šimtametis samanotas.
Glosto pilvą baravykas —
Pasipūtęs lyg didikas.

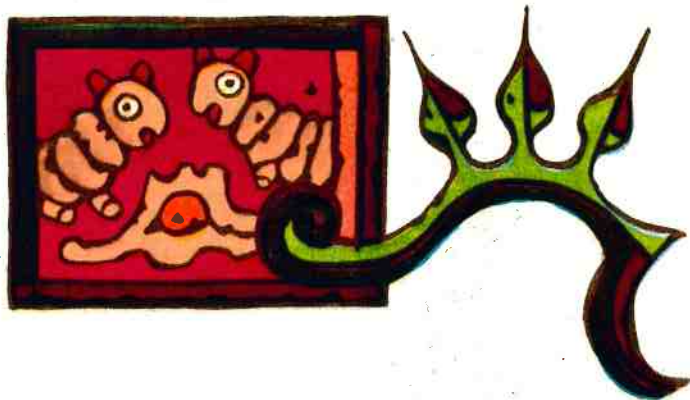
Kitądien prie baravyko
Sraigė skruzde susitiko.

Ir nustebus
Sraigė žiūri,
Kad suglebus
Jo kepurė.

Baravykas gaudžiai rauda:
— Akys raibsta, galvą skauda...
Du šmalžiukai kotu šliaužia,
Kirminėliai širdį graužia...

Trečiadien iš baravyko
Nė kepurės nebeliko...

— Štai kaip žūsta pagyrūnas! —
Tarė ažuolas galiūnas.
O skruzdė paguodė sraigę:
— Pagyrūnams — taip ir reikia!

žka

ragoška

Gyveno senelis,
Lyg pupų pėdelis.

Turėjo senelis
Senele kuprotą
Ir ožką
Ragošką,
Barzdota, barzdota...

Turėjo senelis
Lysvelę svogūnų.
Turėjo senelis
Dukrelę ir sūnų.

Pažadino sūnų
Senelis iš ryto,
Kad ožką
Ragošką
Miške paganytų.

Ir gena
Sūnelis
Tą ožką
Ragošką.
Stuksena
Genelis,
Net epušė poška...

Žaliam papartyne
Ožka strypinėja,
Lapus skabinėja,
Karklus lupinėja...

Ragu
Užkabinus,
Šakele
Nulaužia,
Nagu
Ją primynus,
Žievele
Apgraužia.

Vandens atsigėrus
Tyram šaltinėly
Ir galvą nunėrus,
Ji snaudžia šešėly.

Pritemus sužibo
Žvaigždutė vakarė,
Ir ožką
Ragošką
Sūnus parsivarė.

Ją senis sutiko,
Barzdele paglostė
Ir ožką
Ragošką
Pradėjo jis kvosti:

— Sakyki, ar soti,
Ožkele tu mano?
— Nesoti! —
Besotė
Ožka sumekeno.

— Lapelį nutvėriau
Prie lapės landos,
Vandens atsigėriau
Iš vilko pėdos.

Supyko senelis
Ir sūnų išvarė.

Ir oųką
Ragoųką
Myluodamas, tarė:

— Vargųelė sulysus,
Vaje, kaip blogai:
Barzdelė iųtįsus,
Suskilę ragai...

Jis oųką
Ragoųką
Pašėrė ųienu
Ir jai palinkėjo
Saldųiausių sapnų.

Duris ir langelį
Uųvarstė,
Uųtvarstė...
Miegojo per naktį
Oųka ųilabarzdė.

Paųadino dukrą
Senelis iš ryto,
Kad oųką
Ragoųką
Miške paganytų.

Nusiginė oųką
Dukrelė į traką.
— Vaiųinkis, ragoųka! —
Dukrelė jai ųneka.

Oųka kėblinėja
ųilely per dieną.
Ragus kasinėja
Į eglės kamieną.

Ragus pagalandus,
Barzdelę paųiauųia.
Tai ųaką nulauųia,
Tai karklą apgrauųia.

Ir valgė, ir ėdė,
Ir vandenį lakė...
Priųliaugusi sėdi
Ant kelmo dviragė.

— Jau laikas namolia! —
Dukrelė jai tarė
Ir oųką per ųolę
Namo parsivarė.

Ką valgius, ką gėrus,
Oųka nepasakė,
Tik galvą nunėrus
Mekeno dviragė:

— Lapelį nutvėriau
Prie lapės landos,
Vandens atsigėriau
Iš vilko pėdos.

Aų vargųė sulysus,
Vaje, kaip blogai!

Barzdelė ištįsus,
Suskilę ragai...

Senelis supyko
Ir dukrą išvarė,
Ir ožką
Ragošką
Tvirtelin uždarė.

Pažadino senę
Senelis iš ryto,
Kad ožką
Ragošką
Lankoj paganytų.

Ir ganė senelė
Tą ožką per dieną,
Ir pešė,
Ir nešė
Jai žolę ir šieną.

Ožka prisiėdė
Geltonų purienų
Ir pievoje sėdi
Ant kupetos šieno.

— Jau laikas namolia, —
Senelė jai tarė
Ir ožką per žolę
Namo parsivarė.

— Ką gėrei, ką ėdei? —
Senelis paklausė.
Ir kužda begėdė
Seneliui į ausį:

— Seneli, ta senė,
Sulinkus, sukukus,
Manęs nepriganė
Baltuos dobiliukuos.

Supyko senelis
Ir senę išvarė,
Ir ožką
Ragošką
Tvirtelin uždarė.

Ir išginė ožką
Jis pats kitą dieną.
Vėl pešė,
Vėl nešė
Jai žolę ir šieną.

Priėdus mekena
Ožka ragoška,
Ir senis ją gena
Rasota lanka.

Pritemus parginęs
Namo iš lankos,
Vartus atkabinęs,
Jis klausia ožkos:

O ųka rago ųka

— Sakyki, ar soti,
O ųkele tu mano?

— Nesoti! —

Besotė

O ųka sumekeno.

— A ų varg ųė o ųkelė,

Vaje, kaip blogai:

Nutriu ųsus barzdelė,

Sutr ųkė ragai...

Pa ųiupė ų melagė,

Senelis supyko.

— ųkiur-bur, skėstarage! —

[ųirdė ų suriko.

Vartus atidarė —

— ųkiur-bur! — su triuk ųmu.

Ir o ųką i ųvarė

I ų savo nam ų.

Parsivedė senis

I savo l ų ųnelė

Ir dukrą, ir s ųn ų,
Ir ųilą sene lė.

Seneliai gyvena

Ramiai, kaip anks ųiau,

Krosnelė k ųrena,

Kad b ųt ų ųil ųiau.

Tai pasakas seka,

Tai mena m ųsles,

Tai renka po traką

Sarpias uogeles.

U ųeiki... Senelis

Tau m ųslė u ųmins,

Ir uogom s ųnelis

Tave pavai ųins.

O jeigu meluosi,

„ųkiur-bur!“ —

Pro duris

Kaip o ųką

Rago ųką

Tave i ųvarys.

R

yklis
rūmai

Vėjas baigė
Lietų bert,
Šliaužia sraigė
Atsigert...

Šliaužia keliais
 Takučiu
 Su nameliais
 Ant pečių.
 Kur pamato
 Nedraugus,
 Tuoį atstato
 Du ragus.
 Stebis šamas
 Su vaikais:
 — Juda namas...
 Su ragais!
 Dyvų dyvas!
 Iš arčiau
 Aš kaip gyvas
 Nemačiau
 Žemo
 Namo
 Su ragais!
 Slėpkis, mama,
 Su vaikais!
 Šamas spruko
 Upeliu
 Su šamukų
 Būreliu...
 Plaukia,
 Braukia

Per žoles
 Ir sušaukia
 Jis varles:
 — Kum-kum, kūmos!
 Šen, greičiau!
 Ryklio rūmus
 Aš mačiau.
 O tuos rūmuos —
 Pats ryklis!
 Šiandien, kūmos,
 Jis išlįs...

Taip! Išlįs
 Pats ryklis
 Prieš saulėtekį...
 Jis baisus
 Kaip žvėris,
 Ir visus
 Jis praris:
 Ir varles,
 Ir sterles,
 Ir upėtakį...
 O pirmiausia —
 Nerangiausią
 Vėžlį, balų riterį.

Klausos varlės pabaly,
 O vėžiokai atbuli
 Išsigandę traukiasi
 Ir pagalbos šaukiasi.

Ir sutinka vėžlj,
Šimtametj kvėšlj,
Po lapūgais
Kvegždantj,
Su vėžliukais
Krebždantj...

Varlės kvarkia,
Žuvys verkia,
O perkūno oželis
Mekena,
Kad po krūmais
Ryklio rūmuos
Siaubas
Baubas
Gyvena.

Bet... negirdi vėžlys,
Šimtametis kvėšlys,
Ką vėžiai didžiausi
Kužda jam į ausį...

Tai atskrido pats baublys
Ir pradėjo baubti.
Baubė, baubė, kol vėžlys
Teikės susikaupti.

Ir išklaušė
Vėžlys,
Ką į ausį
Baublys

Jam garsiausiai
Baisiausiai
Baubojo.

Kad supyko vėžlys:
— Kur tas niekšas ryklys?

Aš to siaubo,
To baubo
Neboju!

Su raguotu
Rykliu,
Neraliuotu
Rykliu

Aš kaip riteris
Dvikovon stoju!

— Puikūs tavo šarvai! —

Visos varlės gyvai
Vėžliui kvarkdamos,
Verkdamos
Pritarė.

— Puikūs tavo šarvai!

Nugalėsi lengvai.

Tu — seniausias,
Šauniausias
Mūs riteri!

Veda šamas
Visus...

Kur tas namas
Baisus,

Ryklio namas
Raguotas,
Naguotas?!

Kužda vėžliui vėžiai,
Kad po mūšio gražiai
Laurais —
Maurais
Jis bus vainikuotas...

Su skydu ant peties
Ginti balų rimties
Brenda pelkėm
Vėžlys tartum riteris...

Užbaubojo baublys,
Kad ryklys
Greit išlįs
Ir kardu
Kaip vėzdu
Vėžliui žybterės...

Tildo šamas
Visus:
— Štai tas namas
Baisus,
Ten atokaitoj,
Saulėje žeri!

Liuoksi varlės tolyn,
Neria žuvys gilyn,

O vėžiai — sūkurin
Pasinėrė...

Tik mauruotas
Vėžlys
Lyg šarvuotas
Šaulys
Sunkiai sunkiai
Į krantą iškopė.

Ir sustingo
Vėžlys:
„Kur pradingo
Ryklys?!“
Gal vaikai,
Gal vilkai
Jį pagrobė?

Snaudžia upės krantai,
Šliaužia sraigė lėtai,
Ir drugiai
Sau smagiai
Sukinėjas...

Klausia sraigę vėžlys:
— Ar nebuvo ryklys
Čia po krūmais
Su rūmais
Atėjęs?

— Ne, nebuvo, vėžly! —
Tarė sraigė kukli

Ir prieš riterį
Galvą nuleido.

Kaip nudžiugo
Vėžlys,
Kad paspruko
Ryklis,
Ir atsiklaupė,
Skydą iškėlęs:

— Kaip tu man patinki,
Balų sraige puiki,
Su ragučiais
Lyg dviem kaspinėliais...

Pasipiršo vėžlys,
Senas balų šaulys,
Jaunai sraigei
Upelio pakrantėj.

Nors porelė graži,
Bet nameliai maži,
Ir kartu
Jie negali gyventi...

Tai lig šiol atskirai
Jie gyvena dorai
Ir kasdien —
Pasitinka saulėtekį...

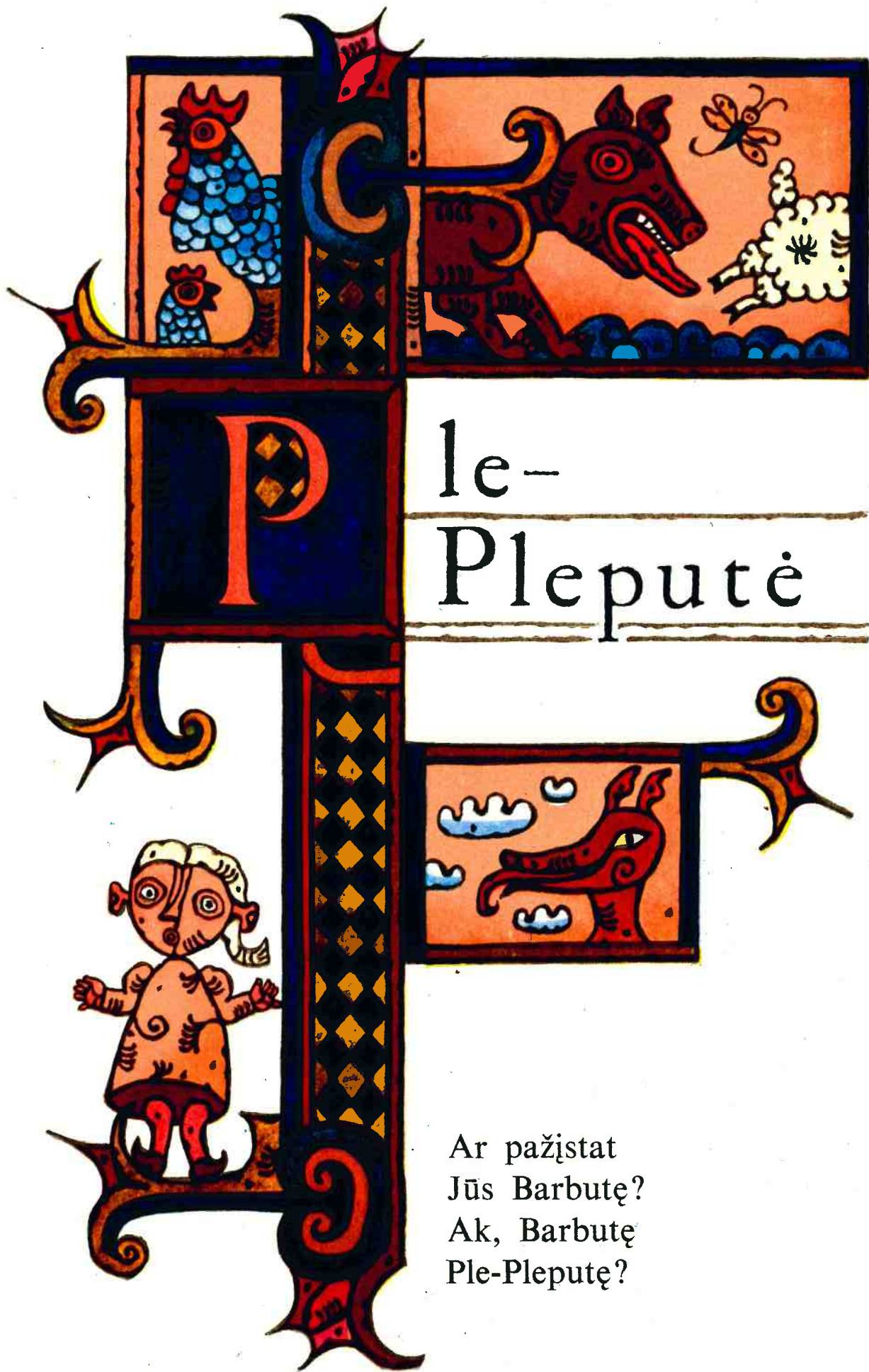
Kol jie šitaip gyvens,
Tol iš upių vandens
Tu matysi
Iššokant upėtakį...

Jeigu plekštels staiga
Jo vikri uodega
Ir upėtakis
Stryktels į viršų,
Tai žinok — ieško jis,
Kur pradingo vėžlys,
Kad net laurus
Ir maurus
Pamiršo...

Kraipo šamas
Ūsus:
„Kur tas namas
Baisus,
Kas pagrobė
Jų riterį seną?“

O vėžlys su sraige,
Su sraige
Nerangia
Ligi šiolei
Laimingai gyvena.

le-

Pleputė

Ar pažįstat
Jūs Barbutę?
Ak, Barbutę
Ple-Pleputę?

Kaip nepažinosim:
Ausys stačios,
Akys plačios,
Buratino nosim...
Nors Barbutė
Ple-Pleputė
Vos praaugo stalą,
Liežuvėlis —
Malūnėlis
Visą laiką mala...

Buvo Barbė
Ir Barbutė.
Barbė — verpė,
O Pleputė
Plepetavo,
Kleketavo,
Lesino
Vištytę savo...

O vištytė
Raibagūžė
Su viščiukais
Ripką mušė...
Ar sėdėdavo
Pintinėj,
Kol padėdavo
Kiaušinį.
Ir maitino
Ji Barbutę,

Ir augino
Ple-Pleputę.

Ple-Pleputė
Laikė gaidį,
Raibą gaidį
Raudonveidį.
Senė Barbė
Šimtadarbė
Raudonveidį
Gaidį

Gerbė:
Gaidžio snapas —
Lyg trimitas —
Ją prikeldavo
Kas rytas.

Prisisėmus
Pilną rėtį,
Ėjo Barbė
Miežių sėti.
Buvo miežių
Ligi valiai
Ir gaideliui,
Ir vištelei.

Ple-Pleputė
Po pašiūre
Laikė avį
Šurum-burę.

Jos buriutė —
Ne veltėdė,
Ple-Pleputė
Rengė, rėdė...

O gaidys
Su vištele
Jai giedodavo
Šalia,
Ir gyveno
Jie visi
Tartum meškino
Ausy.

Ko šiandieną
Savo kūtėj
Graudžiai verkia
Ple-Pleputė?

Nežinai,
Tai paklausyki,
Kas nutiko
Vieną sykį.

Bėgo šeškas
Palei kūtė
Ir sutiko
Ple-Pleputė:

— Gal galėtum
Pasakyti,

Kur dabar
Raiba vištytė
Deda savo
Kiaušinius,
Paprastus —
Ne auksinius...
Juk anksčiau
Jos kiaušinius
Aš keičiau
Į auksinius.

Dvi mažutės
Kaip sagutės
Šeško akys blizga,
O Barbutė
Ple-Pleputė
Jam pasako viską.

Ple-Pleputė
Kūtėn grįžta,
Žiūri — šeškas
Peša vištą...

Ple-Plepute,
Rėk nerėk —
Šeškui kūtėj
Netikėk!
Tol plepėjai
Tu paikai,
Kol vištytės
Netekai.

Ple - Pleputė

Bėgo lapė
Palei kūtę
Ir sutiko
Ple-Pleputę.
Ir paklausė
Laputaitė:

— Kur geriausia
Rasti gaidį?
Su gaideliais
Lyg su broliais
Aš mainydavau
Karoliais.
Ir šiandieną
Aš mainyčiau,
Jei nors vieną
Pamatyčiau...

Ple-Pleputė
Plepa viską,
O laputei —
Akys blizga...

Sužinojo
Laputaitė
Ir išjojo
Raibą gaidį,
Ant kupros
Sėdėdama,

Skiauterę
Derėdama...

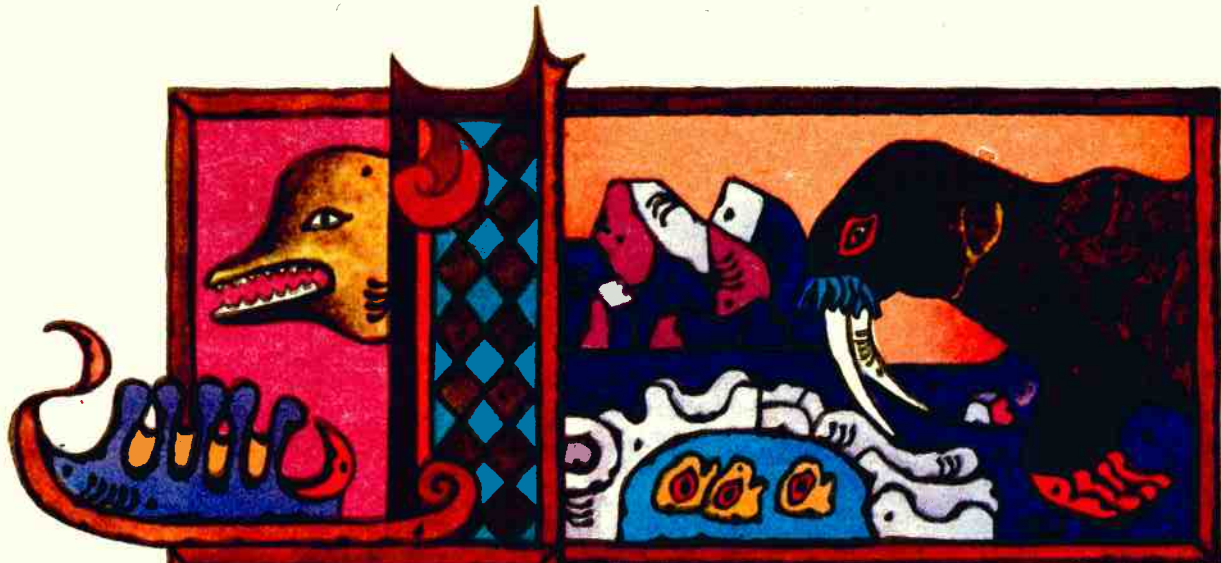
Ple-Plepute,
Neplepėk,
Lapei kūtėj
Netikėk!

Bėgo vilkas
Palei kūtę
Ir sutiko
Ple-Pleputę.
Pilkas vilkas
Godžiai žiūri:

— Kur avelė
Šurum-burė?
Su avelėm
Šurum-burėm
Aš mainydavau
Kepurėm...

Ple-Pleputė
Išplepėjo,
Vilkas kūtėj
Patupėjo:
Nei avelės
Šurum-burės,
Nei vilnelės,
Nei kepurės...

ūru

vēplys

(Pasaka jūru vēpliukams,
tinka ir zemēs žiopliukams)

Kerēplina
Vēplina
Jūru vēplys,
Atkuteš,
Išpūteš
Ūsus ī šalis...

Kerėplina

Vėplina

Tingus

Nerangus

Ir veda

Per ledą

Paikus

Vėpliukus.

Pas ruonį

Žiniuonį

Juos veda vėplys:

Vėpliukai

Žioplukai —

Vieni juk paklys...

Pingviną,

Delfiną

Su ruoniu kartu

Jie rado

Ant ledo

Besėdint ratu.

Juos mokė

Pingvinas

Skrajot

Vandeny,

Juos mokė

Delfinas

Žvejot

Jo vilny...

O ruonis

Žiniuonis

Ledynų šaly

Juos mokė,

Kaip lokį

Pažint iš toli:

— Petingas,

Klastingas

Ir puola staiga...

Gauruotas,

Mauruotas —

Striuka

Uodega!

Vėpliukai

Žioplukai

Nugirdo:

„Aha!

Svarbiausia —

Trumpiausia,

Striuka

Uodega!“

Žioplukai

Vėpliukai

Ir senis vėplys

Nelaukę

Išplaukia

Pro ledo pilis...

Jūrų vėplys

Sugrižo,
Iškišo
Iš jūros ūsus:
Gi žiūri —
Pajūry
Zuikutis smalsus!

Suriko
Sukliko
Vėpliukai staiga!
— Ko rėkiat?
— Žiūrėkit:
Striuka
Uodega!

Žioplūkai
Vėpliukai
Ir senis vėplys
Kad pyška,
Net tyška
Vanduo į šalis...

Pingvinai,
Delfinai
Ir jūrų vėžliai
Jų laukė,
Juos šaukė,
Panėrę giliai.

Nelaukit,
Nešaukit:
Vis tiek neišlįs
Žioplūkai
Vėpliukai
Ir senis vėplys.

Pats ruonis
Žiniuonis
Ledynų šaly
Juos mokė,
Kaip lokį
Pažint iš toli...

„Svarbiausia —
Trumpiausia,
Striuka
Uodega!“
Pingvinai,
Delfinai
Kvatojas:
— Cha-cha!

Nors ruonis
Žiniuonis
Vangus,
Nerangus,
Bet rado
Po ledo
Kalnais vėpliukus.

Jūrų vėplys

Vėl mokė
Ir lokį
Jiems piešė dugne:
— Vėpliukai
Žioplukai,
Supratot, ar ne?!

— Supratom
Ir matom —
Lokys, ar meška —
Svarbiausia —
Trumpiausia,
Striuka
Uodega!

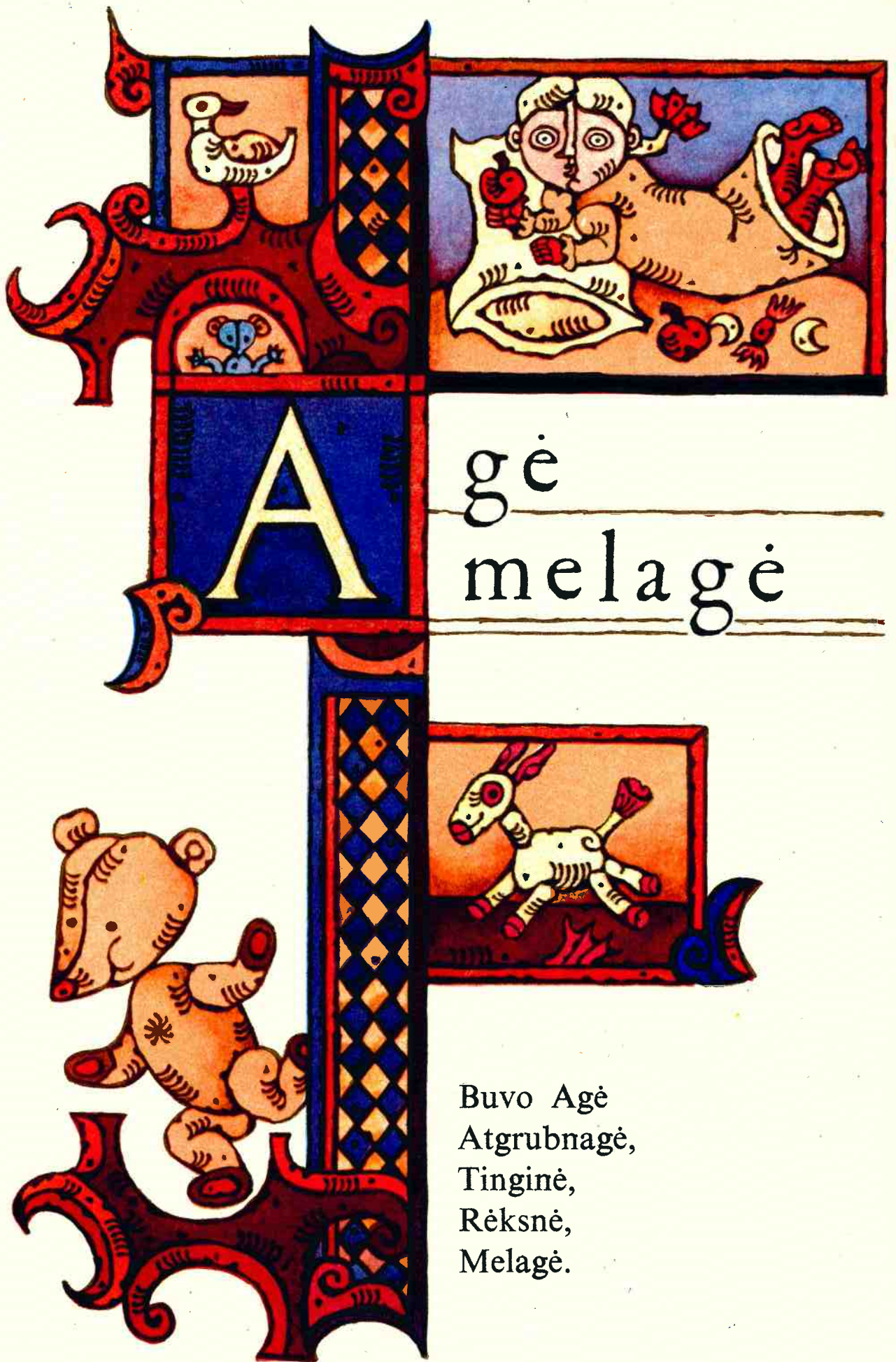
Ko baltas
Žiniuonis
Panėrė giliai?
Kas kaltas?
Ar ruonis,
Ar jūros vėpliai?

Ne ruonis
Žiniuonis,
Ne zuikiai balti,
Vėpliukai
Žioplukai,
Jūs patys kalti!

Kai mokė
Jus lokį
Pažinti žynys,
Jūs snaudėt,
Jūs gaudėt
Žuvis po vilnis...

Nemokat,
O šokat
Ledynų snieguos.
Pakliūsit,
Pražūsit
Jūs lokio naguos.

gè
melagè

Buvo Agè
Atgrubnagè,
Tinginè,
Rèksnè,
Melagè.

Ji lindėjo
Savo klėty
Ir tingėjo
Net tingėti.
Sugalvojo
Agė guoly,
Kad nuo koju
Ji nupuolė...

Įsivėlė
Į duknas
Ir nekėlė
Per dienas.

Tol svirnely
Ji tauškėjo,
Kol senelė
Patikėjo,

Kad mergaitė —
Ne miegalė,
Tik paeiti
Nebegali...

Glosto,
Klosto
Senė Agė,

Atgrubnagė
Ir melagė.
Agė knarkia
Ir sapnuoja,
Lyg tai verkia,
Lyg dainuoja...

Tai apsnūdus
Pasiražo,
Tai pabudus
Valgyt prašo...

O senelė
Ją ramina
Ir kuo gali,
Tuo vaišina.

— Gal sausainių,
Gal mėlynių?
Gal saldainių
Riešutinių?

Pilna burna
Agė valgo
Ir vis niurna,
Kad išalko...

Kai senelė
Tik išeina,
Ji svirnely
Traukia dainą:

— Nepagydydys daktarai
Nei sena bobutė:
Jie nežino, kaip gerai
Man ligone būti!

Saldinius ir sausinius
Aš kasdien maumu,
Į raguolius miltinius
Tik ranka numoju...

Ir nejaučia meškinai,
Lėlės ir beždžionė,
Kad aš būsiu amžinai
Apsukri ligonė.

Agė klėty savo
Šoko ir dainavo,
O žaislai ir vaisiai
Užsigavo baisiai.

Kai užmigo Agė
Seneliukės klėty,
Meškinas pasakė:
— Kokia ji begėdė!

Agė apgavikė,
Agė juk — melagė!

O senelė tiki,
Kad susirgo Agė...

— Agė — ne ligonė? —
Piktinos beždžionė. —
Aš su ja nežaisiu,
Aš... į džungles eisiu...

Šaukė apelsinam
Obuoliai supykę:
— Kam gi mes vaišinam
Tokią apgavikę!

— Sugalvojo,
Mat, gudruolė,
Kad nuo kojų
Ji nupuolė...

Jei skaudėtų
Kojeles,
Tai sėdėtų
Pas lėles...

O ji sukas
Kaip vilkelis, —
Pasipiktino
Kiškelis.

— Ji dainavo
Mums lopšinę, —
Tarė lėlės
Nusiminę.

— Mes nenorim
Jos klausytis, —
Užsigavo
Ir lėlytės.

Pyko Buratinas:
— Irgi, mat, ligonė! —
Šaukė Čipolinas,
Lėlės ir beždžionė...

— Tik nerėkim
Mes taip smarkiai,
O pabėkim,
Kol ji knarkia...

Asiliukas
Ilgaausis
Ir drambliukas
Nulėpausis,

Ir meškutis
Su lėle,
Ir kiškutis
Su varle —

Strykt nuo Agės
Atgrubnagės,

Tinginės,
Rėksnės,
Melagės.

Kai žaisliukų
Neturės,
Agei sirgti
Įkyrės.

— Tiesą sako
Buratinas, —
Pripažino
Mandarinas...

Ir sviestainiai
Sumuštiniai,
Ir saldainiai
Riešutiniai...

Te viena
Ji savo klėty
Alkana
Gudruolė sėdi...

Kai visi
Kartu sujudo,
Agė lovoj
Atsibudo.

Bet sužiuro
Per vėlai:
Jau prie durų
Jos žaislai...

Kad pradėjo
Ūbaut Agè,
Tinginė,
Rėksnė,
Melagė:

— Kur jūs, lėlės
Ir beždžionės?
Nepalikite
Ligonės...

Kur jūs bėgat,
Vaisiai mano?
Kaip aš sirgsiu
Be bananų?

Bet žaislai ir vaisiai,
Užsigavę baisiai,
Net neatsisuko,
Tik į kiemą spruko.

Tepasakė
Jai beždžionė:
— Tu melagė,
Ne ligonė!

Sirk be mūsų,
Tingio panti,

Mes išeiname
Gyventi

Pas laimingus
Ir sveikus,
Sąžiningus
Berniukus.

— Cha-cha-cha!
Paika beždžionė!
Aš sveika,
O ne ligonė.

Pasivysiu
Aš vaisius,
Uždarysiu
Į rūsius!

Dramblį
Bamblį
Ir tave
Užrakinsiu
Aš narve!

Nusigandusi
Beždžionė
Pasileido
Bėgti į klonį.

Kūliais rieda
Per laukus
Perspėt
Agės žaisliukus.

— Slèptis! — suklykè
Beždžionè. —
Mus atsiveja
Ligonè!

Slepias klony
Mandarinai
Ir geltoni
Apelsinai.

Išsislapstè
Šalimais
Riešutèliai
Su šalmais.

Ir riestainiai
Su skylèm
Išsislapstè
Pakelèm.

O dramblys
Visų didžiausias —
Šieno kaugèj
Įsirausęs...

Tūno vaisiai
Palei kelią,
Mato... grįžtančią
Senele.

Ir lėlytè
Raudonskruostè

Jai sumanè
Pasiguosti...
Ir dramblys
Iš šieno kaugès
Senele
Iš tolo džiaugès.

Pasitiko
Jie senele
Ir čiauškėjo
Visą kelią,
Kol išaiškino
Beždžionè,
Kad kalčiausia
Tik... ligonè.

Juos senele
Palei griovį
Į pintinę
Susikrovè.

Nematys
Žaisliukų Agè,
Kol ji bus
Tokia melagè.

Grįžta kretanti
Senele.

Agė melagė

Mato — tiesiai
Per kalnelį

Agė atlekia
Keliu
Tik su vienu
Bateliu.

— Tai, dukrele,
Pasveikai...
Kur batelį
Palikai?

— Nieko aš
Nepalikau
Ir visai
Nepasveikau...

Aš dar sirgsiu,
Kai pareisiu,
Tik padėk
Prie lovos vaisių, —

Jai grubiai
Rėksnė atšovė
Ir skubiai
Keliu numovė.

Mat, skubėjo
Per laukus
Pasivyti
Žaisliukus.

O senele
Graudžiai mirksi:
„Jau svirnely
Tu nesirgksi.

Ir žaisliukų
Ant kėdės
Tau senele
Nepadės.“

Agės pasaką
Baigiau,
Nes nenoriu
Aš daugiau

Susitikti
Šitos Agės —
Tinginės,
Rėksnės,
Melagės.

TURINYS

Stovi pasakų namelis	5
Oželis kvaišelis	7
Ledinukas	14
Katinėlis ir gaidelis	21
Bebenčiukas ir kvailutė	28
Apie narsųjį strazdą	53
Jaučio trobelė	60
Buvo buvo — kaip nebuvo	76
Uodega vedega	87
Tingis ingis dykaduonis	99
Vilko skrebučiai	109
Lapės radybos	114
Ilgaūsis neklusnysis	121
Vilkas uodegą prišalo	125
Karaliukas	134
Devyni broliai	139
Vilkas vilkišius	156
Mes gyvensim be karalių	167
Kiščio lūpos	171
Pagyrūnas baravykas	174
Ožka ragoška	178
Ryklio rūmai	183
Ple-Pleputė	188
Jūrų vėplys	192
Agė melagė	196

JAUNESNIAM MOKYKLINIAM AMŽIUI

Костас Кубилинскас
СТОИТ СКАЗОЧНЫЙ ДОМИК

·На литовском языке

Художница Бируте Жилите
Издательство «Вага»,
Вильнюс, пр. Ленина 50

Kostas Kubilinskas

STOVI PASAQU NAMELIS

Redaktorius J. Stukas

Techn. redaktorius

V. Zdancevičius

Korektorė A. Pribušauskaitė

Duota rinkti 1973.IV.16.

Pasirašyta spaudai 1974.II.11.

Leidinio Nr. 7343.

Ofsetinis popierius Nr. 1.,

formatas 60×90¹/₈ — 12,75 pop. l. = 25,5 sp. l.;

15,2 leid. l.

30 000 egz.

Užsak. Nr. 639.

Kaina 1 rb 40 kp

Kaina celofanuotu aplanku 1 rb 70 kp

„Vagos“ leidykla,

Vilnius, Lenino pr. 50.

Spaudė K. Poželos spaustuvė,

Kaunas, Gedimino 10.

К $\frac{0762-082}{M852(10)-74}$ 98—73

V.L2

Ku—16